

VERSLAG

OVER HET

Bestuur en den Toestand DER ZAKEN

VAN DE

STAD TURNHOUT

door het College van Burgemeester en Schepenen
aan den Gemeenteraad
in zijne zitting van 5 October 1925 voorgedragen

*Onvolledig, werd niet
uitgegeven*

TURNHOUT

BOEKDRUKKERIJ LAURENT CLAES-VAN BOURGOGNIE

Mijnheeren,

In uitvoering van artikel 70 der Gemeentewet, hebben wij de eer UEd. hierbij verslag te doen over het Bestuur en den toestand onzer stadszaken in het afgelopen dienstjaar 1924-1925.

**TITEL I.
STAAT DER BEVOLKING**

In 1924 is onze bevolking weer aangegroeid, zoodat wij op 31 December II. 25509 inwoners telden.
Deze bestonden uit 12628 mannen en 12881 vrouwen.

Burgerlijke Stand

GEBOORTEN, STERFGEVALLEN, HUWELIJKEN,
ECHTSCHIEDINGEN,
ERKENNING EN WETTIGING VAN KINDEREN
EN. WOONSTVERANDERINGEN.

De jaarlijksche officiële statistiek over den gang der bevolking en de beweging van den burgerlijken stand bevat de volgende opgaven :

AANMERKINGEN	1923		1924		Verschil	
	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	in meer	in min
In 1924 zijn hierteerde 18 personen overleden die geen deel van de bevolking maakten, terwijl er 11 die hier woonachtig waren, elders overleden zijn.						
Tusschende 616 geboorten zijn er 11 onwettige kinderen, waarvan 3 mannelijke en 8 vrouwelijke.						
In 1924 zijn hier 6 kinderen geboren die geen deel der bevolking maakten, 7 zijn elders geboren die aan Turnhout's bevolking toevoeren.						
TOTAAL	366	279	645	616	00	29
GETAL GEBOORTEN						
Mannelijke	309	307	309	307	00	00
Vrouwelijke	300	279	307	279	28	00
GETAL STERFGEVALLEN						
Mannelijke	154	156	154	156	26	00
Vrouwelijke	159	128	159	128	3	00
TOTAAL	313	284	313	284	29	00
Meerder gestorven dan geboren	00	00	00	00	00	00
Meerder geboren dan gestorven	361	303	361	303	00	58
GETAL doodgeboren in de sterfgevallen niet begrepen						
Mannelijke	13	11	13	11	2	00
Vrouwelijke	3	11	3	11	00	8
TOTAAL	16	22	16	22	00	6

Van de sterfgevallen in 1924 telt men er:

	MANNEL.	VROUWEL.
Onder 1 jaar	47	35
Van 1 tot 10 jaren	11	10
Van 11 tot 15 "	1	2
Van 16 tot 20 "	2	4
Van 21 tot 50 "	25	22
Boven de 50 "	68	86
TOTAAL	154	159

Totaal 313

Overleden in Januari	34
" " Februari	25
" " Maart	35
" " April	33
" " Mei	30
" " Juni	23
" " Juli	16
" " Augustus	21
" " September	23
" " October	23
" " November	20
" " December	30
Totaal	313

Volgens opgaaf zijn gestorven in 1924 tengevolge van:

	MANNEL.	VROUWEL.
Typhuskoorts	0	1
Kinkhoest	5	5
Diphtheritis of Kroep	0	1
Griep	1	0
Tuberculose van het ademhalingsstoestel	12	12
Andere tuberculosen	0	3
Kanker en andere kwaadaardige gezwellen	8	15
Meningitis	5	2
Bloedvloeijing	3	2
Andere zenuwziekten	6	2
Hartziekte	15	16
Acute bronchitis	4	3
Slepende bronchitis	3	5
Longontsteking	29	24
Maagaandoeningen	1	1
Buikloop en darmontsteking	11	11
Appendicite	1	1
Darmbreuken en darmverstopping	1	1
Cirrhosis van de lever	1	2
Nephritis	1	1
Kraamvrouwenkoorts	0	2
Aangeboren zwakheid	9	6
Afgeleefdheid	5	5
Andere ziekten	27	37
Zelfmoord	2	1
Ongevallen	4	0
	<u>154</u>	<u>159</u>
	313	

HUWELIJKEN

Het getal huwelijken was 228.

ECHTSCHIEDINGEN

Geene.

OUDERDOM DER GEHUWDEN

	MANNEL.	VROUWEL.
Beneden de 18 jaren	0	2
Van 18 tot beneden 21 jaren	17	62
" 21 " 25 "	99	94
" 25 " 30 "	71	43
" 30 " 35 "	19	12
" 35 " 50 "	18	14
" 50 ten minste	4	1
	<u>228</u>	<u>228</u>
Totaal	456	

ERKENDE EN GEWETTIGDE KINDEREN

	MANNEL.	VROUWEL.
Erkend na het opmaken van de geboorteakt	1	1
Erkend en gewettigd in de huwelijksakt	6	8
	16	

WOONSTVERANDERINGEN

De personen die van 1 Januari tot en met 31 December 1924 onze stad of haren buitenkring kwamen bewonen, werden onderverdeeld als volgt:

Van andere gemeenten van het rijk:	519 mannen	322 vrouwen
Uit Frankrijk	7	5
" Nederland	18	14
" Duitschland	5	3
	<u>349</u>	<u>344</u>
	693	

Zijn van hier vertrokken :

Naar andere gemeenten van het rijk: 358 mannen, 379 vrouwen
landen :

" Frankrijk	5	"	2	"
" Nederland	6	"	10	"
" Noord-Amerika	1	"	0	"
" Azië	1	"	0	"
" Congo	1	"	0	"
	<u>372</u>		<u>391</u>	
	763			

INBURGERING

In den loop van 1924-1925 werden er vier verklaringen van inburgering gedaan ingevolge artikelen 4 en 5 der overgangsbepalingen der wet van 15 Mei 1922.

REGISTERS VAN DEN BURGERLIJKE STAND

Er werden door bemiddeling der Sociëteit St. Jan Francis Regis 12 uittreksels geleverd tot het voltrekken van huwelijken. De registers blijven steeds met de meeste zorg gehouden.

TITEL II. GEMEENTEBESTUUR.

Gemeenteraad.

Van 1 October 1924 tot 30 September 1925 vergaderde de Raad 12 maal.

De samenstelling bleef zonder verandering.

College van Burgemeester en Schepenen.

Zonder verandering.

Personeel en inrichting der bureelen.

Onveranderd.

Gemeenteontvangst.

Zonder verandering.

Kiezerslijsten.

De kiezerslijsten voor de wetgevende kamers, provincie en gemeente voor 1926-1927, voorloopig gesloten op 20 September 1925, hielden in 7283 kiezers voor de wetgevende kamers; de lijsten voor de gemeentekiezing bevatten 14925 namen, mannelijke en vrouwelijke kiezers.

Kiezingen.

Geene.

Gemeentegoederen.

De aankoop uitterhand van een perceel grond, gelegen Antwerpschen steenweg, wijk A, groot samen 2 Ha. 92 a. 30 ca. aangekocht voor den prijs van 29.230,— frank van de familiën Ceulemans en de la Faille, werd goedgekeurd door den gemeenteraad in zitting van 31 Oogst 1925. Deze grond is aangekocht om gebeurlijk daarop een sportterrein te maken.

De akte der verpachting van jacht van goederen der stad, op het uitspreidingsveld, ter groote van ongeveer 35 Ha. werd in zelfde raadzitting goedgekeurd. De verpachting werd toegewezen aan den heer Jan Desomer-Dierckx voor eene som van 2350,— frank.

TITEL III.

**Ontleding der gemeenterekening van 1924 en waardeering
der voorloopige begrooting van 1926.**

Gewone en Buitengewone Ontvangsten.

GEWONE ONTVANGSTEN A.

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Overschot der gewone Ontvangsten	—	—
Toelagen.		
Stadsteekenschool : toelaag staat	4000,—	19128,66
Id. : toelaag provincie	4781,—	14346,50
Stadsmuziekschool : toelaag staat	1700,—	9470,—
Id. : toelaag provincie	3930,—	7102,50
Lager onderwijs : toelaag provincie	3761,—	9431,—
Lager onderwijs : jaarwedden onderwij- zend personeel (toelaag staat)	500745,13	500000,—
Bewaarscholen : toelaag provincie	—	940,—
Id. : jaarwedden onderwij- zend personeel (toelaag staat)	46492,99	50000,—
Fonds der meestbegaafden : aandeel staat	3630,28	6377,25
Id. aandeel provincie	968,08	2040,72
Aandeel in fonds der gemeenten	309712,88	375000,—
Aandeel Staat in hulp- & voedingsuit- gaven 1919-1920	35331,60	—
Aandeel Staat in hulp- & voedingsuit- gaven na 31 December 1920	14620,56	—
Tusschenkomst Provinciaal onderstands- fonds in de uitgaven der godshuizen en Weldadigheidsbureel	—	162000,—

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Aandeel staat in geconsolideerde leening bij het Gemeentekrediet voor buiten- gewone uitgaven in 1919 en 1920	—	49952,16
Terugbetaling door Gasmaatschappij, amortissement kapitaal door de Stad verschoten voor aanleggen van hoog- spanningsnet der electriciteit	—	62500,—
Id. id. hoogspanningsnet Sevendonck	—	7812,50

Belastingen en taksen.

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Opcentiemen en aandeel in de cedulaire belastingen	781556,18	940000,—
Aandeel in de Staatstaks op de automo- bielen	15985,35	30000,—
Aandeel in de Staatstaks op de open- bare vermaken	39459,49	40000,—
Opcentiemen op het mobiliair	7182,01	8000,—
Id. de dienstboden en luxepaarden	2756,91	9000,—
Belasting op de paarden	10395,—	10000,—
Belasting op rijknuigen	9215,—	8000,—
Belasting op de livreeknechten en op automobielgeleiders	2300,—	3000,—
Belasting op de rijwielen	17137,05	17000,—
Belasting op de vensterspioenen	625,—	500,—
Belasting op de beweegkracht en hit- tingsoppervlakte	29416,66	29000,—
Belasting op de honden	2701,33	3000,—
Belasting op de vóór- en achtergevels	—	265000,—
Belasting de stoepen	—	13900,—
Belasting op de schutsels	1159,30	1500,—
Belasting op de cinemas	22955,15	23000,—
Belasting op de pianos in publieke lokale gebezigd	2260,—	2500,—

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Staangelden op de botermarkt	9787,25	10000,—
Staangelden op de markt van allerlei waren	54760,05	55000,—
Taks op het leuren met allerlei koopwaren	3782,10	4000,—
Taks op de draaiorgels, danstenten, foorkramen, danszalen, skatings, bals, enz.	91720,15	120000,—
Taks op de veemarkten	8021,10	8000,—
Taks op de zitplaatsen en tafels en uitstallingen van koopwaren op gaanpaden of openbare wegenis	1482,—	1500,—
Aandeel in de oorlogswinsten in 1924	32072,—	—
Nijverheidstaks op bedienden en werklieden	—	130000,—
Taks op de duivenprijskampen	—	10000,—

Verschillende Ontvangsten.

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Jaarwedden der tusschentijdige onderwijzers : aandeel provincie	6804.—	15000.—
Buurtspoorweg Antwerpen-Hoogstraeten-Turnhout: dividenden	6976,53	6370,—
id. vermeerderd kapitaal id.	1763,30	1610,—
id. 2 ^{de} vermeerdering kapitaal id.	2069,96	1890,—
Buurtspoorweg Turnhout - Arendonck (grens) id.	—	4445,—
id. Vermeerdering kapitaal	—	4445,—
id. Turnhout-Moll-Westerloo id.	442,56	4488,—
id. Eynthout-Sichem id.	20,12	204,—
id. Turnhout-Hoogstraeten-vertakking id.	—	2579,50
id. vermeerderd kapitaal id.	—	385,—
id. Turnhout-Gheel (vaart) id.	876,48	1435,—
id. id. vermeerderd kapitaal id.	119,11	195,—
id. Turnhout-Poppel (grens) id.	—	770,—
id. Vermeerdering kapitaal	—	770,—
Huurprijzen van Stadseigendommen	37302,50	12500,—

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Grasverpachting op het kerkhof	50,—	50,—
Opbrengst der akten van den Burg. Stand	291,01	250,—
Opbrengst van liet uitspreidingsveld	6275,85	8000,—
id. van den reinigheidsdienst	3716,—	4500,—
id. der waterleiding	100744,83	75000,—
id. van het slachthuis	25374,—	40000,—
id. der rioolaansluitingen, waterleidingsaansluitingen en werken	6655,50	50000,—
Vergunningen van grond op het gemeentekerkhof	5600,—	5000,—
Verschillende ontvangsten, intresten enz.	26045,35	15000,—
Inhoudingen ten voordeele der verschillende pensioenkassen	783,84	25000,—
Aandeel der verschillende gemeenten in de onkosten van den werkrechttersraad id. provincie id.	1340,62	4368,—
	670,—	2184,—
Kohier der wedergaaf door de boordeigenaars voor ambtshalve ruiming der rivieren en waterloopen.	—	2500,—
Diensten voor order	—	50000,—
Huurgelden der noodwoningen	—	35000,—
Aandeel der stad in de electriciteit	—	30000,—

Totaal der gewone ontvangsten 2310324,16 3415939,79

GEWONE ONTVANGSTEN B.

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Saldo gemeentefonds	93390,36	60000,—
Vermoedelijke achterstallige ontvangsten van allen aard	351390,25	1910300,—
Aandeel Staat in hulp- en voedingsuitgaven, na 31-12-1920 (achterstallige 1922 en 1923)	29241,12	—

Totaal der gewone ontvangsten 474021,73 1970300,—

BUITENGEWONE ONTVANGSTEN.

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Overschot der vorige dienstjaren	291664,57	—
Nieuwe aan te gaane leening	2250000,—	—
Verkoop der 6 huizen op de Merodelei (Saldo)	20481,12	—
Tusschenkomst der Provincie in de ver- anderingswerken der schoollokalen der Warandestraat	2099,93	—
Terugbetaling van het Koning Albertfonds voor de noodwoningen	17050,—	—
Tusschenkomst Staat (1/3) voor het aan- leggen van riolen in de nieuwe tuin- wijk (Lokerenakkers)	—	30000,—
Id. der Provincie id. (1/3)	—	30000,—
Tusschenkomst der Provincie (1/3) voor het aanleggen der waterleiding, id. id.	—	15000,—
Tusschenkomst van den Staat id. id.	—	15000,—
Kiezelweg Sevendonck. Toelaag Pro- vincie (1/3)	—	167787,96
Id. Toelaag Staat (1/3)	—	—
Riolen. Tusschenkomst Provincie (1/3) } Tuinwijk afzonderlijk verrekend	—	293333,—
Id. Staat. id. (1/3)	—	—
Waterleiding. Tusschenkomst Provincie (1/3). Tuinwijk afzonderlijk verrekend. } Id. Staat. id. (1/3)	—	125300,—
Nieuwe aan te gaane leening	—	1733730,40
Toelaag Staat en Provincie voor 2 nieuwe klassen der Gemeentemeisjesschool	—	20000,—
Toelaag Staat en Provincie in maken van nieuwe gaanderij	—	25000,—
Aangaan eener loopende rekening met de Commissie van Openbaren Onderstand	—	200000,—
Openen der Deken Adamsstraat	—	100000,—
Totaal der buitengewone ontvangsten .	2581295,62	2755151,36

BELOOP DER ONTVANGSTEN.

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Gewone ontvangsten A.	2310324,16	3415939,79
" " B.	474021,73	1970300,—
Buitengewone ontvangsten	2581295,62	2755151,36
Totaal der ontvangsten allerlei :	5365641,51	8141391,15

Gewone en buitengewone uitgaven.

A.) GEWONE UITGAVEN A.

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Hoofdstuk. Huishoudelijk plaatselijk be- stuur	211821,07	243986,20
id. Publieke veiligheid en gezondheids- gesteltnis	249675,80	352827,60
id. Gemeentewerken	355276,14	462500,—
id. Handel en Scheepvaart	—	—
id. Kazerneering, logementen, militaire en andere transporten	—	—
id. Openbare Weldadigheid	453564,86	526355,27
id. Eeredienst	21575,—	21925,—
id. Openbaar Onderwijs	749801,38	752438,03
id. Schoone Kunsten	40692,73	85796,—
id. Gevestigde Schuld	431895,45	724691,08
id. Regelingen	63878,31	30000,—
id. Herhaligen	783,84	75000,—
id. Vrijwillige en Verschillende uitgaven	73206,61	116785,15
Totaal der gewone uitgaven A.	2652171,19	3392304,33
B). Gewone dienst B	407501,22	1958313,24
C). Nieuwe werken en bijzondere uit- gaven	2548983,76	2640912,54

Algemeen totaal der uitgaven 5608656,07 7991530,11

BALANS.

	Rek. 1924	Begroot. 1926
Gewone ontvangsten A.	2310324,16	3415939,79
Gewone uitgaven A.	2652171,19	3392304,33
	<hr/>	<hr/>
Overschot	—	23635,46
Tekort	341847,03	—
Gewone ontvangsten B.	474021,73	1970300,—
Gewone uitgaven B.	407501,22	1958313,24
	<hr/>	<hr/>
Overschot	66520,51	11986,76
Buitengewone ontvangsten	2581295,62	2755151,36
Buitengewone uitgaven	2548983,76	2640912,54
	<hr/>	<hr/>
Overschot	32311,86	114238,82
Algemeen bedrag der ontvangsten	5365641,51	8141391,15
Algemeen bedrag der uitgaven	5608656,07	7991530,11
	<hr/>	<hr/>
Algemeen overschot	—	149861,04
Algemeen tekort	243014,56	—

Leeningen en Financiële gesteltenis.

Verschillende kleine leeningen werden aangegaan en behoorlijk goedgekeurd met een gezamenlijk bedrag van 75.300,— frank, om ons toe te laten terug in 't bezit te komen van gedane uitgaven op den gewonen dienst voor uitvoeren van openbare werken, verleen van toelagen en aankoop van Museum Taxandria.

Voor het dienstjaar 1925 werd de bestaande nijverheidstaks verhoogd voor wat betreft de gebezigde werklieden.

De bestaande geveltaks werd vervangen door de straatbelasting of wegenistaks, welke als grondslag heeft het belastbaar inkomen der bebouwde en onbebouwde eigendommen.

De opcentiemen op de cedulaire belastingen werden vastgesteld als volgt: 45 opcentiemen op de grondbelasting in-

stede van 40 zooals vroeger; 45 in plaats van 50 op de roerende zaken, aangewend kapitaal, bedrijfsbelasting op vrije beroepen.

Gemeentelijke pensioenkas.

De statuten van deze nieuwe inrichting werden goedgekeurd door de Bestendige Deputatie op 6 Maart 1925, en is dus de pensioenkas bepaald in voege getreden.

De rekening van ontvangsten en uitgaven der oude pensioenkas der toegevoegden van politie gaf voor 1924 een goed slot van 12.424.69 frank.

TITEL IV.

LIEFDADIGE GESTICHTEN.

Bureel van weldadigheid.

M. August Hens werd voor 5 jaar als lid van het Armbestuur herkozen.

Geneeskundige Dienst

Op 17 Juni 1925 werd M. Dr Jan Van der Loock als geneesheer voor den Armdienst aangenomen.

Giften en legaten.

Geene.

Roerende en onroerende goederen.

Onveranderd.

Afleg en aanleg van kapitalen.

Zonder verandering.

Rekendienst.

Rekening 1924.

Ontvangsten	frs. 120.640.51
Uitgaven	frs. 95.181.51
	<hr/>
Overschot frs.	25.459.—

Begrooting 1925.

Ontvangsten	frs. 106.987.80
Uitgaven	frs. 106.886.57
	<hr/>
Overschot frs.	101.23

Verleende onderstanden.

De bijzonderste uitgaven waren :

In geld	frs. 38.797.—
In eetwaren	„ 6.106.40
In geneesmiddelen	„ 9.425.60
Aan huishuren	„ 2.045.—
Aan behoeftigen onzer stad elders verblijvende	„ 1.708.—
Aan verlaten kinderen	„ 1.000.—
Aan kraambedvrouwen	„ 769.80

GODSHUIZEN.

Het mandaat van den Heer B^{on} Ed. de Fierlant eindigde op 31 December 1924. In zitting van 25 November 1924 is dit mandaat vernieuwd voor 5 jaren en door den Gemeenteraad bekrachtigd in zitting van 19 Januari 1925.

Na de kennisneming, op 30 Januari 1925, door de Best. Deputatie, in zitting van 4 Maart volgende, besliste de Commissie M. de Fierlant te behouden in het ambt van Voorzitter.

In zelfde zitting van 4 Maart 1925 biedt de Eerw. Heer Moelans zijn ontslag aan als lid van de Commissie.

Roerende en onroerende goederen.

Namens het Gasthuis werden volgende gronden verkocht :

1. Aan Karel Beyens-Van Deun, 3 aren 01 cent., van sectie O, n° 707I, Apostoliekenstraat, tegen fr. 1000 per are.
2. Aan J. Dergent-Joosten, 3 aren 01 cent., van sectie O, n° 707I, Apostoliekenstraat, tegen fr. 1000 per are.
3. Aan Jos. V. d. Moer-Blommé, 3 aren 25 cent., van sectie O, n° 707I, Apostoliekenstraat, tegen fr. 1000 per are.
4. Aan Alp. Lauwerys, 3 aren 01 cent., van sectie O, n° 707I, Apostoliekenstraat, tegen fr. 1000 per are.
5. Aan Jan Machielsens-Snoeckx, 2 aren 20 cent., van sectie P, n° 245H, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.
6. Aan P. A. H. Stillekens, 2 aren 62 cent., van sectie P, n° 143G, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.
7. Aan C. C. Derudder, 3 aren 08 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.
8. Aan J. F. Ed. Adriaensen, 2 aren 47 cent., van sectie P, n° 245H, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.
9. Aan J. Fr. Van Laer, 2 aren 47 cent., van sectie P, n° 245H, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.
10. Aan Adriaensen-Van Loon, 2 aren 30 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.
11. Aan Edm. C. Peeters, 2 aren 70 cent., van sectie P, n° 245H, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.
12. Aan Kindⁿ. Govers, 2 aren 47 cent., van sectie P, n° 245H, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.
13. Aan Fr. C. J. Roes, 2 aren 84 cent., van sectie P, n° 143G, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.
14. Aan Em. Prinsen-Dergent, 2 aren 09 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.
15. Aan Guil. Prinsen, 2 aren 08 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.
16. Aan H. J. C. Thys, 2 aren 07 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.
17. Aan Fr. M. Huygaerts, 1 are 86 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.

18. Aan W^e Diels-Van Eemeren, 1 are 85 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.

19. Aan C. A. C. Verdonck, 2 aren 24 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.

20. Aan P. Broeckx, 3 aren 20 cent., van sectie P, n° 143G³ Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.

21. Aan L. C. Cavens, 2 aren 83 cent., van sectie P, n° 143G³ en 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.

22. Aan L. F. Goris, 1 are 80 cent., van sectie P, n° 143G³ en 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 1500 per are.

23. Aan Em. Gevers, 2 aren 18 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.

24. Aan W. H. Dickens, 2 aren 01 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.

25. Aan C. A. Van Hest, 2 aren 03 cent., van sectie P, n° 144C, Prinsenstraat, tegen fr. 600 per are.

26. Aan Henri en Jos. Evers, 1 are 02 cent., van sectie P, n° 66, Vellekens, tegen fr. 1000 per are.

27. Aan Alf. J. Viskens, 2 aren 62 cent., van sectie P, n° 320A, Stokt, tegen fr. 150 per are.

Namens het Begijnhof :

28. Aan Jos. Dockx, 2 aren 85 cent., van sectie C, n° 1729B, Elisabethlei, tegen fr. 1200 per are.

29. Aan Kar. Gust. Cremers, 2 aren 87 cent., van sectie C, n° 1729B, Elisabethlei, tegen fr. 1200 per are.

30. Aan C. C. Derudder, 2 aren, van sectie C, n° 1727B, Elisabethlei, tegen fr. 1200 per are.

31. Aan de maatschappij zonder winstbejag "De parochiale werken der Dekenij Turnhout,, 76 aren 98 cent., perceelen B, n° 1008A en 1009deel, Weesgroeet, aan fr. 400 per are.

De verkoop n° 7, van 3 aren 08 cent., is voortverkocht aan den prijs van fr. 1500, met goedkeuring van de Commissie der Godshuizen, op voorwaarde dat het verschil van prijs, fr. 900 per are, ten goede kwam aan gemelde Godshuizen waarvoor dan gestort geweest is in de kas van haar beheer de som van fr. 2772.

De verkoopen n° 10-14-15-16-17-18-23-24 en 25 zijn verkocht

aan den gunstprijz van fr. 600 per are om te verhelpen in den bestaanden woningnood en n° 31 aan den gunstprijz van fr. 400 per are, als werk van noodzakelijkheid en van openbaar nut.

Giften en legaten.

Geene.

Rekendienst.

Rekeningen 1924 :

	Ontvangsten	Uitgaven	
Begijnhof	48372,23	61509,51	te kort 13137,28
Gasthuis	141369,35	157587,55	„ 16218,20
Godshuis	212354,88	209725,10	oversch. 2629,78

Voor de diensten voor order der stad bedroegen :

de ontvangsten	46875,99
de uitgaven	61548,94, te kort fr. 14672,95

Begrootingen 1925 :

	Ontvangsten	Uitgaven	Overschot
Begijnhof	43264,52	43263,28	1,24
Gasthuis	185286,68	185247,81	38,87
Godshuis	270303,18	270272,88	30,30

Stadstoelagen begroting 1925 :

Gasthuis art. 11, toelaag van de stad	83300,—
Godshuis art. 1A, toelaag van de stad	151500,—
Godshuis art. 2, voor ouderlingen en kinderen	10000,—
Godshuis Diensten voor order der stad	58260,71

303060,71

Betwistbare zaken.

Geene

Begijnhof.

Fondatie 5 begijnen
Infirmierie 5 begijnen
Konvent 2 begijnen

Gasthuis.

27 Zusters.

Werden verpleegd in 1924 :

Lastens de stad	242	personen.
Lastens andere gemeenten	14	personen.
Lastens den Staat	1	persoon.
Voor hunne penningen	428	personen.

Samen 685 personen.

De prijs van den onderhoudsdag was voor 1924 fr. 4.24.

Godshuis.

8 zusters.

Gemiddeld getal bestellingen in 1924, gehuwden inbegrepen : 108.

Geplaatst bij de Broeders, 13 jongens-weezen.

Op 20 Januari 1925 is in het Gasthuis plechtig gevierd het zilveren Jubelfeest van de Eerw. Moeder Overste, in dit ambt 25 jaren, den 11 Januari 1925. De heeren van de besturende Commissie hebben er aan gehouden haar te dier gelegenheid een heerlijk feestmaal aan te bieden, waarop geestelijke en wereldlijke overheden uitgenoodigd werden, alsook zekere personen ten dienste staande van het gesticht. Daarbij werd haar een prachtig geschenk gegeven namens zelfde Commissie.

De volgende Eereteekens werden verleend.

1. Aan de Eerw. zuster Josepha, Overste, in de wereld Geerts Maria Catharina, Burger kruis van 1^e klas. 35 jaar in 't Gasthuis, 25 jaar Overste

2. Eerw. Z^r Dominica, in de wereld Van Rillaer Bertha, medalie 1e klas, 25 jaar in 't Gasthuis.

3. Eerw. Z^r Theresia, in de wereld Smet Maria Leonia, medalie 1e klas, 25 jaar in 't Gasthuis.

4. Eerw. Z^r Cecilia, in de wereld Bulckens Maria Joanna, medalie 1e klas, 25 jaar in 't Gasthuis.

Het moederhuis Ste Anna, ingericht door een privaat Comité, werd overgenomen door de Commissie der Godshuizen.

Op 24 X^{br} 1924 gaf de Turnhoutsche Kring van Antwerpen wederom een feest aan de bewoners van het St. Petus Godshuis.

Een studie is gemaakt door den heer Taeymans, Provincialen Bouwmeester, voor vergrooting van het Gasthuis.

De inrichting van de electriciteit in het Gasthuis werd in aanbesteding gegeven, doch niet toegewezen.

Op 1 Augustus 1925 is er overgegaan tot de aanstelling van de Commissie van Openbaren Onderstand, ingevolge de wet van 10 Maart 1925 :

Commissie van Openbaren Onderstand.

De Commissie van Openbaren onderstand, nieuwe instelling door de wet van 10 Maart 1925 in het leven geroepen, in vervanging der besturen der Godshuizen en de Weldadigheidsbureelen, vergaderde voor de eerste maal op 1 Augustus 1925.

Werden benoemd in Gemeenteraadszitting van 8 Juni 1925, als leden dezer Commissie, de heeren : Beyens Jos., Boone Louis, Claesen Karel, Geenen Jos., Hens August, Kooreman Jos., Pelckmans Henri en de E. H. Schijvens V.

Na de aanstelling en de eedaflegging der leden wordt de heer Pelckmans met algemeene stemmen als voorzitter gekozen.

Vervolgens wordt M. Jules Crokaert aangewezen om het ambt van Secretaris en M. Jan Gils om dit van Ontvanger waar te nemen.

Het bestendig bureel, 't is te zeggen drie leden die den voorzitter zullen bijstaan om, met bijzondere volmacht van Commissie van Openbaren onderstand, de dagelijksche zaken af te doen, wordt samengesteld als volgt : M. Pelckmans, voorzitter, MM. Boone, Claesen, Hens, leden en Jules Crokaert Secretaris.

De wijkverdeeling wordt vastgesteld als volgt en dit voor toezicht van den onderstandsdienst en bezoeken ten huize :
Wijk 1, tusschen noord Otter- en oost Paterstraten : M. Beyens.
Wijk 2, west Paterstraat en noord de Merodelei : M. Geenen.
Wijk 3, zuid de Merodelei en west Herenthalsstraat : M. Claesen.
Wijk 4, oost Herenthals- en zuid Otterstraten : M. Kooreman.

Aan M. Hens wordt het toezicht van den geneeskundigen dienst toevertrouwd.

Het voogdijschap over weezen en verlaten kinderen zal door M. Boone waargenomen worden.

M. Claesen nam het toezicht over boekhouding en brandkas op zich.

M. Pelckmans verkrijgt het toezicht over gebouwen, boschen en landerijen.

De E. H. Schijvens kreeg voor taak het toezicht te houden over 't Begijnhof, Gasthuis, Godshuizen en Weezenhuis.

Verder werd er vastgesteld dat de algemeene vergaderingen zullen plaats grijpen den eersten Vrijdag van iedere maand om 6 uur 's avonds; de vergaderingen van het bestendig bureel alle Vrijdagen om 5 1/2 uur nanoen.

TITEL V.

EEREDIENST.

Geestelijkheid.

Zonder verandering.

KERKFABRIEKEN.

Rekeningen 1924.

A. — ST PETRUSKERK.

Ontvangsten	fr. 38777,20
Uitgaven	fr. 38757,90
Overschot	fr. 20,—

B. — O. L. VROUW TE SEVENDONCK.

Ontvangsten	fr. 2412,07
Uitgaven	fr. 2218,83
Overschot	fr. 193,24

C. — H. HART VAN JEZUS.

Ontvangsten	fr. 21164,92
Uitgaven	fr. 19082,85
Overschot	fr. 2082,67

Begrotingen 1925.

A. — ST PETRUSKERK.

Ontvangsten	fr. 39771,51
Uitgaven	fr. 39450,01
Overschot	fr. 321,50

B. — O. L. VROUW TE SEVENDONCK

Ontvangsten	fr. 2580,97
Uitgaven	fr. 2518,43
Overschot	fr. 62,54

C. — H. HART VAN JEZUS.

Ontvangsten	fr. 19877,45
Uitgaven	fr. 17981,—
Overschot	fr. 1896,45

Roerende en onroerende goederen.

Dit jaar heeft het Hof van Beroep van Brussel uitspraak gedaan in het proces door den heer Uitroeven, aannemer, in 1908 tegen de Kerkfabriek van het H. Hart ingespannen.

De aannemer eischte ongeveer 40.000.— fr. van de Kerkfabriek voor werken tot dewelke, in tegenstrijd met het oor-

deel der Kerkfabriek en de beslissingen der Bestendige Deputatie, hij beweerde niet verplicht te zijn geweest door het lastenkohier.

In eersten aanleg werden de eischen van den aannemer verworpen en in Beroep werd het vonnis van Turnhout bekrachtigd.

De kerk had het proces gewonnen doch hare advokaten moesten betaald worden. Daar zij gansch onvermogen is hebben liefdadige personen haar in die moeilijkheden geholpen.

De gemeenteraad uitte een gunstig advies op 5 Juli 1925 over het plaatsen der electriciteit en over de herstellingswerken in de kerk van St. Pieter.

Giften en legaten.

Geene.

TITEL VI.

OPENBAAR ONDERWIJS.

College van Humaniteiten.

In het Sint Jozefscollege, onder het wijs beleid der Eerwaarde Paters der Sociëteit van Jezus, groeide tijdens het afgelopen jaar de schoolbevolking nog aan. De Latijnsche klassen werden bezocht door 296 leerlingen en de voorbereidende door 196, in het geheel door 492 leerlingen, verdeeld in 249 internen, 195 externen en 48 apostolieken.

Staatsmiddelbare Jongensschool.

De bevolking der Staatsmiddelbare school telde gemiddeld 460 leerlingen, waarvan 359 in de Voorbereidende afdeling en 101 in de Middelbare en Handelsafdeling.

Door de ouderdomsgrens getroffen, nam de Bestuurder, M. A. Bossaerts, eervol ontslag en werd in zijn ambt vervangen door den heer J. L. Lebeau. Andere wijzigingen werden ook aan het onderwijzend personeel toegebracht: M. Frans Van de Gender, tot het ambt van schoolbestuurder geroepen, werd vervangen door M. Janssens Victor, terwijl M. Van Dijk Jozef, hem als muzikleeraar opvolgde. De heer Heyneman Urbain, verliet het onderwijs en werd vervangen door M. Vanthienen Karel.

Op 20 Juli 1925 behaalden 18 leerlingen hun einddiploma: 2 met de "Grootste Vrucht", 6 met "Groote Vrucht", en 10 met "Vrucht",.

In den Algemeenen Kolonialen Wedstrijd behaalde de Staatsmiddelbare school zeven onderscheidingen: een Prijs, een Accessit en vijf Eervolle Vermeldingen. Verschillende wandplaten en talrijke nieuwe landkaarten kwamen de voorhanden zijnde leermiddelen verrijken.

VRIJ MIDDELBAAR ONDERWIJS.

St. Victorsgesticht.

De verandering in het onderwijs, welke verleden jaar werd aangevangen, is nu volledig doorgevoerd. St. Victor is nu een Gesticht voor Moderne Humaniteiten. De Humaniora bevat zes verschillende leerjaren en wordt gevolgd door 243 leerlingen. In de voorbereidende afdeling, waarvan het programma ook verdeeld is over zes leerjaren, zitten 508 leerlingen.

Zooals elk jaar, hebben weerom dit jaar de uitgaande leerlingen van St. Victor schitterende examens afgelegd, waaronder twee met groote onderscheiding, het ingangsexamen aan de Universiteit van Leuven. Een zelfs, Stefens Jozef van Turnhout, werd eerst geklasseerd onder al de kandidaten.

Gesticht H. Graf.

Het gesticht van het H. Graf is steeds groeiend en bloeiend. Het getal externen beliep gedurende het afgelopen schooljaar 285 en het getal internen 193.

De lagere normaalschool eindigde het schooljaar met 182 leerlingen. In Juli II. hadden de uitgangsexamen plaats voor de leerlingen van het derde normaaljaar. Ze waren ten getalle van 24 en allen behaalden hun diploma van onderwijzeres.

Van 't jaar werden er prijzen uitgelooft door 't Ministerie van Koloniën tusschen de leerlingen der lagere normaalscholen van 't heel land voor een werk over "Katanga." Drie leerlingen van 't Gesticht behaalden prijzen en drie bekwamen eene eervolle melding.

De examenen der Middelbare Normaalschool hadden plaats in 't begin Augustus. Eene leerlinge verkreeg de groote onderscheiding bij 't examen van regentes en twee de onderscheiding. Acht leerlingen hebben met goed gevolg het examen van aspirant-regentes afgelegd.

Vrije Katholieke Middelbare Meisjesschool.

De Vrije Middelbare school is ook bloeiend en telde 288 leerlingen.

LAGER ONDERWIJS.

A. GEMEENTESCHOLEN.

JONGENSSCHOOL DER WARANDESTRAAT.— Het onderwijzend personeel onderging geene verandering. De school telt 6 klassen met eene bevolking van 192 leerlingen.

JONGENSSCHOOL DER PRINSENSTRAAT.— Gedurende het afgeloopen-schooljaar 1924-25 telde de school 227 leerlingen.

Het onderwijzend personeel onderging geen verandering.

Even als voorgaande jaren deed de school mede aan den prijskamp uitgeschreven door de bloemenmaatschappij "Dodonæ." De uitslag zal eerst in October gekend zijn.

In den wedstrijd, uitgeschreven volgens artikel 4 der lager-onderwijswet, behaalden de leerlingen 6 diplomas.

GEMEENTEMEISJESSCHOOL. *Bevolking* : 215 leerlingen.
Onderwijzend personeel : Geen verandering.

Uitslag der examenen van voltooide lagere studiën.

Voor den derden graad boden zich 13 leerlingen aan waarvan 11 slaagden.

Voor den vierden graad boden zich 3 leerlingen aan en allen bekwamen het diploma.

B. AANGENOMEN SCHOLEN.

AANGENOMEN JONGENSSCHOOL.— De aangenomen jongensschool telde gedurende het afgeloopen schooljaar 303 leerlingen.

Het onderwijzend personeel onderging de volgende veranderingen.

M. Pelckmans Thomas, bestuurder, op pensioen gesteld, werd vervangen door Mr Van de Gender Frans. — Juf Nuyts Theresia en Biddeloo Delphina, beiden in 't klooster getreden, werden vervangen door Juf. Vercauteren Martha en M. Duchène Alfons. — In vervanging van Juf. Crokaert Anna, in 't huwelijk getreden, werd benoemd de heer Goelen Jan.

Zeven leerlingen namen deel aan het examen voor den 4ⁿ graad, voorzien bij art. 4 der schoolwet. Allen legden het examen met welgelukken af.

AANGENOMEN GEMENGDE SCHOOL (CENTRUM).— Deze school telde in het afgeloopen jaar 712 leerlingen.

Het onderwijzend personeel onderging geene verandering.

AANGENOMEN MEISJESSCHOOL H. HART.— In den loop van dit schooljaar bezochten ongeveer 500 kinderen deze school. Namen dienst als onderwijzeressen : Mejuffrouwen Knaeps, Thys en Geivers.

AANGENOMEN GEMENGDE SCHOOL SEVENDONCK.— Gedurende het schooljaar 1924-1925 waren er hier 72 ingeschreven leerlingen waarvan 39 jongens en 33 meisjes.

BEWAARSCHOLEN.— De bevolking der gemeentebewaarschool bedroeg 185 kinderen. Mejuffrouw Maria Adriaenssens, gediplomeerde onderwijzeres, werd door het Schepencollege in zitting van 25 Mei 1925 aangesteld om voorloopig een derde klas te openen. Zij trad in dienst op 2 Juni daarop.

volgende en werd te dien titel bepaaldelijk genoemd door den Gemeenteraad in zitting van 6 Juli 1925.

De aangenomen bewaarschool der Herenthalsstraat bestond uit vier klassen met eene bevolking van 194 leerlingen, waaronder 100 jongens en 94 meisjes.

De aangenomen bewaarschool van het H. Hart telde in het loopend schooljaar ongeveer 220 kinderen. Hier werd in het begin van het jaar eene bewaarklas bijgemaakt ter oorzaak van overbevolking der school.

De aangenomen bewaarschool der Albertstraat (centrum) telde 170 leerlingen. Er hadden geene veranderingen plaats in het personeel.

De vrije bewaarschool der Beekstraat, werd gedurende het schooljaar 1924-1925 bezocht door 254 leerlingen, waaronder 137 meisjes en 117 jongens.

Huishoudklassen.

HUISHOUDSCHOOL DER BEEKSTRAAT. — De klassen werden bezocht door 61 leerlingen van 14 tot 21 jaar. Drie leerlingen slaagden in hun eindexamen waarvan 2 met onderscheiding en 1 met voldoening. De school werd bezocht door de Staats- en Provincie-afgevaardigden, alsmede door de Provinciale- en Staats-opziensters.

Er heeft eene plechtige prijsuitdeeling plaats gehad welke voorgezeten was door den Heer Schepen van Openbaar Onderwijs.

DE VRIJE HUISHOUDKLAS VAN FABRIEKMEISJES, gehecht aan het patronaat der Onbevleete Ontvangenis van Maria, gevestigd in de Paterstraat alhier, telde gedurende het verlopen schooljaar 24 leerlingen. De meisjes leeren er koken, kuischen, wasschen en strijken, en worden bijzonder in den naad geoefend. Deze bestaat enkel in het herstellen van kledingstukken. De leergangen worden gegeven door Zusters van het H. Graf. s' Maandags van 4 1/4 tot 7 uren.

Vak- en Nijverheidsschool.

De school hield, in September 1924, ter gelegenheid van

JULI

1. **G. Kalendrus Julius.** Aim Walteri de Castro (1), XII solidos currentes supra petiam terre quam possidet filia dicti Walteri (BB). XII sol. pagamenti.

Aim Johannes de Keyser ac Elizabet ejus uxoris, pro quo legavit dimidietatem quinque lopinorum sil. quos levare consuevit equali portione cum Arnolde de Valle supra cetera bona Johannis de Welle, 1457. II 1/2 lop. rog.

Eodem die, aim Christine Keysers supradicti filie, unde habemus gros. vet. Solvunt Jan Keyser et Katherina soror ejus. (BB2).

Aim Margarete van Nymmegeu, Johannis (2) patris et Margarete matris, Wehel: et Johannis fratrum ejus, necnon et Katherine sororis, unde habemus tres lop. sil., quos solvunt heredes Tiis de Potter, de quibus est littera scabinalis. (BB).

Aim Gertrudis Bloxs, uxoris Egidii de Nabbeneygen, unde habemus duos lop. Item dimisit sex lop. pro celebrantibus, 1482.

Aim dni Johannis Potters, unde habemus II lop. Ob. a^o 1587.

2. **A. Nativitas beate Marie (3) Virginis.** Aim Lucie Lonys (Loenis), Johannis sui fratris, que obiit a^o 1432, sex sterlingos vet., unum supra domum Mertini Thome in platea Otterstrate, unum supra domum Goswini Braxatoris, et duos supra domum Ghiselberti Woutgheri retro chorum. (BB).

(1) Op het einde van HS. B. wordt dit jaargetijde herhaald en het volgend er onder geschreven:

G. Oct. IX l. Aim Walteri de Castro.

Item pro laudibus nostre domine opten Spiegel IIII fertellas pro anniversario dni Walteri Tinctoris I fertellam et pro celebrantibus II fertellas quod habetur 18 may. Item II lop. pro anniversario Heylwigis de Hoveleyx quod habetur 4^a Februarii. Item II lop. pro anniversario Margarete van Henegauwe. Item II fertellas pro cantoribus misse nostre domine. Item ecclesia turnouytensis emit illam domum nuncupatam den Spieghel. Et assignavit Capitulo ex ista novem fertellas siliginis levandas per litteras scabinales scilicet sex. fertellas. videlicet quatuor pro celebrantibus et duas pro anniversario et de tribus reliquis fertellis dedit predicta ecclesia dno Luce denarios et sic tenetur d^{ns} Lucas facere hereditariam assignationem de modio sil. Et ultra ista tenetur ecclesia dare Capitulo quatuor lop. pro anniversariis supernarratis et II lop. pro anniversario Nicholay etc.

(2) In 1397 was een Jan van Nymmeghen schout te Turnhout.

(3) In roode letters. HS. A.

Aim Nycolai Zeverdonck, unde habemus unum fertellum sil. ad et supra domum suam prope cimeterium circa forum, quam conhabitat Gabriel Meyenbochs. (BBz). III lop.

Aim Delie Mutsaerts (Mutsarts) uxoris Henrici Nout (Nouts) (1) que obiit aº Dni 1436, unum lop. sil.

Aim Henrici Leys et uxoris ejus, qui obiit aº Dni 1441, unde habemus duos lop. sil. Solvit Goeden Ghibs; est littera scabinalis.

Aim Gerardi Vuchts, unde habemus dimidium gros. vet. (AAz).

Aim Johannis de Mierde (2), Catherine sue uxoris et prolium suorum, unde habemus gros. vet. quitandum (I).

Aim Petri Leemans et Margarete ejus uxoris, unde habemus lop. sil. (I).

3. Katherine Sanders parentumque suorum, que obiit aº 1415, duos lop. sil. Solvit Danyel Pertsens op een stuck erfs bij Tuynmans ghelegen, gheheyten de Beckersputten.

Aim Margarete Biermans et Margarete filie sue, unum gros. vet. que obiit aº 1409. Recipitur in fine libri.

Aim Arnoldi Willems et Johannis Scuren (3) senioris et uxoris sue, unum gros. vet. cum dimidio; grossus percipitur in fine libri; dimidium solvunt Thiis Houtteckers kinder opte Veediic. (BBz).

Aim Aleydis Roes, unde habemus lop. sil. (AAz).

4. **C. Translatio Martini.** Aim Elizabet Vekemans, unde habemus unum lop. sil. supra pratum sive palludem, sitam in Deygen, quam modo tenet Elizabet Mens, uxor Petri Mirde, 1459.

Aim Johannis Boerchmans parentumque suorum, unde habemus unam fertellam sil. hereditarie. IIII lop. necnon unum florenum renense inter die depositionis anniversarii sui celebrantes pro ipsius suorumque parentum animabus orantibus dividendum. Ob. aº Dni 1444. Renensis habetur op eenen bempt inde Melde et capelania Johannis Baptiste recipit ex illo prato sex lop. en IIII lopen opten Hert aenden Singhel.

(1) In de Rentmeestersrekening van 1 Oct 1486-30 Sept 1487 ontmoeten wij eenen anderen Hendrik Nouts die 11.000 steen tot 20 sols de 1000 levert voor de herstelling van het Kasteel.

(2) In het Obituarium van Corsendonck. bl. 30, II Br., wordt het jaargetijde van Jordani (wat waarschijnlijk Johannis moet zijn) de Mirica (Van Myerde) en Katharina zijne vrouw, hunne ouders en weldoeners, vermeld op 9 Juli. Daaruit blijkt dat Katharina tweemaal trouwde: 1º met Jan van Myerde; 2º met Jan Cesaris (Keysers of de Keyser) van Turnhout.

(3) Er was in de 1º helft der 15º e. een schout te Turnhout, Jan van der Schueren. Rekeningen 1434. Gachard. Inventaire Arch. Ch. des comptes, II, 311

Aim Katherine Beckers, unde habemus gros. vet (I).

Aim Johannis Die Clerck (1), unde habemus duos petros (I). I oud gros.

Aim Elizabeth Clerckx, aº 1510, unde habemus duos petros. I oud gros.

Aim Jordani Verheyen, aº 1510, unde habemus duos petros. I oud gros.

Aim Katherine, uxoris dicti Jordani, aº 1510, unde habemus II petros. I oud gros.

5. D. Aim dni Walteri de Penu, Margarete sororis ac parentum suorum, novem gros. vet. supra Meersmans driesch prope Borchmans goyt. Solvunt Willem de Weet kinder Nys. Solvit Stockman 1 Ghert de molder II Peter Ackermans 1/2. (BB).

Aim (memoria) dni Johannis Hebscaep. III lopen.

Aim Elizabeth Smoers (Smors) et matris sue fratris sui, necnon Heylwigis mättertere sue, unde habemus duos lop., 1439, levandos ex uno halstario cum suis attenanciis Claes Ghevarts, sita in die Herentalstrate II lop.

Aim Johannis Borchmans et parentum suorum, habemus firtellum sil., 1444. Idem dimisit pro celebrantibus florenum renensem.

Aim Henrici Thys et parentum ejus, et Egidii et Johannis Thys fratrum ejus. Ob. 1504, unde habemus firtellum sil. supra domum et ortum dni Godefridi Ackermans. III lop.

Aim dni Henrici Sapeels (2), decani et canonici hujus

(1) Reeds in het begin der XIVe eeuw bestond dergelijke familie te Turnhout, bij name van Petrus Clericus, zoon van Petrus, handwerker te Turnhout, ten profijte van wien Wouter de Hoghenhuys het altaar van St. Nicolaas sticht in de kerk van Turnhout. Akte 1307. Reg. Antiquissima statuta. Archief St. Pieterskerk.

Die lunæ post Remigii 1307 2 Oct. cappellania S. Nicolai fundata est a Waltero Hogenhuyse una cum uxore tum temporis R. D. Walterus erat curatus in parochia de Turnhout. Primus possessor R. D. Petus Clerici (Clerckx). Beneficia S. P.

(2) Hendrik Sapeels, geboren te Turnhout, werd deken in 1491, vir prudentia ac moderatis moribus insignis. Hij legde het verschil bij dat ontstaan was tusschen het Kapittel en de Kapelanen voor de overbate der tienden, op raad van den vermaarden Kasper Stynen advocaat in den Raad te Brussel (1530). Hij was ook nauw bevriend met den grooten theologant van Leuven, J. Driedoens, van Turnhout. Jubilaris stierf hij in hoogen ouderdom in het jaar 1543 en werd begraven langs den rechter kant van het koor. Na zijn afsterven bleef

ecclesie non (1) *jubilarii*, qui reliquit pro anniversario suo duas firtellas sil. et pro celebrante sex lop. Ob. a^o 1543. VIII lop.

6. F. Octava Petri et Pauli, apostolorum IX lect.

Ai^m Heylwigis Witbols, uxoris Theoderici Willems, unde habemus unum gros. [vet. Solvunt in Zeverdonck Diric Willems kinder. (BB₂).

Ai^m Elizabet Oemus, uxoris Gerardi Voechs, unde habemus. (BB₂).

Ai^m *M^or* Petri de Spira, canonici hujus ecclesie, unde habemus (1). IIII lop.

Ai^m Petri Vuechs (2), a^o 1513, unde habemus unum lop. sil. et pro celebrante unum lop. sil. levandum in Roeye.

Ai^m Theodrici vanden Graeff, a^o 1514, unde habemus gros. vet. dequitatum.

Ai^m *dⁿⁱ* Henrici Haesdonck (3), canonici hujus ecclesie, habemus quatuor lop. Obiit 1551.

het Kapittel langen tijd zonder deken ter oorzake dat de kapittelheeren weigerden dit ambt te aanvaarden om reden der hooge onkosten die het verblijf van de koningin Maria van Hongarie op het kasteel voor dien titel verwekten. Archief SPT. 1 Br. Het Kapittel van Turnhout was in 1530 als volgt samengesteld: Henricus Sapeels, Dekan; Hepricus van Haesdonck, Cantor; Zeger Van Kinschot, Olivier Libermi, Jan Momboir, Paulus Beken, Frans Nuyens, Jan Nepotis, Walter van Hulsel en Frans Pauwels, priesters-kannuniken. Godfried Ackermans, Peeter Vanden Vekene, Huibrecht van Nabbeneygen, Laureys Wijnselhoven, Nicolaas Pynarts, Jan Beke, Ferricus de Roda, Cornelis van den Venne, Jan Van Kynschot, Cornelis Stellebier, Nicolaas Roose, Gielis van der Hofstadt, Jan Barel, Nicolaas Leemans en Jan Stynen, kapelanen. Kasper Stijnen, J. V. L. advokaat in den Raad van Brabant; Antonius Meyenbosch, roeidrager. Archief SPT. 2 Br. bl. 149.

In cynsboek a^o 1514 (1561) blad 39, Rijksarchief Brussel. Ch. des comptes n° 45029 staat vermeld: Cornelis Sapeels, Heer Hendrick Sapeels, choordeken van Turnhout, op zijn hooch huys metten stalle, west aen de Herenthalsstrate zuyt her Wouter Van Hulsel, noort aent scaekbert, ost her Hubrecht van Nabbenayen (modo hem selfs).

Elders staat hij aangeduid als gestorven zijnde den 29 April 1499. Hij behoorde tot de 10^e series of de prove van den H. Geest. Archief SPT. 3 Br.

(1) Een woord is uitgeschrapt: *nec*? Men heeft vergeten van ook *non* uit te schrappen.

(2) Petrus Vuechs en Elisabeth zijne vrouw maakten hun testament in het huis van Petrus van Liere en Elisabeth van Cantelbeke, in tegenwoordigheid van Jan Verdonck, alias Mannarts en Mathens Costers, leeken, den 10 Juli 1512. Archief SPT. 5 Br. bl. 82.

(3) Den 26 Juni 1508 bestond de E. H. Hendrik van Haesdonck, kannunik en cantor, der diaconale prove, † 1551. Archief SPT. 3 Br.

7. F. Ai^m *d^{ne}* Aleydis domine de Imersele (1) et domicelle Jutte de Poyeroyen, matris predictae domine et sororis predictae domine et sororis prepositi zutphaniensis; firtellum sil. Solvit Coppen Meels. (BB₂). IIII lop.

Ai^m Coliin de Dordraco, unum lop. sil. Solvit meester Jan van Loen ex domo sua inde Herenthalsstrate, nort Vuesen huysinghe. (BB₂).

Ai^m Elizabet Vuechs, unde habemus lop. sil. Solvit Ghert Vuechs ex bonis sororis sue defuncte. (BB₂).

Ai^m Elizabeth Biermans, unde habemus gros. vet. 1484.

8. G. Ai^m Elizabet, uxoris Gerardi de Zevendonck (Zeverdonck) et Gerardi de Wiele; queratur hic de valore quia multum infra reformatum est, III 1/2 solidos parvos turonenses et duodecim turonenses parvos, duos cum dimidio supra pratum situm inden Mate inder Moenthouwe, quod tenebat quondam Walterus Loemans. Item duodecim turonenses parvos op een eusel ghelegghen bi sinter Claus beemt op die Broecside et solvit Jan Goedelen te Rode II 1/2 sol. 1 sol. Claes inde quaystrate. (BB). V sol. 1 ort.

Ai^m Gertrudis Cnaps, unde habemus gros. vet., 1469. Solvit Wouter Betten; modo Heyn Timmermans.

Ai^m Marie Volders (2), uxoris Anthonii Cattenberchs, 1518, unde unde habemus unum gros. vet. perpetui census.

9. A. Octava Visitationis Marie IX lect. Ai^m Andree Moeus Symonis fratris, Elizabet et Heylwigis sororum suorum, qui

(1) De familie van Immersele was eene der oudste en aanzienlijkste van Turnhout. In 1408 was Jan van Immerseel kastelein van het Kasteel te Turnhout.

In den cynsboek a^o 1514 treffen wij de volgende namen dezer familie aan: Gielis van Imerseele, Wouter van Immersele, Maiken vander Biestraten weduwe van Baltasar van Imersele. (Rijksarchief. Ch. des Comptes n° 45030)

In cynsboek a^o 1514 (1561) bl. 29. Rijksarchief Brussel. Ch. des Comptes n° 45029 staat nog een lid dezer familie vermeld: Heer Kaerle van Immersele. Op huys hof cum pertinentiis achter 't hof, west Jan de Jonge, oost 't gasthuishoeve opt lant, zuyt de strate, noort den scuttershof en is den scuttershof mede bepant.

Relevé des fiefs tenus à Turnhout par Henri Van Ymersele, seigneur d'Itghem et dans Meysse. (Petit cahier de 4 pages. Sans cachet)

Rijksarchief Brussel Gachard. Inventaire des archives de la cour féodale t II. bl. 151.

(2) Maria Volders, weduwe van Antoon Cattenberchs maakt haar testament den 28 Dec. 1511, in 't bijzijn van Jan van Doerne en Steven Willems, leeken. Archief SPT. 5 Br. bl. 61.

obiit a^o 1409, duos gros. vet. Solvunt Thiis Woyts, eenen op eenen bempt ghelegen opte Broecside, ghelegen achter Schelken Niis, 1 oud gros. Jan Goedens kinder et Niis Lauweretten kinder.

Aim^m Johannis Vinx (Vinx), qui obiit a^o 1428, unum gros. vet. Solvit Margareta Vinx ex bonis.

Aim^m Heylwigis Loycx (Loyxs) (1) unde habemus gros. vet. Ob. a^o 1442. Solvit frater Wouter Loyxs opte Stoct.

Aim^m Heynrici Baten (2) in Calstart et Christine ejus uxoris, pro quo legavit duos lop. sil., quorum unum levabit uxor quoad vixit, 1474. Solvit Jan Soeten ejus frater.

Aim^m Gerardi Staes et ejus uxoris, unde habemus duos petros. Ob. dictus Gerardus 1498.

Aim^m Laurencii Everdeys, unde habemus dimidium gros. vet. Ob. a^o 1521.

10. **N. Septem Fratrum.** Aim^m Lamberti Grootjans et parentum ejus, unde habemus gros. vet.; percipitur in fine libri. (BB2).

Aim^m Johannis Thiis van Scoonbroch (Scoonbroec) et ultime uxoris, unde habemus lop. sil., 1470. Solvit Griete Loomans ejus uxor ex bonis ejus. I lop. rogge.

Aim^m Johannis van Rode (3), unde habemus unum lop. sil. Ob. 1504. Dequitatum duobus renensibus cum quinque stuferis.

Aim^m Katherine Camerlinx alias Nouts, uxoris Wilhelmi Moelens, unde recepit Capitulum duos flor. renenses communes et pro celebrante dimisit duos lop. a^o 1513.

(1) In den cynsboek a^o 1514 treffen wij de volgende namen dezer familie aan: Hendrik Loycx ende Mayken Loicx Cornelis kinderen, Jan Loycx Janssoon de jonge, Mathys ende Alyt Loycx Janssoon, de dry kinderen Hendrik Loycx Henricsson, Cornelis Loycx Janssoon, Hendrik Loycx Janssoon, Hans Loycx Mathyssoon, Peeter Loycx Henricsson, Cornelis Loycx alias Minsheeren, Katelyne Loycx Lauwereysdochter, Laureys Loycx, Aelken Loycx huysvrouw Henric Stycx ende Adriaenken Loycx.

(Rijksarchief. Ch. der Comptes, n° 45030.)

(2) Een Heynen Baten, valkenier, wordt vermeld in de Rentmeestersrekening 1 Oct. 1464-30 Sept. 1465.

(3) De familie van Rode was eene oude familie van Turnhout. Zij telde buiten de leden in dit jaargetijdenboek genoemd: Laureys van Rode, schout te Turnhout in 1421 en 1428 en Willem van Rode, schout in 1434. J. E. Jansen op. cit. 1 Br. II, 163. J. Th. de Raadt. Sceaux armoris, III, 246. In cynsboek a^o 1514 wordt vermeld: Henrick van Rode alias Geldrop. Rijksarchief. Ch. des Comptes n° 45030.

Aim^m Petri van Vunselhoven (1) et Haywigis uxoris ejus. Ob. 1510, unde habemus I oud gros., ipsa obiit a^o 1518.

Aim^m *meri* Egidii vander Hofstade capellani ad altare omnium Sanctorum, unde Capitulum pro ejus anniversario duos lop. et pro celebrante X st. Ob. a^o 1547.

11. **C.** Aim^m Johannis Baten de Veteri Turnhout et (ultime ejus uxoris) Heilwigis uxoris ac parentum suorum, qui obiit a^o Dni 1400, quatuor gros. vet op eenen bempt ghelegen inde Melle, ghehoyten de Hoge Melle, weest aen erve Claes Sprengers, oest aen Jan Deckers bempt III ende I op Beerchdonc. Solvit Diric vande Venne.

Aim^m Jacobi Meels... (2) uxoris ejus et Agnetis filie eorumdem, unde legavit nobis duos gros. vet. videlicet quinque petros pro illo, 1474, videlicet, quinque petros semel dandos. Solvit Coppen Meels cum suis.

12. **D.** Aim^m Johannis Cupe de Bladel et Elizabet uxoris ejus, duos lop. sil. supra unam peciam terre sitam inde Loecht. Solvunt unum Peter Spapen sone Jan opte Heisie et unum Jacq van Ghierle ejusque heredes. (BB).

Aim^m Thome de Zevendonck (Zeverdonck) (3), et Elizabeth uxoris sue, qui ob. a^o 1408, duos lop. sil. Solvunt Thiis Goeden kinder et Thiis ende Peter Thiisken ende Hoffelmans huys.

Aim^m *dni* Petri Meersman capellani sancti Nicolai septem gros. vet. Nicolaus Groenwevers solvit op eenen hof opte beeke weest aen erve Jan Oyen was, oest en suyt meester Willemus van Loen. Solvit Wouter Hoexs. (BB2).

(1) Meester Peeter van Vonselhoven (Vunselhoven), barbier, en Heilwigis Ooms zijne vrouw, maken hun testament den 9 Juli 1510, in 't bijzijn van Hendrik Stellenbiers, sacristein priester en Jan Lybrechs, leek. Zoo men daaruit kan besluiten behoorden zij aan eene welhabende familie. Archief SPT: 5 Br. bl. 57. In het huis der weduwe van Meester Peeter van Vonselhoven in 't bijzijn van Jan Andries (Andree) priester kapelaan en Meester Cornelis Walschaerts, secretaris der Vrijheid, maakt meester Laureys van Vonselhoven, priester kapelaan zijn testament den 14 Oct. 1511. Het was misschien de broeder des voorgaanden. In eene der bepalingen drukt hij zijnen wil uit dat na zijne dood men eene kaars van een half talent zette op de tinnen kroon die voor het altaar van het H. Sacrament hangt. Archief SPT. 5 Br. bl. 72.

(2) In blanco in HS. B.

(3) Thomas de Zevendonc, burger van Turnhout, stichtte in 1399 met Katharina van Pulle en Grecildis Ruttens de kapelany van O. L. Vrouw en Ste Katharina in de Begijnenkerk. Zijn zoon, Joannes Thomas, Clericus, was de eerste bezitter van. Akte. Archief SPT. 9 Br.

Aim Agnetis Mutsarts alias van der Borch, unde habemus gros. vet. Item duos lop. sil. pro celebrante. Ob. 1501.

13. **M. Margarete virginis et martyris** *IX lect.* (1) Aim Gerardi vande Boeme, 1476, habemus gros. vet.

Aim Arnoldi Meels (2) et Elizabeth van Dyke ejus prime uxoris, unde habemus unum lop. sil. Ob. 1481.

Aim Johannes Permans (3), unde habemus cum uxore ejus et parentum suorum [sic] duos petros. Ob. 1497. . . . I oud gros.

Aim Theodorici Janssen, unde habemus gros. vet. (I).

Aim Katerine Tsjonghen et matris sue, unde habemus unum gros. vet. et recepit Capitulum. (I).

14. **F.** Aim Mathie Hebscap, 1409, unde habemus duos gros. vet.

Aim Theoderici Vertheynden, Thome Roes et ejus uxoris, habemus sterlingum vet. (AA).

Aim Johannes Broghelmans et Belie ejus uxoris, unde habemus firtellum sil. (AA). . . . IIII Cop.

Aim Marie Wonders et matris ejus, unde habemus mutonem (AA). . . . IIII 1/2 stuivers.

Aim Elizabeth Spapen (4), unde habemus gros. vet. et dimisit firtellum sil. pro celebrantibus, 1484.

Aim Johannes Brant, qui obiit a° 1551. . . . I oud gr.

(1) Van 13 Juli tot 18 Juli inbegrepen is het bladzijde van HS. B. ongeveer geheel afgescheurd.

(2) Een Aert Meels ghesworen tymmerman mijns ghenedigen heeren d'hertoghen van Bourgondië en van Brabant tot Turnhout, wordt vermeld in de Rentmeestersrekeningen 1442-1443.

(3) In cynsboek a° 1514 (1561) bl. 30, Rijksarchief Brussel, Ch. des Comptes n° 45029 staat een lid dezer familie in dit Jaargetijdenboek niet vermeld: M. Christiaan Peermans secretaris tot Breda ende Lysbet Lemmens zijne huysvrouw.

In cynsboek a° 1514 en vlg. staan de volgende leden dezer familie vermeld: de weduwe Jacobs Permans Kerstensone als tochttersse Kerstiaen Permans Janssone, Paesche Persmans Henricsoon, de kinderen Jan Permans d'oude, Hendrik en Mariken Permans Lathouder, de vier erfgenamen Jan Permans, Jan Permans Janssoen alias Lathouder, Mr. Christiaan Peermans secretaris en Lysbeth Lemmens zijn huysvrouw, Peeter Permans Korstenssone, Hendrik Permans Janssoon, Corstiaen Permans. (Rijksarchief Ch. de Comptes n° 45030.)

(4) Eene Elizabeth Spapen wordt vermeld tusschen de stichters der Kapelanij van het H. Kruis te Oud-Turnhout in 1455.

Akte 1455. Archief S. P. T. 9 Br.

15. **G. Divisio Apostolorum.** (1) Aim Johannis Roes, Heylwigis ejus uxoris, Elizabet matris dicte uxoris, necnon filiarum eorumdem, 1457, unde habemus duos lop.

Aim Johannis Thits, 1474, unde habemus gros. vet.

Aim Aleydis Stocmans unde hab. gros. vet. 1482.

Aim Andree Stuycx et Adriaene Snicx et parentum eorumden, 1558. . . . II 1/2 st.

16. **A.** Aim Theoderici, Johannis, Gertrudis, Jacobi Tsjongen, et Johannis de Jonghe, 1440. . . . II gros. vet.

Aim Katherine, filie Johannis Theoderici de Veteri Turnhouyt, 1440. . . . I gros. vet.

Aim Heynrici Thysoems, unde habemus lop. sil. quitandum IIII petris. Ob. a° 1483.

Aim Henrici Beys, unde gros. vet. Ob. 1500. Recepit Capitulum duos petros.

Aim- domicelle Cornelle van Lyere (2), a° 1518, unde habemus tres lop. sil. et tres lop. sil. pro celebrante.

Aim *dni et mri Johannis Tymmermans canonici hujus ecclesie.* Ob. a° 1571. . . . IIII lop.

17. **B.** Aim Aleydis Cortdirixs, dochter de Rizele, 1426, habemus duos lop.

Aim Elizabet Witbols, Johannis de Overscoer conjugis, Heynrici Witbols et ejus uxoris, necnon parentum, unde habemus quatuor stuferos. (AA). . . . IIII stuivers.

Aim Katherine Fyen et parentum ejus, videlicet Johannis Fyen patris ejus et Katherine Fyen matris ejus, unde habemus II lop. et duos lop. pro celebrante, a° 1518; dequictati sunt dicti quatuor lop. et recepit Capitulum.

(1) In roode letters.

(2) Eene der bijzonderste en oudste familie van Turnhout. Jan van Lyere. was schout te Turnhout in 1409. Een ander Jan van Lyere, eertijds schout te Herenthals, werd schout te Turnhout benoemd bij opene brieven van Philip, hertog van Burgondie, den 24 April 1499. Hij was schildknaap en zoon van Wouter van Lyere. Augustyn van Lyere werd rentmeester den 15 Dec. 1555. Zijn zoon Philip volgde hem op in 1581. J. E. Jansen. Op. cit. I Br. II, 162, 167.

In de cynsboeken a° 1368-1410 treffen wij de volgende namen dezer familie aan: Jan van Liere, Michiel van Liere, Willem van Lier.

In den cynsboek a° 1514 en vlg.: Jonkvrouwe Margareta van Liere. Augustyn van Lyere rentmeester des lants van Turnhout, Peeter van Lier Janssoon. Jan van Lier, Michiel van Lier, Jenne van Lier Augustins dochter. (Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45015, 45016, 45017, 45030)

Aim^m *dni Petri Smekens* (1) *vicarii vicarie venerabilis Sacramenti*.
Ob. a^o 1527, unde habemus X stuferos quictandos.

Aim^m *Cornelii Petri Mys capelani et vicepastoris in Veteri Turnhout*,
1571. II lop.

18. **G.** Aim^m *Johannis Beys*, unde habemus gros. vet. quitandum.

Aim^m *Johannis Mys*, unde habemus duos lop: videlicet unum pro
ejus anniversario et unum pro celebrante. Ob. 1504.

19. **D.** Aim^m *Johannis Bathen (Baten) vander Stoct et Elizabeth*
uxoris ejus, sex gros. vet. supra mansionem *Johannis de Ghilse*
prope Perrinc. Tyrion solvit, modo *Jan Scurmans* ex domo
angulari Voorthof. (BB).

Aim^m *Henrici dicti Speelhoewel (Speelvogel) et ejus uxoris*, unde
habemus IIII lop. sil. Ob. a^o 1439.

Aim^m *Elizabet Megghe*, unde habemus unum gros. vet. Solvit
Merten Soeten. (BB₂).

Aim^m *Johannis Kynschot (Kinscot) de quo habemus unum gros.*
vet. Ob. a^o Dⁿⁱ 1439; necnon *Elizabeth de Antwerpia* (2) ejus

(1) In de Rentmeestersrekening 1460-1461, treffen wij eenen anderen *Peeter Smekens* aan, kapelaan van *St. Theobaldus* in 1460. *J. E. Jansen*. Op. cit. I, Br. II, 202.

(2) Een klein verschil bestaat er hieromtrent tusschen *HS. A.* en *HS. B.* In *HS. A.* wordt er niet gezegd dat *Elizabeth de Antwerpia* de vrouw is van *Jan Kinscot*, doch haar jaargetijde volgt aanstonds na dit van *Jan Kinscot* afzonderlijk: Aim^m *Elizabet de Antwerpia*, unde hab. gros. vet. Terwijl in *HS. B.*, wat komt te beginnen met necnon ... zooals wij het hier drukken, is er een weinig later bijgevoegd. Deze *Elizabet de Antwerpia* was *Elisabeth de Valckenaere*, geboren te Antwerpen, die huwde met *Jan de Kinscot*, zoon van *Jan en Helena de Swyndrecht*. (*Jhr C. Ph. L. van Kinscot. Généalogie van Kynschot*, I, 55.) Tusschen de leenmannen van *Turnhout* in de XVe eeuw wordt een *Jan van Kynschot van Turnhout* genoemd. *J. E. Jansen*. Op. cit. I Br. III, 17. Een eeuw later bevond er zich te *Turnhout* nog eenen *Jan de Kinscot*, priester, die den 29 Maart 1519 in het bezit gesteld werd van de kapelanij van *St. Theobaldus* door het Kapittel in het bijzijn van *Paul Ackermans*, sacristyn en *Antoon Meyenbosch*, rentmeester der *St. Pieterskerk. Archief SPT*, 5 Br. bl. 156. Hij stierf den 6 Mei 1533.

In de cynsboeken a^o 1368, 1387, 1410, treffen wij de volgende namen dezer familie aan: *Goetelt Jans* dochter van *Kynschot*, *Jan van Kynschot*, *Henric van Kinscot*, *Peeter en Heinric Jans* kynder van *Kynschot*, *Theeus van Kinscot*, *Jan Heinrics* soen van *Kynschot*. — In den cynsboek van 1514 en vlg.: *Jaspar van Kinscot* *Ambrosiussoon*, *Anna Gevarts* weduwe *Ambrosius van Kinscot* *Seger van Kinscot* *Jasparssoon*, *Jaspar van Kinscot*, *Mr. Hendrik van Kinscot* advocaet, *Ambrosius van Kynschot*, *Margriete van Kinscot*, *Zeger van Kinscot*, *Mr. Jan Kinschot*. (*Rijksarchief Brussel. Ch. des Comptes n° 45015, 45016, 45017, 45020.*)

uxoris, unde habemus unum gros. vet. II oud gros.
Solvit *Jan Ghilis*, unum et unum ex domo inde *Potterstrate*, nort
aen huys *Vrancke van Halen*, suyt *Jan Negghers*.

Aim^m *Petri Biermans*, de quo habemus unum lop. sil. Ob. a^o Dⁿⁱ
1439. Dictus *Petrus* legavit unum fertellum sil. pro celebrante in
ecclesia nostra *Sancti Petri* missam de requiem die supra anni-
versarium. Solvit *Jan Cuyts* vut eenen bemde inde *Everdonghe*
teghen die *Peter Biermans* horde.

Aim^m *meri Johannis Creyt (Kreit)* (1) *litterarum apostolicarum*
scriptoris et abbreviatoris, qui obiit a^o Dⁿⁱ 1440, qui dimisit nobis
calicem armis suis signatum et pannes sericos; absens perdet
1/2 gros. vet.; et habent vestem armis suis signatam; cum duabus
magniscandelis.

Aim^m *Walteri Houtacker*, uxoris ejus *Katherine*, filie eorumdem,
unum sterlingum vet. (BB₂).

Aim^m *Walteri Sichnis, cappelani S. Marie in Veteri Turnout*,
a^o 1571. II lop.

20. **K.** Aim^m *Petri Woyts et Wilhelmi filii ejus*, unde habemus
unum gros. vet. levandum supra peciam terre arabilis unius lopini;
sitam prope domum *Heynrici Stynen* vulgariter nuncupatam den
Voerstenhof, situatam apud ortum *Heynrici Stynen*. (BB₂).

Aim^m *Beatricis Miis* alias *Luyten et Luytgardis Clotkens (Cloetkens)*
matris *Katherine* sororis ejus, unde habemus duos gros. vet. op
Ghert Ruyts huys inde *Herentalsstrate*, 1466.

Aim^m *Aleydis Brants*, unde habemus tres lop. sil. Ob. 1476.

Aim^m *Gynte Brants*, sororis predictae, 1477, unde habemus tres
similes.

Aim^m *Regneri Arts* alias die *Comen*, unde habemus gros. vet.
Receptit Capitulum et pro celebrante duos lop. Receptit Capitulum. (I).

Aim^m *Barbare Sykens* (2), unde habemus I oud gros., alias de
Meldauw. Receptit Capitulum duos petros. Ob. a^o 1553.

21. **F.** Aim^m *Elizabet van Eele* suorumque parentum ac *Elisabet*
Mallairts (Mallarts), necnon *Katherine et Margarete* filiarum dicte

(1) Den 11 Mei 1433 ontvangt *Jan Creyt* van *Turnhout* de brieven uit
Rome met de toelaling van eene kanoniksy en eene prove te veranderen in
St. Rombouts te Mechelen. Analectes HEB, XXXII, 1906, 476.

(2) *Barbara Sijkens*, van *Duitschen* oorsprong, dochter van *Arnoldus* en
vrouwe *Elisabeth*, echtgenoot van *Hendrik van Kinschot*; zij werd in *St.*
Pieterskerk voor het altaar van de *He Apolonia* begraven. Zie hiervoren
21 April.

Elizabet, septem gros. vet. de quibus custos tres den. vet. faciendos unum sterlingum ad et supra domum et mansioenem Coenkens, sitam prope den Pensepoel, opten Roden Schilt, VI oud. gros. ende 1 opt thuis daer achtet ghelegen, suyt aen Jans van Dale. (BB).

Ai^m Margarete Stuix (Stuixs), que obiit a^o 1404, unum lop. sil. supra domum Egidii Biermans, juxta domum Gerardi Ruttens et H. Mennekens, oest aen Diric van Mirde huys inde Potterstrate.

Ai^m dⁿⁱ Gerardi Meeren, hujus ecclesie canonici et cantoris, unde habemus fertellam sil. Ob. 1474. Solvit m^{sr} Gerardus Hebscap et assignavit idem m^{sr} Gerardus Hebscap illam levari ex domo m^{ri} Laurentii Oems, sita inde Potterstrate, inter domum partem borealem domicelle Symons van Lyre dictam vulgariter de Sterre, et domum versus partem australem Johannis Scoenmaker, etc. . . . III lop.

22. **G. Marie Maydalene.** (1) Ai^m Andree Sartoris et Ermen-gardis sue uxoris, qui obiit a^o 1432, duos gros. vet. Solvit op Willem van Rode huys opte oude dame, unum weest aen Willem Sweers huys et unum Heyn Panis op een stuc erfs dat Heylen Tierions toebehorde.

Ai^m Heilwigis Oems, unde habemus duos gros. vet. (I).

Ai^m Catherine Scoermans, unde habemus duos petros. Ob. 1492. . . . 1 oud gros.

Ai^m dⁿⁱ Symonis Lemans presbyteri, unde habemus unum gros. vet; a^o 1534 recepit Capitulum. Ob. a^o 1518.

23. **A.** Ai^m Heinrici Block, qui obiit a^o 1403, et Machtildis filie sue, tres gros. vet. supra domum et ortum quondam Theoderici Cants nunc Johannis de Ghierle sitam in opposito domus Heinrici Block inde Potterstrate, nort aen Moirs huysinghe, suyt Maria Groenwevers.

Ai^m Heilwigis Herheinsens (2), que obiit eodem die et anno, duos lop. sil. Solvit Willem Cleys te Lokeren op heur goede, modo op een huys staende inde Otterstrate Heyn Oeten huys, weest aen Gilken Buckriic. Hac die, a^o 1462, obiit venerabilis vir d^{nus} Gerardus

(1) In roode letters.

(2) In cynsboeken als 1368-1410 treffen wij de volgende leden dezer familie aan : Goden Herheinsens, Heinric Herheinsens, Heylwyck Herheins, Jan Gheert Herheinssoen, Jan Godens Herheinssoen, Jan Herheinsens, Kathelyn Jan Herheins dochter, Meester Mathys Herheinsens. (Rijksarchief. Ch. des Comptes, n° 45015-17).

Hebscap (1) *canonicus et cantor ac primus matriculareis hujus ecclesie*, qui pro suo anniversario legavit medium modium sil. . . . VI lop.

Item dimidium modium pro celebrantibus. Solvit m^{sr} Gerardus Hebscap decanus.

Item predictus d^{nus} legavit pro anniversario fratris sui Gerardi Hebscap ac parentum suorum octo solidos brabantie, de quibus est littera scabinalis antwerpiensis, valet. . . . XXXII stuvers.

Ai^m Katherine Beckers et Johannis ejus mariti, unde habemus II gros. vet., 1483, et Johannis Beckers ac Margarete sue uxoris et Johannis eorum filii et Catherine eorumdem filie.

24. **B.** Ai^m dⁿⁱ Heinrici Mutsarts, presbyteri, Elizabeth Mutsarts et Johannis filii sui, tres gros. vet. supra quoddam predum in Rode dictum Herselmans bempt. Johannis Dielys te Bemel? (BB).

Ai^m Jutte de Spiker, suorumque parentum ac fratrumque, sororum, et Johannis Goedertieren, triginta turonenses monete usualis. Solvit Jan Moermans de Seegher; valet. (BB) III stuivers ende 1 leliart.

Ai^m Stephani de Bure, unde habemus unum gros. vet. op een stuck lants achter den Perinc; qui obiit a^o Dⁿⁱ 1440.

Ai^m Heinrici Waghemans, unum gros. vet. Ob. a^o Dⁿⁱ 1440; Peter Spapen zone.

Ai^m Sophie Scoenmakers, uxoris Johannis van Hoevele, unde habemus ex bonis ejus hereditariis in Merplas unum lop. sil. tot Sondereygen (BB2). . . . 1 lopen.

Ai^m Marie Sbeckers (Beckers) uxoris Egidii Mennekens, pro quo legavit 3 lop. sil. 1467. Solvit Lukeys vanden Broeke goet anden cleynen Beytel.

Ai^m Christine Haghenuwers, unde habemus duos petros. (I). . . . 1 cud gros.

25. **C. Jacobi apostoli.** (2) Ai^m dⁿⁱ Goeswini de Hoerne, sororis sue et parentum suorum, septem gros. vet. op Peter Maghelens huys ghelegen int Cortstraetken daer men tOestoven wert gaet,

(1) Deze Gerardus Hebscap was kanunnik. den 16 Juli 1428. en oom van den plebaan en deken Gerardus Hebscap. De eene stierf den 20 Juni 1462; de andere den 30 April 1485. — Annates. Kwijtschrift van 26 Florynen gegeven in 1445 aan Geeraard Hebscaep plebaen van St. Pieters te Turnhout en betaald door Arnold Haek, secretaris der Apostolische brieven. *Analectes HEB.* XXXI, 1905, 321.

(2) In rooode letters.

oest aen huys Harts Meyens, weest aen Wouter Plattermaker huys. (BB).

Ai^m Zegeri van Overschore (Overscoer) et Elizabeth Faes ejus uxoris, necnon Jacobi et Elizabeth et Elizabeth filie [sic], prolium, pro quo legavit duos gros. vet. et septimam partem unius grossi veteris levandam supra domos situatas in cingulo fori, inter domos versus orientem Johannis Vlimmermans et occidentem Johannis Walsschart alias Quaynote, a^o 1476.

Ai^m Johannis Stynen et Barbare Godens sue uxoris, unde habemus gros. vet. (I).

Ai^m Emme Rombouts, unde habemus gros. vet. Ob. 1500, et Heylwigis Coels.

Ai^m Elizabeth (1) uxoris Petri Cock et ejus parentum, unde habemus decem petros (I). II lop.

Obiit dicta Elizabeth, 1504, necnon parentum suorum.

Ai^m dⁿⁱ Christiani Waelkens canonici hujus ecclesie, qui obiit a^o 1571 IIII lop.

Celebrans XV stuferos in albis panibus.

26. **D. Anne matris Marie, electe, IX lect.**

Ai^m Katerine Walscart (Walscart) et Egidii Cleys et parentum suorum, qui obiit a^o 1431, duos lop. sil. op Boecheeze, goede tot Severdonc.

Ai^m Heylwigis Oeten et Elizabeth filie sue, que obiit a^o 1430, unum gros. vet. cum dimidio. Solvit Faes Oeten et Peter Oeten op Heylwigis goede etc.

Ai^m Gerardi Canis, unde habemus gros. vet. 1481.

Ai^m Margarete Verscoetsmeren, dicti Gerardi uxoris, unde habemus gros. vet. (AA2).

Ai^m Elizabeth van Dale, 1518. I oud gros.

(1) Elisabeth Truyens echtgenootte van Peeter Cock of Die Cock, maakt haar testament den 23 Juli 1504 in 't bijzijn van Peeter Martens en Willem Clerici Archief SPT. 5 Br. bl. 2.

In 1500 leefde ook te Turnhout de E. H. Jan Cock cantor en kanunnik van het Kapittel. Hij maakte zijn testament den 24 Augustus 1500 voor den notaris Nicolaas Cups alias Baten van Turnhout en vroeg begraven te worden in de kapel van het H. Kruis voor den altaar van het H. Sacrament. Archief SPT. n° 68. Waarschijnlijk behoorde ook tot deze familie de volgenden die wij in het cynsoek a^o 1514 en vlg. aantreffen : de weduwe Laureys de Cock geheeten Geertruyd van Tyntmeer, Peeter de Cock, Margriet de Cock met twee kinderen, Laureys de Cock (Rijksarchief Ch. des Comptes n° 45030).

27. **F. Marthe virginis, IX lect.** Ai^m Johannis Walscart (Walscart). Ob. a^o 1404, septem sterlingos vet. supra quoddam predum quod Wilhelmus Cleys Wilmairs possidet, Busschelken nuncupatum, juxta hereditatem Aleydis de Ghierle. VII staling. vet.

Ai^m Heinrici Metten, de Tielen, unum lop. sil., quem solvit Johannes Scueren in Lokeren supra quoddam pratum juxta domum suam. Solvit Capitulum. (BB).

28. **F.** Ai^m Johannis Nicolai Goetelen et Heilwigis uxoris ejus, qui obierunt a^o 1430, duos gros. vet. Solvit unum opt huys inde Beghinenstrate, nort aen Henneken vande Plasghe huys, et alium Claes Pauwels ex bonis matris ejus.

Ai^m Johannis vande Scoetsmere (Scoetmeren) qui obiit a^o 1430, unum gros. vet. Solvit Ghert Canis te Lokeren ex bonis ejus.

Ai^m Yden Claus, uxoris Arnoldi Molders, et Mechtildis filie sue, uxoris Gerardi de Dale, qui obiit a^o 1430, unum gros. vet. Solvit Jan Floermans kinder te Vosseleer op huer goede daar ghelegen.

Ai^m Godefridi Eckermat [sic] (Ackermans), unum gros. vet. Ob. a^o 1440. Solvunt pueri Petrus et Paulus Ackermans.

Ai^m Nicolai Brouwers, unde habemus gros. vet. quitandum. Ob. 1503.

Ai^m Nicholai Oems in Severdonck, unde habemus tres petros semel. Ob. a^o 1508. uxoris ejudem Yde van den Obstal, unde habemus 1 1/2 oud. gros.

29. **G. Felicis, Octava Magdalene.** (1) Ai^m Hilwairdis de Veken (vande Vekenne), que obiit a^o 1403 (2); duos lop. sil. Solvit Heynne Deckers dochter tot Scuerhoven. Solvit Machghiels moeder.

Ai^m Katherine Slaets (Sclaets), que obiit a^o 1421, duos lop. sil. op Wouter Goeskens goede te Papenbruggen ghelegen.

Ai^m Nicolay Hoymaker, unde habemus unum gros. vet. supra bona ejus. Ob. 1476.

Ai^m dⁿⁱ Laurentii Baerll, (3) decani hujus ecclesie, unde habemus, a^o 1559, VIII lop.

30. **A.** Ai^m Johannis de Eele, suorumque parentum, decem gros. vet. de quibus custos habebit quatuor solidos paginanti supra

(1) In HS. B. staat : Felicis, alleen : in HS. A. Octava Magdalene, alleen
(2) In HS. A. wordt het jaartal 1404 gemeld.
(3) Laureys Baerll (Barloeus) werd deken in 1556 en stierf in 1559. K. Gevartius zegt in zijne lijst der Dekens, dat hij niets bijzonders over hem in de monumenten van het Kapittel gevonden heeft. Archief SPT. 1 Br.

pratum dictum de Ryt prope mansionem suam sitam supra bona sua vander Hese. Solvit Jan Diels ex domo ejus situata inter domum Petri vander Hoert versus occidentem et domum Nycholai Hoymaker versus orientem, cujus anniversarium directe precedit (B.B.) X gros. vet.

Aim Walteri Spapen et parentum ejus, unde legavit unum lop. 1469. Solvit filius te Scuerhoven ex bonis patris.

Aim Elizabet Spapen et parentum ejus, 1474, unde habemus lop. sil.

Aim Walteri Vekemans, unde habemus gros. vet.

31. **B.** Aim Nicolai BATHEN (Baten) et Katherine uxoris sue, quos lop. sil. Solvit Poppelcere op huys ende hof te Oestoven (BB).

Aim m^{tri} Anselmi Koyts, duos gros. vet. supra domum et ortum Johannis Heyns opte Oudaen. Recipitur in fine libri. (BB).

Aim Johannis Poelmans, et uxoris ejus Elizabet Boschmans, ac parentum suorum, unde reliquit nobis duos gros. vet. Solvit Poelman opte Neer Darisdonc ex bonis ejus (BB2).

Aim Elizabeth Spapen, Johannis Vekemans patris et Elizabeth matris, unde habemus unum lop. sil. videlicet duos petros cum dimidio semel, 1474.

Pro memoria M. Gerardi Hebscaep: decani Turnhoutensis III lop. et dimisit similes quatuor pro celebrantibus.

Aim Pauli Stynen (1) et Aleidis sue uxoris, unde habemus gros. vet. (AA2).

Aim dⁿⁱ Huberti Nabbeneyghen, capellani beate Marie in Veteri Turnhout, jubilarii, qui obiit a^o 1558, unde habemus II lop.

(1) In de Rentmeestersrekening 1457-1458. lezen wij den naam van Pauwels Stynen die schepen was te Turnhout in 1457.

AUGUSTUS

1. C. *Kalendar Augustus. Ad vincula sancti Petri* (1).

Aim domicelle Aleydis Vande Broeke, pro quo legavit supra omnia bona sua unum modium sil. hereditarie; videlicet quatuor lop. pro ejus anniversario et octo lop. pro celebrantibus etc. et orantibus pro animabus defuncti mariti sui Heynrici Bloc et Josine filie eorumdem. Ob. ipsa domicella, 1474.

Aim Barbare Godens, (Goens) et Barbare filie sue, unde legavit unum lop. sil. quitandum duobus petris cum dimidio, 1475. Solvit Elizabet filia, uxor Johannis Van Dale.

Aim Johannis Leemans, pro quo habemus unum gros. vet., 1483.

Aim de Hovele, uxoris quondam Johannis de Hovele, unde habemus gros. vet. Ob. 1493.

Aim Catharine de Dale, unde habemus gros. vet. quitandum. (I)

Aim Heilwigs Scoenmakers alias Stoevers, et Henrici Stovers, unde habemus gros. vet. quitandum. Ob. 1506.

2. **D.** Aim Johannis Maes (2), unde habemus gros. vet. Ob. 1500.

Aim Heylwigs Kans, unde habemus lop. sil. et parentum suorum. (I)

Aim Gertrudis Beys, Jasparris Vekemans et parentum. Ob. 1527, unde habemus 1 oud gros. Receptit Capitulum.

Aim Boduwini Mys (3) et Marie, uxoris sue, unde habemus duos gros. vet., et pro celebrante quatuor lop. sil. Ob. a^o 1526; quitandum mediante XII rynenses firtella.

3. **E. Inventus Stephani, IX l.** Aim Johannis Miesterken (Meesterken) et sue matris, duos lop. sil. Solvit Claesken Groenwever te Lokeren, 1427.

Aim Katherine Hebscape, filie Johanne Agathe de Gake et Henrici Hebscape, ejus mariti, unde habemus duos lop. sil. hereditarie, que obiit a^o 1439 (4).

(1) In roode letters.

(2) De kapelanij van het H. Kruis te Oud-Turnhout werd gesticht den 20 Mei 1455, door Jan Maes Nouts en Thomas Nouts, gebroeders, en Jan Maes, zoon van Thomas, en bevestigd den 18 Juni 1456. De eerste bezitter er van was de E. J. Maes en die ook den dienst deed in de Theobalduskapel, in 1473. Archief S P T. Beneficia S. P. — Rentmeestersrekening 1473-1474

(3) Wij vinden in de rentmeestersrekening 1560-1561. eenen andere Boudewijn Mys, die waard was in de «Roode Schild».

(4) HS. A geeft het jaartal 1430 op; HS. B. 1439.

Aim dni Johannis Mussche (Muysche), capellani Trium Regum istius ecclesie, unde habemus II lop. 1457. Solvit mater ex bonis ejus.

Aim Katherine vande Putte, unde habemus dimidium gros. vet., uxoris Heynrici Maes levandum supra domum conhabitationis eorumdem. (AA2).

Aim Johannis Moerlants (Morlants) et Hillegondis Heyns, sue prime uxoris, Elizabeth Lemmes (Lemmens) sue secunde uxoris, et Margarete Groenselmans, matris ejus, unde habemus duos lop. supra petiam terre arabilis quam tenet Johannes Peters in Veteri Turnhouyt. Obiit dictus Johannes, 1472.

Aim Johannis Peeters, Catarine, sue uxoris, Johannis Thiis, Henrici de Greve, Elisabeth Peters, et Ambrosii de Greve, et Elizabeth, sue uxoris, unde habemus duos gros. vet. (BB2).

4. **F.** Aim Margarete Vloetberchs, begine, unum lop. sil. Ghisilbertus Noyts solvit op een stuck erfs ghelegen tusghen Outturnhout, daer men vutten groten Beytel. Solvit Jan Keyser cum sorore quia tenet terram. (AA2).

Aim Johannis Snaes (Senaes) et Margarete, uxoris sue, et Arnoldi Eyskens, Elizabeth uxoris sue, Wilhelmi Pyerions, et Heylwigis, sororis sue, duos gros. vet. dimidium op huys ende hof inde Potterstrate, nort aen Margarete Cants huys, et dimidium op huys Jan Scoets, que est eorum propria, et unum gros. Willem Piereons op een bolc ghelegen in de Tieghelrie, oest aen Jan Groenwevers erve. (AA2).

Aim Margarete Troetsen (Traessen) suorumque parentum, que obiit a^o 1412, duos lop. sil. supra huys ende hof ande Herenthalsstrate, nort aen Heyn Ruys huys, suyt Magriete Bacxs.

Aim Johannis Hebscaps, et Elizabeth Nynlants (Nulants), ejus uxoris, unde habemus duos lop. sil., a^o 1459.

Aim dni Philippi, ducis Brabantie, (1) 1430, fit per se; absens de vigiliis perdat dimidium gros. vet. et in missa totidem.

5. **G.** Aim memoria dni Johannis Hebscaep III lop.

Aim Johannis Leysen alias Maerscalx, qui obiit a^o 1430, duos gros. vet. Solvit Heyn de Molder op huys ende hof inde Gasthuisstrate, ost aen Deelen Pipers huys, weest Thonis Meyenbosch.

(1) Hertog Philips van Saint-Pol, 1427-1430, broeder van Jan IV, stierf kinderloos. *Pirenne*. Gesch. van Belgie. II, 222 en vlg. Zijn Jaargetijde staat vermeld in HS. B., op 3 Augustus, ongeveer in dezelfde woorden als dit uit HS. A. Wij verkiezen deze plaats omdat de hertog den 4 Augustus stierf. Jaargetijde met de groote klok.

Aim Elizabeth Schats; uxoris Johannis de Ghierle, et Marie, ejus sororis, unde habemus duos lop. sil., que obiit a^o 1440, necnon Hylwardis Scats, filie dicte Marie, unde habemus unum lop. sil. Petrus Meeren solvit; quitati sunt. Solvit Capitulum.

III lop

6. **A. Transfiguratio Domini IX.** 1. Aim dni Joannis Boels, capellani altaris sanctorum Johannis Baptiste et Eligii in hospitali, unde hab. duos lop. sil. 1457. Solvit Maes Heeren.

Aim Jasparris Hebscap, unde habemus unum gros. vet. supra domum Walteri Plattniis inde Cortstrate, oest aen Rutten huys, weest Roelof de Boghemaker.

Aim Margarete Reyns, et sui mariti, ac Petri et Barbare, prolium eorum, habemus quatuor petros. (AA2). II oud gros.

Aim Marie Scats, uxoris Wilhelmi Walscaerts (1), a^o 1504. II oud gros.

7. **B.** Aim Aleydis Heyarts, decem stuferos pagandti currentis supra domum et ortum Heinrici Heyarts op die Oudane. (AA). 1 phs d.

Aim Petri Goeswini Bathen, qui obiit a^o 1430, duos gros. vet. Solvit Capitulum.

Aim Moen de Gareelmaker, sue uxoris, et Johannis, filiorum suorum, unum gros. vet. Solvit d^{nu} Conrardus Conrardi; recipitur in fine libri etc. (AA2).

Aim Mathje Goosens (Goessens) et Elizabeth, ejus uxoris, unde habemus gros. vet. Solvit d^{nu} Lucas Nouyts. (AA2).

8. **C. Ciriaci.** Aim Theoderici Colyns dicti Tyrioen et Elizabeth, uxoris sue, unde habemus unum gros. vet. Obierunt a^o 1439. Solvit Hein Pauwels op een erve dat Heyl Tierions was.

Aim Johannis Emmens van Lokeren, et uxoris sue Katherine, necnon Emborici Thiis, patris dicte Katherine, unde habemus duos gros. vet. Ob. 1469; et Emmen Ghyps et Thome Emmens; sunt dati denarii et ementur.

Aim Arnoldi Marcelys, et Margarete Van Opstal, uxoris ejus, 1518, unde habemus duos lop. sil. et pro celebrante quatuor lop., de quibus habemus litteras scabinales.

9. **D.** Aim Heinrici Engbrechs (Innbrechs), parentum suorum,

(1) In cysboek a^o 1514 (1561) bl. 46. Rijksarchief Brussel, Ch. des Comptes, n° 45029 staat een hunner kinderen vermeld: Meester Cornelis Walscaerts Willemssone. Op huis hof met eenen uytganc daer aen, te Kalstert. Ooststrate, noort de Wouwerstrate, zuyt Jouffrou Cathelyne Stynen, west Henricus Cristus.

et Elizabeth, uxoris sue, unum gros. vet. supra Raeyenacker qui fuit Egidii Noerkens apud Cruyswech. (AA).

Ai^m Walteri Boeds (Boets) parentumque suorum, ac fratris et sororis suorum, duos lop. sil. supra petiam terre ultra lutum situatum supra Hoehstrate nuncupatum Voeroeten bloc. Solvit Johannis van Emersvelt opte Heysie. (AA).

Ai^m Elizabeth Miesters, et Huberti, sui filii, unum vet. sterlingum supra domum et ortum apud Calstert (AA).

Ai^m Katherine Meesterkens, et Nicolai ejus mariti, unde habemus unum gros, que ob. 1439.

Ai^m Johannis Gerardi dicti Vande Veken, et Margarete, ejus uxoris, et Margarete, filie ipsorum, unde habemus gros. vet. cum dimidio, qui obiit 1439, op een bloc ghelegen toutturnhouwtwert gaende, oest aen eerve Jan Woyts van Zeverdonck, weest aen een cleyn stratken.

Ai^m Mgrⁱ Johannis de Hoeck, canonici hujus ecclesie, unde habemus IIII lop. Ob. a^o 1507. Et dimisit II lop. pro celebrante.

Ai^m Johannis van Dale, filii Mychaelis. Ob. 1511, unde habemus duos petros.

10. **K. Laurentii martyris.** (1) Ai^m Ghizelberti Coels, et Johanne, sue uxoris, unum gros. vet. supra domum prope conhabitationis sue levandum, 1471, inde Otterstrate, weest aen Petrus Quaystrate.

Ai^m Johannis Woits die Wagemaker, Symonis Vuyens, uxoris ejus, et Adriani, eorumdem filii, unde habemus gros. vet. quitandum, 1517.

11. **F. Gaugerici. IX. 1.**

Ai^m Elizabeth Ruttens, suorum parentum, et Gerardi Ruttens, decem solidos pagananti supra ortum prope molendinum in opposito Johannis de Giele situm. (AA). I phs d.

Ai^m Adriani van den Pre, et Aleydis, ejus uxoris, et parentum eorumdem, unde habemus duos gros. vet. levandos ad et supra domum suam sitam inde Herenthalsstrate, retro hospicium, dictum den Roden Schilt. (AA2).

Ai^m Heynrici Mesmaker, et uxoris ejus, unde legavit IIII petros ad emendum II gros. vet. Ob. a^o 1483.

Ai^m Barbare Breems, uxoris Johannis de Jonghe, unde habemus X stuferos. Ob. 1494. Et dimisit viginti stuferos, pro celebrantibus.

(1) In roode letters.

Ai^m Johannis Moerlans, et Johanne Eckermans, ejus uxoris, et Elizabet Oosen, uxoris Gherardi Moerlans, et ejus filie Anne, unde habemus II 1/2 petros. Obierunt a^o 1521. Receptit Capitulum.

I lop.

Ai^m dⁿⁱ Laurentii van Nabbeneygen (1), et Margarete van Kynschot, matris ejus, unde habemus quatuor petros. Ob. [15]34. Receptit Capitulum.

II oud gros.

Ai^m Gerardi Moerlans (2), et Marie filie, et Marci (?), filii ejus, unde habemus unum petrum. Receptit decanus. (I).

12. **G.** Ai^m Johannis Knape (Cnape) genitoris quondam Johannis Walscairt, duos lop. sil. super mansionem cum orto Wilhemi Stuycx in Calstert, suyt aen Joriis Stevens. (AA).

Ai^m Gerardi Sprockels (Sporkels) (3) filii quondam dⁿⁱ Gerardi Sprockels, qui obiit a^o 1430, firtellum siliginis. Solvit Jan Oemus op haer goeden te Calstert.

IIII lop.

Ai^m Katherine Heerkens, Nicolai Leemmens (Lemmens) ejus mariti, unde habemus duos lop. sil. Ob. 1439.

Ai^m Agnetis Cuds (Cuyds) parentumque suorum, Arnoldi Cuds, Gertrudis, uxoris sue, et Elizabet, filie ipsorum. Ob. a^o 1440, unde habemus duos gros. vet. Solvit eenen Loeman tot Oesthoven et unum Ruyt Vander Stappen op eenen driesch neven een straatken tOestoven wert gaende achter synet.

Ai^m Maria Diericx, beghine, unde habemus gros. vet., 1403.

Ai^m Bernardi Cantfoorts, unde recepimus duos petros (BB2)

I oud gros.

13. **A.** Ai^m Katherine Woyts, uxoris Johannis de Boemen, duos gros. vet. op een stuck erfs inde Broecsiide, unum dominus

(1) Laureys van Nabbeneygen was waarschijnlijk de zoon van Cornelis van Nabbeneygen en Margareta van Kynschot. Er is twijfel of men Nabbeneygen of Naweneygen moet schrijven. Wij verkiezen Nabbeneygen, omdat zulks best strookt met de paléographie van ons handschrift en dat wij tot hertoe nog niet den naam Naweneygen te Turnhout ontmoet hebben, maar immer Nabbeneygen. Cfr. 29 Nov. hierna

(2) Geerard Moerlans en Elisabeth Oten, zijne vrouw, maken hun testament den 19 Oct. 1509, in het huis van den openbaren notaris Peeter Pistor, in de tegenwoordigheid van Paul Jan Pauwels van Baerle en Augustijn Michiels van Beersse, getuigen uit de bisdommen van Luik en Kamerijk. Archief S P T. 5 Br. bl. 46.

(3) In cynsboeken a^o 1368-1410 treffen wij de volgende leden dezer familie aan: Her Geert Sporkels, Kathelija Sporkels, Mergriet Sporkels. (Rijksarchief Ch. des Comptes, n°s 45015-17).

Joannes Videbit et reliquum Niis Canis zone op eenen bempt gheheten het Floyken. (AA)

Ai^m Johannis Woyts, Nicolai et Walteri filiorum suorum, decem solidos pagananti et dimidium sterlingum supra domum et ortum Margarete Idens (AA) 1 phs d. ; 1/2 sterl. vet. videlicet XXII miten.

Ai^m Katharine Cuds, unum sterlingum vet. currentem habet totidem (AA).

Ai^m Stephani Tinctoris, qui obiit a^o 1426, duos lop. sil.

Ai^m Johannis Plasschendonc (Plasghendonck) et Katherine, ejus uxoris, unde habemus duos lop. sil. hereditarie. Ob. 1439; op een huys inde Graetacker, suyt aen Jan de Volder, nort Ghert Ghert.

Ai^m Heinrici Stinen (Stynen), et Elizabeth, ejus filie, unde habemus duos gros. vet. Ob. a^o 1439.

Ai^m Hilleken Boetkens, unde habemus unum lop. sil. hereditarie. Ob. a^o 1453.

Ai^m Johannis Stevens, et Mathei, fratris ejus, unde habemus duos lop. sil. supra tertiam partem unius palludis situate opte Broecside, quos heredes possunt redimere cum quinque petris semel. Ob. 1474.

Ai^m M^{ri} Petri Pauli (1), canonici ecclesie hujus, unde habemus terttellum sil. Item dimisit pro celebrantibus IIII lop. Ob. 1474.

Ai^m Johannis Marien, unde habemus gros. Receptit Capitulum Ob. 1524. 1 oud gros.

Ai^m Martini Heyns, unde habemus gros. vet. et dimisit pro celebrante unam firtellam sil. Receptit Capitulum. Ob. a^o [15]31.

Ai^m dⁿⁱ et m^{ri} Wilhelmi Walscharts (2), vicarii in Oosthoven; 1577.

(1) In de rentmeestersrekening 1473-1474, treffen wij eenen Meester Peter Pauli, bastaard, aan, die stierf in Augustus 1474 te Turnhout.

(2) Mr Willem Walschaerts was reeds kapelaan in Oosthoven in September 1574. Zie nog een anderen Willem Walschart, barbier (geneesheer). In cynsboek van 1514 bevindt zich Mr Willem Walschart, barbier (geneesheer). Op een andere plaats wordt hij aangehaald als: Meester Willem Walscharts Hubrechtssone op huys, hof achter 't kerckhof den Bock Quiryn van Utrecht, west Jan Coenen, oost Jan Meeus, Veckemans Gommair van Mechelen, zuyt de strate aent kerckhof en noort Dierck van Mierde. Rijksarchief. Ch. des Comptes, nr 45030. — In een cynsboek van a^o 1600, wordt de weduwe van eenen anderen Mr Willem Walscharts genoemd: Margriet Joordens, weduwe Mr Willem Walscharts. Op huys, hof, geheeten het Bormans, heeft oist Peter den Coster, zuyt Cornelis Driesen, west de straat ofte Merct, noort Oyken int Vercken. Rijksarchief Ch. des Comptes, nr 45033.

14. B. Ai^m Margarete Bathen, filie H. Bathen, de Stoct, unum lop. sil. Solvit Liisbet Valxs tOutturnhouyt.

Ai^m Johannis Saelden (Zaelden), ejus uxoris, et Johannis Gheronx, de Winkel; unum sterl. vet. (AA).

Ai^m Marsilii (Marcelii) Knoethouwer (Knothouwer) de Boxtel, duos lop. sil. supra domum et ortum situm in die Beghinenstrate, nort aen huys Liweken Jordaens, suit aan Coel Heyns huys. (AA)

Ai^m Elisabeth Cleys, suorumque parentum, que obiit a^o 1424, duos lop. sil. Solvit Heyn van Zeverdonck op een euzel ghelegen inde Cleynbeeke, nort aen Claes Meesters beke.

Ai^m Eigdii Rode (van Rode), unde habemus duos lop. sil. qui obiit a^o 1438. Solvit Ghert van Hoevel op huys ende hof ghelegen in de Scoervoert.

Ai^m Walteri Gherts (alias vande Veken) et Inghelberte, ejus uxoris, unde habemus duos gros. vet. redimibiles quatuor petris semel. (AA2).

Ai^m Adriani vanden Perre, et Aleydis Coenkens, unde habemus duos gros. vet. (I).

Ai^m Petri Slegheers, unde habemus gros. vet. (I).

Ai^m Symonis Baten, et ejus uxoris, unde habemus gros. vet. (I).

Ai^m Johannis Oem (1), van Vorskell, et Katherine, Stynen, ejus uxoris. Ob. a^o 1507; I oud gros., et idem reliquit pro celebrante IIII lop.

Ai^m Magistri Petri Pauli, (2) ecclesie hujus canonici, pro quo habemus unam firtellum siliginis, et unum firtellum pro celebrantibus etc. Obiit 1474.

15. C. Assumptio beate Marie virginis. Ai^m Pauli Durens, et Elizabeth, ejus uxoris, pro quo legavit nobis unum gros.

(1) In het register der testamenten (Archief S P T. 5 Br., bl. 63) treffen wij de verhuring aan van het huis van Katharina Stijnen, weduwe van Jan Oem, gelegen op den hoek tegenover «Den Helm», en overgemaakt den 30 Dec. 1511 (Rom. St.) in 't bijzijn van Jan Rombouts, Nicolaas Oeyen, Peeter Baten en Merten Moens, leeken, aan Laureys Oeyen alias Ghysbrechs, voor de somme van 8 Rhijsn florijnen.

Wij vinden daar ook het testament van Maria Stynen, weduwe van Jan Mathei, gemaakt den 4 October 1506. Zij bezat een huis in de Otterstraat op de Maes, welk bewoond was door Jan van Chaam. Zij had eene dochter die Anna heette. Archief S P T. 5 Br., bl. 16.

(2) In HS.B; in HS.A vermeld op 13 dezer.

vet. supra quamdam peciam terre sitam in decia, dicta den cleynen Beyntel levandum. (AA2).

Ai^m Walteri vander Heyden, et uxoris ejus, unde habemus unum gros. vet. op huys ende hof inde Heysie ghelegen bi dat Veken, aldernaest Heyn Stynen huys ende hof. (AA2).

Ai^m Bartholomei Vekemans, et sue uxoris, unde habemus 1/2 gros. Ob. 1500.

Ai^m Johannis Neesen, et parentum ejus, scilicet Michaelis Neesen et Aleydis Neesen, 1518, unde recepimus sex petros. III oud gros.

Ai^m Henrici Claes Goetelen, et Margarete, uxoris ejus, unde recepit Capitulum duos petros, a^o 1519. I oud gros.

Ai^m Katharine Cantfoerts, unde habemus gros. vet. quitandum. Ob. 1521.

Ai^m Johannis Blotsijkens, et Margarete Goetelen, ejus uxoris, et filii, unde habemus unum lop. quitandum (I).

16. **D.** Ai^m Egidii de Roesele (Rozele) duos turones parvos supra pratum dictum die Haghe, quod possidet Arnoldus multoris de Arendonck. II tur. valet XVIII miten. (AA).

Ai^m Margarete Cantvoerts (Cantvorts), et ejus matris, unde habemus unum lop. sil. Solvit Peter Ackermans ex bonis uxoris ejus Margarete Cantvorts. (AA2).

Ai^m dⁿⁱ Cristiani Sijkens, capellani altaris sancti Nycholay, ac etiam matris sue, unde habemus tres lop. sil. Item legavit idem d^{nu}s quatuor similes lop. pro celebrantibus. Ob. 1457; levandum opte Heysie. Solvit Claes Goessens ende Menys Vekemans. Est littera scabinalis.

Ai^m Nycolai Meesters, Johannis Meesters et dicti Johannis filii, unde habemus duos lop. sil. hereditarie. Ob. 1492.

Ai^m Jasparris Walschaerts, presbyteri, unde habemus duos petros. Ob. 1498. I oud gros.

17. **F.** Ai^m Johannis Stephani, et Margarete Foyendries, ejus uxoris, qui obiit a^o dⁿⁱ 1439, unde habemus duos lop. sil. hereditarie.

Ai^m Elizabeth Ketelbueters, et Johannis DieliisPeelinxs (de Peplinxs), unde legavit unum gros. vet. levandum ad et supra bona, videlicet unum agrum sive petiam terre arabilis site opte Boest inde tiende gheheyten de Neghepale. Solvit Loman Dielkens swagher tOestoven. (AA2).

Ai^m Mathie Ghiibs (Ghibs) pro quo assignavit duos lop. sil., 1473, unde habemus duos renenses.

Ai^m Elizabeth Heynkens, et Margarete, sue matris, pro quo legavit quatuor lop. sil., quos una cum lop. derelicto pro anniversario Walteri Heynkens, ejus patris, quod habetur 5^a novembris assignatum, levandum supra petiam terre arabilis sitam in Ele, dictam de Rumperick. (AA2).

Ai^m Johannis Diels, Catherine, sue uxoris, et Catherine Huybs, unde habemus gros. vet. (BB2).

Ai^m Johannis Sijkens, et Johanne Oppen, sue uxoris, unde habemus gros. vet. (I).

Ai^m Eeverardi Bonaerts, Marie Lemmens, uxoris ejus, et Adriani Eeveraerts, filii eorumdem, unde recepit Capitulum duos petros. (I). I oud gros.

18. **F.** Ai^m Margarete Diericx, et Elizabet, filie sue; viginti quatuor solidos pagananti. Solvit Johannes Leys Foyendrys supra pratum magnum apud pluyms lyeve. (AA). valet II stuivers phs. duc.

Ai^m Egidii Walscaat (Waelschot) et ejus uxoris, qui obiit a^o 1430, unde habemus dimidium gros. vet. et duos sterl. vet. Solvit Jan van Broen dimidium gros. vet., Thonis van Dorne I oud insgelyks op een stuyck lants ghelegen aent straetken daermen onsse Vrouwe omme draecht. Item Jan Heyns tot Oesthoven, eenen ouden insgelijks op een stuck lants daer ghelegen.

Ai^m Marcelli Cleys, et parentum ejus, unde habemus I lop. sil. actu et alium post mortem uxoris; solvit Adriana Ackermans ex domo sita achter de Halle, ost aen Jacob van Ysscot. (AA2).

Ai^m dⁿⁱ Johannes Thome (1), capellani hujus ecclesie, unde habemus duos lop., et dimisit sex lop. pro celebrante. Ob. 1499; et parentum, ac Johannis avunculi sui.

Ai^m dⁿⁱ ac m^{gr}i Joannis Michaelis (Michiels), capellani ac pastoris Beginagii, unde habemus duos lop. et pro celebrantibus duos lop. Ob. a^o 1571. Recepit Capitulum.

19. **G.** Ai^m Johannis de Dyste (Diest) (2), m^{gr}i Johannis Rogyrs (Rogiers), et sue uxoris, duos lop. sil. levandos ex sex lop. sil.

(1) In cynsboek a^o 1514 staan vermeld: Maergriet Volders, weduwe Jan Thomas Janssoen; Mathys Volders; waarschijnlijk is dit de familie van bovengenoemde. (Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45030).

(2) Den 13 April 1509 was een heer Urbanus (Jwannus) de Diest rector scholarum te Turnhout.

quos solvunt pueri vanden Hoit in Oesthoven. Est littera scabinalis. (AA).

Aim Margarete, uxoris quondam Nicolai Cleys Thiis, unum gros. vet. supra partem domus sue prope Perrinc, nort aen meester Jan Stynen, modo Claes Huysmans, quam possidet Thonis van Nabbeneghen. (AA).

Aim Arnodi Hoex, Elizabeth, uxoris sue, et Katharine Hoex, filie sue, qui obiit a^o 1430, sex sterlingos vet. supra mensam Sancti Spiritus. valet II oud gros.

Aim Arnoldi Coemans (Coomans), Elizabeth, uxoris, et Elizabeth filie eorum, a^o Dni 1430, unum gros. vet. Solvit Henken Vanden Broeke op een stuck erfs ghelegen inde cleyen Beytel aenden pat daar men t'Outturnhoutwert gaet, nort aen Liven vanden Broeke erve.

Aim Gerardi Lemmens, (1) unde habemus duos lop. Ob. 1500.

Aim Petri Ruts, et Henrici Ruts, ejus fratris, unde habemus duos petros. (BB) i oud gros.

Aim dni Petri Walscharts, cappellani sanctorum Michaelis et Anthonii hujus ecclesie. Ob. a^o [15]47; unde habemus II lop.

20. **A. Barnardi.** Aim Johannis Stocmans, (2) et Golle, ejus uxoris, unde habemus duos gros. vet. staende op huys inde Beghynenstrate, nort aen meester Peter Becker, suyt och meester Peter. (AA2).

Aim Heylwigis Vanden Veken (Vekene) (3), Katherine, filie sue,

(1) In cynsboek a^o 1514 en vlg. worden de volgende leden dezer familie vermeld: Meester Jan Lemmens, de erfgenamen Quirina Lemmens, Jan Lemmens, Aert Lemmens, Mr Jacop ende Anna Lemmens Aertssoon, Jacquemijn Lemmens, Artsdochter, de weduwe Aert Lemmens, de vier erfgenamen Mr Jacop ende Anna Lemmens Aertssoon, Alyt Lemmens Aertsdochter, de erfgenamen Mr Jacop Lemmens (Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45030)

(2) In cynsboek a^o 1514 en vlg., treffen wij de volgende leden dezer familie aan: Luyck Stockmans Henricsson, Jan Stockmans Henricsson, Katharina Stockmans, Peeter Stockmans Cornelissoon, de zes kinderen Anthonis Stockmans, de zes kinderen Frans Stockmans, de weduwe Jan Stockmans, Mathys Stockmans ende Luicken Raayemaekers zijn huysvrouw, de vijf kinderen Dielis Stockmans Jansone. (Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45030).

(3) Er bestaat een klein verschil tusschen HS. A. en HS. B. De eerste schrijft: G. de Vekene, Heylwigis mariti; de tweede G. de Veken, Heilwigis uxoris. Wij denken ze te kunnen overeenbrengen met in HS. B. eene komma te plaatsen achter des mans naam; maar alsdan zou toch hier het Jaargetijde geschieden voor de twee, dewijl in HS. A. het maar voor den echtgenoot alleen is.

et Philippi, filii dicte Katherine, Gerardi de Veken, Heylwigis uxoris, Walteri, Alaerdi, Johannis filii dicti Walteri, Elizabeth sororis dicti Johannis, unde habemus VI lop. sil. op Jan Canis huys in de Gasthuysstrate, ostwert aen Peter Spexs huysinghe, weest Merten Molders huys. (AA2).

Aim Margarete Hoex, uxoris Wilhelmi Tinctoris, et Marci, ejus filii, necnon Margarete, et Katherine filiarum suarum. Ob. a^o 1440, unde habemus duos gros. vet. Solvit Willem Sweers kinder ex bonis matris.

Aim Gerardi Walschaerts, et Elizabeth, sue uxoris, unde habemus gros. vet. (BB2).

21. **B.** Aim dni Johannis Heyart, (1). canonici hujus ecclesie, qui obiit a^o 1428, unum florenum auri censualem hereditarie. Item pro celebrantibus ipso die anniversarii missæ de Requiem in ecclesia legavit idem d^{nu}s Johannes unum florenum auri consimilem, de quibus florenis habetur littera scabinalis. II lop. Queratur de valore floreni; valet X X st.

Aim Mathie die Greve (de Greve) de Veteri Turnout, unde habemus duos lop. sil. Ob a^o dni 1439. Solvit Claes in de Quaystrate op een stuck erfs ghelegen inde Broecsytiede, ost aen erve Heyn Gheens.

Aim Marie Denys (Denis), unde habemus duos lop. sil. hereditarie, qui obiit a^o Dni 1439.

Aim Dyonisii Alaerts (Alaris) et Katherine, ejus uxoris, unde habemus unum lop. sil. Ob. a^o 1452. Solvit Symon Huysmans, quia dat adhuc octo alios lop., et est littera scabinalis.

Aim Petri van Ghizel, Aghate, sue uxoris, Johannis Meesters, avunculi sue uxoris, Margarete, et Elizabeth, filiarum eorumdem, unde habemus fertellam sil. Solvit ex domo habitationis Jacob van Ysschot opten hoeck vander Herentalstraten achter de Halle (AA2).

Aim Elizabeth Nollens, unde habemus duos gros. vet. Ob. 1504.

22. **C. Octava Assumptionis.** Aim dni Walteri de Ranst, (2) prepositi Nyvellensis, qui obiit a^o 1432, unum firtellum sil. de quo est littera scabinalis IIII lop.

(1) Jan Heyaert cantor en kanunnik der prove van de hertogin Maria van Brabant. Hij was een der eerste kanunniken en stichtte den 15 Juni 1415. met Jufvrouw Elsa de Lynix, begijn, uit het bisdom Keulen, de kapelanij van Allerheiligen en van de H. Drievuldigheid en den 14 Maart 1418 de kapelanij van het H. Sacrament, aan den autaar van het H. Kruis, in de Begijnenkerk. *Archief. S. P. T.*, 9 Br en n° 48.

(2) Walter de Ranst, proost van Nijvel, was een der eerste kanunniken van het t. Pieterskapittel, den 12 Juli 1398.

Ai^m Arnoldi Noets, et Katherine ejus uxoris, atque Elizabeth et Katherine, filiarum suarum, unde habemus duos gros. vet. cum dimidio. Solvit Jan Gherts ex Aerstnoets Vloexken, quo itur versus Ostoven, ost aen Heyn Cantvoerts. (AA2).

Ai^m dñi Johannis Andree, (1) canonici hujus ecclesie, et Petri van Tricht, et Magarete, ejus uxoris, unde habemus IIII lop. Item dimisit fertellam pro celebrante. Ob. 1449.

Ai^m Inghelberte Heerkens, unde habemus gros. vet., 1402.

Ai^m Petri van Lyere, et Elizabeth van Cantelbeke, uxoris ejus et Cornelie, eorumdem filie, a^o 1512, unde recepit Capitulum duos petros I oud gros.

Ai^m Katherine Roes, 1518; recepit Capitulum quinque petros II lop.

23. **D.** Ai^m dñi Heinrici Houtacker (Houytacker), qui obiit a^o 1414, tres lop. sil. supra domum Heynrici van der Keelen inde Herenthalsstrate, nort Heyn de Smeer.

Ai^m Arnoldi Noets, et Aleydis, uxoris ejus, quatuor turones vet. supra domum suam sitam prope mansionem Elizabeth Evoirts (AA) 1/2 stuver.

Ai^m Oeten Ghereelmakers (Gareelmakers) qui obiit a^o Dñi 1430, unum gros. vet.; solvit Wouter Siikens kinder op Heysie op eenen acker daer men gaet te Hogen Lokerwert aen Heynken Barbelen erve.

Eodem die, ai^m Johannis Bruystens, qui obiit a^o 1450, venientis de Roma, unde habemus duos gros. vet. et Margarete ejus uxoris. Solvit Godefridus Voechs ex Margarete bonis.

Ai^m Yde Swillen, unde habemus, I lop. sil. hereditarie levandum ad et supra domum quamdam sitam in Calstert vulgariter dictam den Wolf I lop. rog.

Ai^m Henrici de Greve, unde habemus duos petros cum dimidio 1496 I lop.

24. **E. Bartholomei Apostali.** (2) Ai^m Jutten Meesterkens, qui obiit a^o Dñi 1430, unum gros. vet. op een huys inde Otterstrate aent Veken, weest Heyn vande Moere huys I oud gros.

Ai^m Heilwigin Hoex, que obiit a^o 1430, duos gros. vet. op huys inde Gasthuysstrate, weester aen Peter Heyns kinder huys, en ost aen Heyn Cnops huys.

(2) Jan Andree (Andries) was ook een der eerste kanunniken, den 1 Aug. 1430. na afstand van E. H. Boudewijn Maroscalci. Hij stierf in 1449. *Archief S. P. T.* 3 Br.

1) In roode letters.

Ai^m Elizabeth Meesterkens, que obiit Bruxellis, unum gros. vet. op huys ende hof aent Veken als boven etc (AA2).

Ai^m Petri Goedens, et Heilwigin Verheyen, ejus uxoris. Ob. 1481.

Ai^m Elizabeth, uxoris Johannis Mys, Marchi et Marie, duorum Johannis prolium, et Elizabeth, unde habemus duos lop. sil. redimendos quinque petris. (BB) II lop.

Ai^m Ghertrudis Heylwigin, et Marie de Zevendonck, unde habemus tres lop., 1513.

Ai^m domicelle Katherine Tsmolderen alias Rombouts de Lyra, unde habemus duos lop. sil. et duos lop. pro celebrante, a^o 1517.

25. **F.** Ai^m Johannis dicti Becker de Mechlinia, qui obiit 1419, et Margarete Stocmans, ejus uxoris, unam firtellam sil. Recipitur in fine libri IIII lop.

Ai^m Walteri Cleis (Claes) Wilmaers (Wilmars) (1), uxoris ejusdem, et Elizabeth ac Marie, filiarum, unum lop. sil. op huys ende hof ghelegen tot Outturnhouyt, neven de Watermolen.

Ai^m Mechtildis de Ghierle, que obiit a^o Dñi 1440, unde habemus unum lop. sil. I lop. rogs. Solvit Machghiel van Dale; fuit maritus ejus.

Ai^m dñi Ywani Hebscaep, canonici sancti Materni in ecclesia Leodiensi, unde habemus IIII lop. sil. hereditarie, qui obiit a^o Dñi 1439.

Ai^m Petri Oyen alias Peermans, Elizabeth uxoris, unde habemus quatuor petros. Recepit Capitulum a^o 1533 II oud gros.

26. **G.** Ai^m Mgrⁱ Johannis Pauli (2), canonici hujus ecclesie, qui obiit a^o Dñi 1426; quatuor lop. sil. et unum decretum et tres pro memoria; est littera scabinalis. Solvit II lop. Jan Oem op een euzel ghelegen, oestwert aen Peter Steevens erve, ende weestweit aen Cornelis van Nabbeneghen et II lop. Zegher Foyendries op eenen acker ghelegen aen Lauwer Smeekens erve, suytwert aen Peter Stevens erve ende dits als eenen pant; de ista firtella est littera scabinalis.

(1) In cynsboek a^o 1514 en vlg. vinden wij de volgende leden dezer familie: de weduwe Jacob Wilmaers, alias van Ael, Jan Wilmaers alias van Ael, Jacob Wilmaers, Tanneken Wilmaers, Wouters Wilmaers (Rijksarchief Ch. des Comptes, nr 45030). Jan Claus Wilmers staat vermeld in een cynsboek van 1368.

(2) Den 14 April 1427. Jacobus Lanen verplicht zich de annates te betalen voor eene prove in de St. Pieterskerk te Turnhout (v. 9 marken zilver), opengevallen door de dood van Jan Pauli. (Analectes HEB I. 1905, 275, 3° reeks.)

Ai^m Henrici de Zevendonck (Zeverdonck) parentum, suorum uxoris ac puerorum suorum, scilicet, Nicolai: Heinrici, Johannis et Katherine, quinque lop. sil. Solvit Meester Ghert Hebscap op eenen bempt opte Brocsyde ghelegen. Nota: de solventibus et de illo quod habetur in littera sequenti, quia istud non habetur in libro chori. (AA).

Ai^m Nicolai Cants, et Margarete, uxoris sue, quatuor gros. vet. supra domum et ortum suum apud mansionem Arnoldi Bellairs minoris, qui obiit a^o 1403. Solvit her Jaspars huys in de Herentalsstrate.

Ai^m Nicolai de Mari, (1) et Margarete, uxoris, unum sterlingum vet. supra quoddam predum dictum Elen beemt. H. Bathen possidet. (AA)

Ai^m Gerardi Cantvoirt (Cantvort) (2), unde habemus unum gros. vet. Solvit Heylken Scueren ex domo sita inde Beghynenstrate, suyt aen Thys Daens, nort Liweken vanden Buer. (AA2).

Ai^m Ghizelberti de Kynscot (3), uxoris sue, Petri, filii sui, Katherine, sue uxoris, Ghiselberti et Bartholomei, fratrum suorum, unum gros. vet. supra pratum op de Tieghelrie dictum de Keesberch. Johannes Soeten solvit. (AA).

Ai^m Johannis de Laet, et Heylwigis, uxoris, pro quo dimisit II lop., 1482, et Johannis Brekelmans, et Heylwigis ejus uxoris.

Ai^m M. Arnoldi Ysaack (4), canonici hujus ecclesie, unde habemus firtellum sil. Ob. 1497; et dimisit firtellum pro celebrante IIII lop.

27. **A. Hermetis martiris IX. lect.** Item in predicto anniversario m^{ss}i Johannis Pauli habemus adhuc tres lop. sil. Solvit meester Willem van Loen ex domo inde Herentalsstrate, suyt aen meester Willems huys, nort Henneken Pelzers. (AA2)

(1) In de stichting van het Altaar van St. Nicolaas, in de kerk te Turnhout, treedt een Nicolaas de Mari, schepen van het laathof Walter de Hoghenhuys, leenman van den hertog, als getuige op.

Akte 1307. Reg. Antiquissima statuta. Archief S. P. T.

(2) In cynsboek a^o 1514 lezen wij den naam van Gheert Cantvoirts, weduwe geheeten Lysbeth de Wilde. (Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45030).

(3) Jhr C. Ph. L. van Kinschot (Généalogie van Kinschot, 1, 55) somt Gilbert de Kinschot op als overleden, den 26 Aug. 1400.

(4) Een obit van meester Arnold Ysaac, kanunnik, en zijne ouders, broeders, zusters en vrienden, staat vermeld in het Obituarium van Corsendonck, op 26 Aug. (J. van den Gheijn, Op. cit. II Br. bl. 35.)

Ai^m Yde Vloetberchs (1), Petri et Henrici, ejusdem prolium, unde recepit d^{nu}s Zegerus Kynschot (2) duos petros (BB) 1 oud gros.

Ai^m Ghysberti Coomans (3), et Helwigis, uxoris ejus. Ob a^o 1571; unde Capitulum recepit IIII petros II oud gros.

28. **B. Augustini patris nostri IX. lect.** Ai^m Johannis Grielens, et Elizabeth, ejus uxoris, necnon Walteri, filii, et Elizabeth, filie eorumdem, unde habemus unum gros. vet. cum dimidio, 1460. Solvit Margaretea Vinxs op een stuyck erfs ghelegen inde Loect.

Ai^m Mathie Leemans, et Elizabet, uxoris ejus, unde habemus lop. sil. quitandum III petris. Ob. a^o 1483.

29. **C. Decollatio sancti Johannis Baptiste.** (4) Ai^m Elizabeth Conradi, et Mechtildis, ejus sororis, unde habemus unum gros. vet., quem solvit Johannes Maes junior Nauts (AA2).

Ai^m Elizabeth Goerlemans, et legavit nobis duos gros. vet. Ob. a^o 1455; solvit her Jan Dries ex domo sua.

Ai^m Goswyni Siikens, Heylwigis, ejus uxoris, Johannis, eorum filii, Margarete, eorum filie, et Heynrici, ejusdem Margarete filii, unde habemus tres gros. vet. Solvit Claes Goes. (AA2)

Ai^m Margarete, filie Egidii Thiis, unde legavit duos gros. vet., a^o 1461; solvunt filii ejus in Zeverdonc op eenen acker biden Lokeren molen.

Ai^m Josine Bloxs, filie Heynrici Bloxs, unde habemus unum gros. vet. Ob. 1452: op Heyns Bloxs huys inde Potterstrate, suyt aen Ghibken Cortbeens.

Ai^m Petre Cants, Agathe Cants, Katharine Cauts, et Katharine

(1) In cynsboek 1514 en vlg. lezen wij de volgende namen dezer familie: de weduwe Jan Peeters Vloetberchs, Peeter Vloetberchs Janssoon, Jan Vloetberchs de Jonge, Margriet Vloetberchs Jansdochter, Katharina Vloetberchs, de drij kinderen Goosens Vloetberchs, de weduwe Goosen Vloetberchs, Claes Vloetberchs. (Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45030.)

(2) In de rentmeestersrekening a^o 1498, lezen wij den naam van een Zegher van Kynschot, en in 't archief van het Kapittel: Segerus de Kinschot, roeidrager van St. Pieters, den 23 Juni 1574.

(3) Bij dezen naam denken wij aan den verdienstelijken deken van het Kapittel, Lambrecht Coomans, in dit Jaargetijdenboek niet vermeld, maar die toch in dezen tijd te Turnhout leefde en overleed in 1583, meer dan 70 jaren oud. Hij was innig bevriend met den beroemde Erasmus van Rotterdam, die in 1536 in zijne armen stierf, uitroepend: O Moeder Gods, herinner U mijner. Archief S P T. 1 Br. — J. E. Jansen. Op. cit. I Br. II, 103.

(4) In roode letters.

Cants (sic), et Judoci van Lee, unde recepit Capitulum quatuor petros a^o 1525 II oud gros.

Ai^m dni Francisci Nuyens, canonici hujus ecclesie, qui obiit a^o 1552, unde habemus IIII lop., et pro celebrantibus duos lop. Capitulum recepit.

30. **D.** Ai^m Heinrici Bloc (Block), filii quondam Nicolai de Waelscot, qui obiit a^o 1404, quatuor gros. vet. Solvit II oude gros. op Heyn Bloxs huys ut proxime supra, ende II recipiuntur, ut habetur in fine libri.

Ai^m Elizabeth Boels, que obiit a^o Dni 1430, unum gros. vet. Solvit Capitulum.

Ai^m Katherine Laets, uxoris quondam Arnoldi Bellaerts, que obiit a^o 1435, unde habemus duos lop. sil. Solvit de Firmerie int' Beghynhof op eenen driesch die her Willem van Zeverdonck hadde achter de Firmerie ghelegen.

Ai^m Dyonisii Hoëxs, 1466, unde habemus duos lop. sil.

Ai^m Johanne Keyzers, uxoris Johannis Keyzers, unde habemus gros. vet. (I)

Ai^m Adriane van Boeckhese, et parentum ejus, que obiit a^o 1552, unde Capitulum recepit duos petros I oud gros.

31. **E.** Ai^m Walteri Dietix (Dirixs), et ejus uxoris. Ob. a^o 1400, quatuor gros. vet. supra bona sua. Solvit Peter Jan Dirixs t'Outturnouyt cum suis.

Ai^m Elizabeth Costers, de Lokeren, beghine, unum lop. sil. Johannis Heremsens te Lokeren op Scoestemer hoeve. (AA)

Ai^m Egidii Coels, et Elizabeth, uxoris ejus, unde habemus unum gros vet. (AA2)

A^m Hogardi Hogarts (1), et Aleydis, ejus uxoris, 1479, habemus gros. vet.

Ai^m Johannis Specxs, 1518, 1 gros.

Ai^m Christine Stynen, 1518, 1 gros, et Johannis Specx, ejus filii.

Ai^m Mychaelis Specx dicte Christine, mariti legitimi, 1 gros. (I).

Ai^m Elizabeth Thys, cum tribus filiabus ejus, unde recepit Capitulum tres petros, a^o 1521 I 1/2 oud gros.

(1) In het cysboek van 1514 ontmoeten wij een Gertruyt Hoogairts, weduwe Jan van Stijle, met eenen haver cijns op Wittheershof te Lokeren. (Bl. 170.) Cens sous Turnhout 1514. Rijksarchief Brussel. Chambre des Comptes, n° 45030.

SEPTEMBER

1. **F. Kalendas September. Egidii. IX I.** Ai^m Domine Marie de Brabantia (cum duabus candelis) Domine quondam nostre, fundatricis hujus Capituli, ducisse Gelrie (1). Absens in vigiliis perdet dimidium gros. vet. et in missa totidem (AA).

Ai^m m^{gri} Cornelii de Witte, canonici Leodiensis, prepositi Beate Marie Trajectensis, unde habemus unum modium sil. hereditarie videlicet sex lop. pro anniversario et reliquos sex inter ipso die in hac ecclesia celebrantem et pro sua et suorum animabus orantes equaliter dividendos. Obiit a^o 1454. D^{nu} Nicolaus de Hoochstrate (2) solvit totum modium supra domum suam inde Herenthalsstrate.

VI lop.

Ai^m Johannis Lepeler et Elizabeth, ejus uxoris, unde habemus unum gros. vet. cum dimidio. Solvit Joris Woutghert op siin huys te Calstert, oest aen het hoexken van de Loect. (AA2).

Ai^m Dni Joannis de Coster (?), canonici hujus ecclesie, unde habemus IIII lop. sil. Et dimisit quatuor lop. pro celebrante. Ob. 1501.

2. **G.** Ai^m Dni Johannis Scueren, presbyteri curati in Vilvorden (Filvordia), et suorum parentum, sex lop. sil. Ob. a^o Dni 1443. Persolvuntur quatuor et dat Wouter Liikens op siin huys en hof te Calsteert et alii duo perdicti et est littera scabinalis de sex.

Ai^m Katherine de Pulle (3), uxoris Gerardi Scueren junioris, et

(1) Zie hiervoren 1-3. — Jaargetijde met de groote klok.

(2) Nicolaas van Hoogstraeten, kanunnik. 31 Maart 1483 + 1492. Archief SPT. 3 Br.

(3) De familie van Pulle was eene der voornaamste der Vrijheid. Tusschen de Ieenmannen der 15^e e. te Turnhout bevonden zich: Govaert van Pulle, die vader was van Lysbeth van Pulle, vrouwe van Hendrik van Uden. Deze Govaert van Pulle, wonende in de Potterstrate, doteerde de stichting der kapelanij van O. L. Vrouw en Theobaldus in St' Theobalduskapel, door Johanna, hertogin van Brabant, den 22 Juni 1401, opgericht. Archief SPT 9 Br.

Katharina van Pulle, meesteresse van het Begijnhof, stichtte, den 11 Jan. 1400, met Greildis Ruttens, het altaar van O. L. Vrouw en de H. Katharina, in de kerk van het Begijnhof te Turnhout. Archief SPT., 9 Br. — Menige andere personen, waarvan de namen hier volgen, doteerden deze stichting:

Katharina de Pulle en Greilde Ruttens, meesteressen van het Begijnhof; Thomas de Zevendonc, burger van Turnhout; Johannes Thomas, zoon van Thomas de Zevendonc, clericus; Nutius Keteleer, wonende in de Otterstrate; Elizabeth Deenkens, wonende in de Otterstrate; Henricus Oeten, wonende in

ejusdem Gerardr, duos lop. sil. opt Gruynewout ghelegen opte Graetacker. (AA).

Ai^m Helwigis Porters et ejus matris et sororis, unde habemus II lop. sil., que obiit a^o Dⁿⁱ 1439 (1). Solvit Boexheye silicet Heynricus op een stuck lants ghelegen inde Molentiende.

Ai^m Marie de Leodio, parentumque suorum, unde unam fertellam sil., que obiit a^o Dⁿⁱ 1439. IIII lop. Solvit Jan Theus.

Ai^m Yde Walscaerts, uxoris Gerardi Canis, parentumque suorum, unde habemus duos lop. sil. hereditarie. Solvit Ghert Canis te Lokeren. (AA).

Ai^m Aleydis Scuren (Scueren) et Agnetis Scuren, sororum, necnon Johannis Scuren, dicte Agnetis filii, et Johannis Lepelers, unde legavit dicta Aleydis duos lop. sil., de quibus Capitulum habet litteram scabinalem, facientem mentionem de duobus aliis lopinis derelictis per Margaretam Cants. (AA2).

Ai^m Elizabeth Coex, et Johannis Coppens, ejus mariti, gros. vet. (1).

Ai^m Margarete Sweers, beghine, et parentum ejus. Anno 1510, unde habemus I lop. sil. Et dimisit octo lop. pro celebrante. Litteras scabinales recepit Capitulum.

Ai^m m^{tri} Gherardi de Doern (2), hujus ecclesie canonici. Ob. 1525; unde habemus. IIII lop.

3. **A.** Ai^m Dⁿⁱ Johannis Hebscaep (3), canonici hujus ecclesie, qui obiit a^o 1415, qui legavit decem firtellas sil., de quibus in hoc suo anniversario habemus septem lop. sil. Item legavit idem Johannes unum petrum aureum, de quo quislibet qui missam dixerit de Requiem hoc die orando pro sua suorumque parentum animabus lucrabitur antiquam plectam Flandrie, et residuum dicti Petri debet dari pauperibus sibi attinentibus. Solvuntur IIII

de Otterstrate; Johannes Boschoven, wonende in de Otterstrate; Henricus de Zoe; Walterus de Plascho; Johannes Bathen; Henricus Swilden; Johannes Ruetens; Johannes Bellarts; Elisabeth Meren, in de Herenthalsstrate; Nicolas Cleys; Petrus Claes; Johannes Gheverts; Arnoldus Teschmaker in de Gasthuisstraat; Herman Walscairts; Claes Ghevarts, in de Calstertstrate; Pauwel Ackermans; Magister Henricus de Oosterwyc, rector; Johannes Conrardi, bastionarius, 4 Juli 1439.

(1) + 1440, in HS. A.

(2) Geeraard de Doeren, kanunnik der prove van St. Joannes Baptista, 11e reeks, stierf te Rome. *Archief S PT.*, 3 Br.

(3) Het jaargetijde van Jan Hebscaeps staat vermeld in het Oblituarium van Corsendonck, op 5 September. J. van den Gheyn. Op. cit. II Br., bl. 37.

veteres Heyn Maes, VIII lopen op her Lucas Nonytescuere, Gasthuysstrate, in siinen hof ghelegen; VIII lop. Segher Foyendries op siin huys ende hof inde Otterstrate, oest aen Goetelen Coenkens huys; VI lopen Jan Cleren kinder te Vosseler, noch II lopen, in fine libri, ut ibidem habetur.

Ai^m Margarete Stocmans, uxoris quondam Godefridi Ackermans, unde habemus unum gros. vet. Solvunt Johannes et Paulus pueri. (AA).

4. **B.** Ai^m Wilhelmi Noots, unde habemus unum gros. vet. Ob. a^o 1452. (1) Solvit Jan Gherts.

Ai^m Ancelmi Boydens et Heylwigis, ejus uxoris, Johannis filii, necnon Katherine, ejus uxoris, Mathie, Antonii, et Elizabeth, prolium; habemus gros. vet. cum dimidio. (BB).

Ai^m Heylwigis Ghyben, uxoris Godefridi Peelmans, et dicti Godefridi; habemus gros. vet. (BB2).

5. **C.** Ai^m Johannis Reyns alias Heyen, unde habemus gros. vet. 1495.

6. **D.** Ai^m Marie van den Venne, uxoris Johannis de Nabbe-neyghen, que obiit a^o Dⁿⁱ 1430, unum gros. vet. Solvit Liweken vande Boemme ex domo inde Gasthuisstrate, oest aen Heynrick Cnaps huys.

Ai^m Johannis dicti Smans (2) antiqui, et Catherine, uxoris ejus, qui obiit 1439, unde habemus duos gros. vet., quos solvet Johannes Rumoldi de Grotenhout ex bonis ejus.

Ai^m Engelberte Cleys, parentumque suorum, que obiit a^o Dⁿⁱ 1440, unde habemus lop. sil. op huys ende hof Aert de Scoemaker, suyt aen Gabriel Meyenboch huys, nort de Roze. I lop. rogs.

Ai^m Cornelia Dries, uxoris Henrici Geens, unde habemus quatuor Renenses. Et dimisit quatuor lopinos hereditarie pro celebrante supra omnibus bonis levandos (BB2).

Ai^m Laurentii van Opstal, et Elizabeth Vuechs, uxoris ejus, unde Capitulum recepit duos petros, qui obiit a^o 1555.

7. **E.** Ai^m Martini Sutoris, sue uxoris, et Heinrichi filii sui, unam placcam currentem supra quoddam pratum situm super Broeczyde, quod possidet Heinrichus Meesters. (AA).

(1) 1451, in HS. A.

(2) Een Frater Geraard Smans, van Turnhout, was prior te Groenendal, Stroobant, *Nécrologe*; in *Annales Ac. Arch. Belg. d. XI (1854)*.

Ai^m Heinrici Snellaert (Scnellart), de Baerle, unum lop. op eenen acker ghelegen inde Groten Beytel, daer tCapittel IIII oude gros. op heeft. (AA).

Ai^m Elizabeth de Vekene, sororis dⁿⁱ Egidii de Vekene, que obiit a^o 1430, duos. lop. sil. Solvit Claes van Tielen; modo Henricus Scotelmans.

Ai^m Arnoldi Oeyen (1), et ejus uxoris, necnon Henrici Coëx, unde habemus duos gros. vet. minus unum sterlingum, quos solvit Lambertus Grootjans op eenen bempt ghelegen inde Broecsyde. (AA2).

Ai^m Heynrici vander Eertheze, et Elizabeth, ejus uxoris, necnon prolium eorundem, unde habemus duos lop. sil. Solvit Wouter vander Eertheezen, 1480.

Ai^m Laurencii de Dorne, unde habemus gros. vet., et sue uxoris (BB2).

Ai^m Elizabeth Reyns, unde habemus dimidium oud gros. Ob. 1498.

Ai^m Petri Parmans. Ob. 1516. Receptit Capitulum duos petros.

I oud gros.

Ai^m dⁿⁱ Godefridi Ackermans, capellani hujus ecclesie, unde habemus duos lop. et duos lop. pro celebrante. Receptit Capitulum pecunias. (BB2).

8. **F. Nativitas beate Marie (2) virginis.** Ai^m Johannis Stinen (Stynen), Margarete, uxoris sue, et Marie, filie eorundem, unum gros. vet. Ob. a^o 1431. Solvit Stynen ex domo inde Potterstrate, oest aen Zegher Maes.

Ai^m Heynrici vande Plasghe, et parentum suorum, scilicet patris et matris, necnon prolium Heynrici defunctorum, unde habemus duos lop. sil., a^o 1474.

Ai^m Judoci de Dorne, ejus uxoris, et parentum suorum, unde habemus dimidium lop. (BB2).

Ai^m Johanne van Noppen, cum parentibus suis, unde habemus unum lop. sil. (BB2).

Ai^m Johannis Gerit Heyntgens, et Joete, uxoris sue, unde habemus unum gros. Ob. a^o 1526.

(1) Arnold Oeyen maakte zijn testament, den 20 November 1505. in bijzijn van Ghiselbrecht Peters en Laureys van Obstal. Archief S P.T. 5 Br., bl. 17.

(2) In roode letters.

Ai^m dⁿⁱ Johannis Stynen, (1), capelani capelanje dive virginis Marie in Beghinagio. Ob. a^o 1561; unde habemus. . . II lop.

9. **G.** Ai^m Anthonii de Dorne, et prime ejus uxoris, pro quo legavit duos lop. sil. Et quatuor similes pro celebrantibus, etc. Ob. 1474. Solvunt pueri.

Ai^m Marchi Sykens, et ejus matris, unde habemus duos petros semel, a^o 1500. Solvit. I oud gros.

Ai^m dⁿⁱ Nicolai Roos (2), capellani beate Marie virginis. Ob. a^o 1576; qui legavit Capitulo tres Renenses unum stuferam blancam cum... annuos. Et tantundem pro anniversario suorum parentum celebrando 24 februarii. Idem fundavit Mandatum 4 dierum in capite Jenuarii.

10. **A.** Ai^m Margarete Alarts, Katherine et Heylwigis (3) sororum ejus, pro quo legavit duos lop. sil. Et quatuor similes pro celebrantibus etc. 1466.

Ai^m Andree Scueren, Heylwigis, sue uxoris, et Catherine, eorundem filie. (BB2). I oud gros.

Ai^m Gerardi vanden Vekene, et Marie Gerts, sue uxoris, et Henrici vanden Vekene, eorundem filii, unde habemus decem petros. Ob. a^o Dⁿⁱ 1504. I oud gros.

Ai^m Joannes Deckers, 1518; 1 lop. sil.

Ai^m dⁿⁱ Henrici de Zeverdonck, capellani sancti Johannis Baptiste in Hospitali. Capitulum recepit pecuniam. Ob. a^o 1542. II lop.

11. **B.** Ai^m Walteri Goetilden (Goetelen), Hildis (Hildigondis), uxoris ejus, Elizabeth Lodix, et Margarete, filie, unum sterlingum veterem supra quoddam pratum situm in die Tiegelrie. Item unam plackam supra quoddam pratum in Papenbrugghen, quod possidet Johannes (Sas. (AA).

Ai^m Johannis Claes junioris, filii, Johannis Vekemans. Ob. a^o Dⁿⁱ

(1) In de cysnboeken a^o 1368-1410 treffen wij de volgende leden dezer familie aan: Goden Stinen, Heyn Stinen — In den cysnboek a^o 1514: Katharina Steynen Peeters dochter, Jaspas Stynen in den tennen pot, Weduwe Hendrik Stynen advocaet, ende Henric Stynen, Marie Steynen en Peeter Stynen, Mr Jan Stynen, Geertruyt Stynen, Lodewijk Stynen ende kinderen, Mayken Stynen jonkvrouw Catlijn Stynen. Rijksarchief Brussel. Ch. des Comptes, n^{rs} 45015, 45016, 45017, 45030)

(2) Zie nota op het einde van dit Jaargetijdenboek.

(3) Heilwigis Alaerts, dochter van Walter Alaerts, poorter van Turnhout, maakt haar testament in 1476. Archief SP.T. n° 90.

1440; unde habemus unum gros. vet. hereditarie op een erve achter de hoghe molen ende de gracht later inne.

Ai^m Jacobi Ameldoncx (1), sue uxoris, et parentum suorum, unde habemus lop. sil. (I).

Ai^m Godefridi de Dorne, unde habemus gros. vet. Ob. 1506; quitandum; et Elizabeth Goyens, sue uxoris.

12. **C.** Ai^m Theoderici Willems, ejusque uxoris, necnon parentum et puerorum suorum, unde habemus unum gros. vet. hereditarie te Zeverdonck. Dielis Willems kinder. (AA2).

Ai^m Margarete Wouyts, 1480, unde habemus lop.

Ai^m Dni Nicolai de Hoochstraten, hujus ecclesie canonici, et dni Mychiel Hoefkens (2), unde habemus quinque lopinos siliginis hereditarie, et parentum eorumdem, et VII. pro celebrante, 1492.

Ai^m Petri Boeckheze, et Catherine, ejus filie, unde habemus duos lopinos. (I).

Ai^m Katharine van Doerne, et parentum ejus, et prolium eorumdem, unde recepit Capitulum duos petros. Et pro celebrante recepit idem Capitulum quinque petros. Obiit dicta Katherina 1517.

13. **D.** Ai^m Mathie Bathen, qui obiit aⁿ 1413, dimidium gros. vet. op Jan Scoenmaekers huys in de Potterstrate, nort aen meester Lauwereis.

Ai^m Heynrici van Driemylen (3), et Katherine Swevers, ejus uxoris, unde habemus unum gros. vet. te Calstert op huys inde Potterstrate, suyt Thonis de Raymaeker.

Ai^m venerabilis viri dni Jasparis Hebscap (4), decani ecclesie sancti Bartholomei Leodiensis, unde habemus halstarium sil., de quo sunt littere scabinales apud Capitulum de quatuor lop. Reliqui quatuor recipiuntur in fine libri.

(1) In cysboek a^o 1514 en vlg. lezen wij de volgende namen dezer familie: Digna Poels Nys dochter huysvrouw Adriaens Ameldoncx, Lysbeth Ameldoncx, Willem Ameldoncx, Katharina Ameldoncx, Claes Ameldoncx Willemssoon. (Rijksarchief. Ch. der comptes, nr 45030.)

(2) In de rentmeestersrekening 1473-1474. wordt een Michiel Hoefkens als beneficent van St Theobaldus vermeld. Hij was toen nog geen priester.

(3) Een Peter van Driemilen was schout te Turnhout in 1418, na dit zelfde ambt bekleed te hebben te Santhoven. Gachard. Inventaires Ch. des comptes, II, 311.

(4) Kasper Hebscap was deken van St Bartholomeus te Luik. Bulletin de l'Institut arch. liégeois, XI, 1872, 400.

Ai^m Elizabeth Houtackers, uxoris Nicholai Colen (1). Ob a^o Dni 1440, unde habemus tres lop. sil. ad et supra hospitium dictum die Rose, quam conhabitat m^{sr} Arnoldus van Loen.

Ai^m Elizabeth Baten alias Hergosems, unde habemus lop. sil. Solvit Thiis Denys Daens ex pecia terre. (AA2).

Ai^m Margarete Spex, et Walteri Spex, ejus mariti, et Elizabeth, filie sue, pro quo legavit duos petros cum dimidio, a^o 1484.

Ai^m Marie Lugghe, beghyne, unde habemus gros. vet. (BB2).

14. **E. Exaltatio sancte Crucis.** (2) Ai^m Margarete Gheens (3), et Godefridi Daems, sui mariti, necnon Johannis Steevens, et ejus uxoris ipsius Margarete, parentum, unde habemus quatuor lop. sil. Ob. 1459. Solvit Lippen Daems filius ejus et medium assignavit

Ai^m Heynrici Mussche, filii Heynrici Mussche, et Elizabeth Thiis, ejus uxoris, unde habemus duos gros. vet. Ob. 1471 ex domo inde Otterstrate, oest Heyn Meesmaker, weesten Niis Baten.

Ai^m Arnoldi Bellaret (Bellart), sue uxoris, Elizabeth, filie eorum, cum pueris suis, unde habemus duos gros. vet. cum dimidio super censum dictum den Hoegenhuys cum suis pertinentiis inter domum Johannis Scueren cum domo ejus etc. Solvit modo domus sita inde Beghinenstrate, suyt aen Stynen Valkenes, nort aen Stocmans huys. (AA2).

Ai^m Catherine Peters; gros. vet. habemus. (BB2).

Ai^m Philippi Daems, unde habemus duos lop. Ob. 1495; ex domo sua.

Ai^m Aleydis Vermeere, parentumque ejus, et Elizabeth, sororis ejus, 1510, unde habemus duos lop. perpetui redditus.

Ai^m Johannis van Dale, et Elizabeth Costers, uxoris ejus. Ob. 1515, unde habemus gros. quitandum.

15. **F. Octava Natiuitatis IX I.** Ai^m Katherine Sporkels.

(1) Tusschen de namen der rentmeesters van Turnhout doet zich de naam van Nicolaas Colen voor, 1403-1419. Het obit zijner vrouw Elisabeth Houtackers staat in het Obituarium van Corsendonck aangeteekend op den 11 September en het sterfjaar luidt 1413 Er is hier waarschijnlijk eene missing in het een of ander handschrift. J. van den Gheyn. Op. cit. II Br. bl. 38.

(2) In roode letters.

(3) In de cysboeken der 16^e eeuw ontmoeten wij dikwijls den naam van eene Jouffrouw Margaretha Gheens als bezittende vele cysen te Schorvoirt, Severdonk, Lokeren. (Cens sous Turnhout. 1514. Rijksarchief Brussel. Chambre des comptes n° 45030.)

(Sporkelle) unum gros. vet. supra domum decani Heynrici vander Kelen inde Herenthalsstrate. (AA2).

Ai^m Gudile Ghevairts (Ghevarts), unum gros. vet. op een huys ghelegen opte Casteleyn toebehoerende Jan Zoeten. (AA2).

Ai^m filie Johannis Nouts (Nouyts) (1), de Veteri Turnhout, unum gros. vet. Solvit Ghert Haneberchs op een stuk lants ghelegen bij Scuerhoven gheheyten de Hoichde, weest aen de erve Jan van Loenhout. (AA2).

Ai^m Katarine Lemmens, uxoris Heynrici Lemmens de Zevendonck, et Johanne, filie sue, unde habemus gros. vet. (AA2).

Ai^m Katharine Vorselmans, de Antverpia. Ob. a^o 1506.

Ai^m dñi Johannis Roes, qui celebravit anniversarii sui jubilei solemnitate in residentia capellanie sue sanctorum trium Regum, unde recepit Capitulum duos petros, 1512.

Ai^m Walteri Vuechs, et Magriet, uxoris sue, et Petri ac Walteri, prolium eorumdem, unde habemus duos gros. vet., 1532. Recepit Capitulum.

16. **G.** Ai^m Mathie Goedens (Godens), et uxoris sue, et fratris sui, parentumque suorum, qui obiit a^o 1426, unum gros. vet. quem solvit Johannes Cleys Wilmars et unum lop. sil. supra omnia bona sua. Den ouden gros. solvit op eenen bempt.

Ai^m Elizabeth Gheens, et Petri Goossens, ejus mariti, unde habemus unum gros. vet. Ob. 1471 (2). Solvit Meus Verscuervoeven ex bonis eorum.

Ai^m Arnoldi Houytackers (Houytacker) et Elizabeth, uxoris ejus, de quibus habemus duos IIII lop. sil. annuatim, qui ob. a^o Dñi 1438. Solvit Lemmen van Loenhout ex domo inde Potterstrate, nort aen Coel de Weer. II lop.

Ai^m Gerardi Ute Eyghe, ejusque uxoris, necnon parentum eorum, unde habemus duos lop. sil. hereditarie, qui obiit a^o Dñi 1439; op een stuck lants ghelegen tot Outturnhout, achter bono Oemns, oest aen Hubemeesters erve.

Ai^m Elizabeth Durens, Cornelii Oems, ejus mariti, Walteri et Elizabeth, prolium suorum. Obiit ipsa a^o 1483.

(1) Jan Maes Nouts en Thomas Nouts gebroeders, en Jan Maes, zoon van Thomas, zijn medestichters der Kapelanij van het H. Kruis in de kerk van Oud-Turnhout, den 20 Mei 1455.

Akte. 1455. Reg. Antiquissima Statuta. Archief S.P.T.

(2) † 1473, in HS.A.

Ai^m Petri, et Gertrudis Upens, ejus uxoris, unde habemus duos gros. vet. (I).

Ai^m dñi Nicolai Pynaerts (1), cappelani hujus ecclesie, qui obiit 1550. II. lopen.

Ai^m Egidii Pynaerts, patris sui, ac amicorum suorum. (I). 1 oud gros.

17. **A. Lambertii episcopi et martyris IX I.** Ai^m Johannis Foyendrys (Foyendries), sueque uxoris, dimidium gros. vet. supra domum et domistadium dñi Johannis Porter de Hoestraten in platea Herentallensi. (AA). D^{ns} Lucas non computat.

Ai^m Petri Spapen, Elizabeth Spapen, et Margarete, ejus filie, unde habemus duos gros. respectue quatuor petris quitandos. Ob. dicta Margareta a^o 1500.

Ai^m Eligii Leppers, et Katherine, uxoris sue, unde habemus, a^o 1507. I oud gr.

Ai^m Marie Coppens, a^o 1511, unde habemus 1 gros. vet.

Ai^m Margarete Meessens, ejus filie, unde habemus unum gros. vet. (I).

18. **B.** Ai^m Johannis Boeds, Elizabeth, filie sue, et Elizabeth filie Egidii Scats (Scoets), unum sterlingum vet. super quartam partem bonarii unius orti siti in Wensele apud Mutsairts, quem possidet Johannes Meyenbosch junior. (AA).

Ai^m Theoderici Scheelkens (Schellekens), Elizabeth, ejus uxoris, et Heynrici, filii eorumdem, unde habemus II gros. vet. Obiit a^o 1452. Solvunt Henneken Dirixs et soror ejus, uxor Johannis Stuyxs.

Ai^m Margarete Smoirs (Smors) suorumque parentum, et Heinrichi filii sui, ac Elisabet, filie sue, unum lop. sil. op een bempt ghelegen tot Grotenhout, weest aen de A, oest aen dat bosghelken Jan Houtteckers erve. (AA).

Ai^m Johannis Goedens (Godens) junioris, et Helwigis vanden Donck, ejus uxoris, qui ob. a^o dñi 1439, unde habemus duos gros. vet. hereditarie. Symon Godens filia et soror ejus Jan Kyeboomswase.

Ai^m Johannis et Heynrici Goedens (Godens), filii Johannis et Heylwigis prescripti etc, unde habemus pro quolibet unum lop. sil. Ob. Johannes 1454, Heynricus 1455. Solvit Jan Kyeboomswase. II lop.

(1) Nicolaas Pynaerts werd kapelaan van St Theobaldus, den 26 April 1516, na den afstand van Jan Nabbeneygen.

Aim^m Margarete van den Berghe, 1477, unde habemus gros. vet.

Aim^m Johannis Hoefkens (1), unde habemus lop. sil.

Aim^m Heylwigis Diericx, et Petri Lyben, mariti ejus, unde habemus I gros. quitandum. (1).

Aim^m Katherine Mollans, unde habemus I gros. quitandum 1518.

Aim^m Gerardi Vekemans, et uxoris ejus, 1518, unde habemus II gros.

Aim^m M^{gr}i Adriani Wyten, capelani in Beka, qui obiit a^o 1556, unde Capitulum recepit quatuor florenos faciendo pro anniversario ejusdem m^{gr}i Adriani et pro celebrante tantum 13 st.

19. C. Aim^m Elizabeth Quacx, et parentum suorum, duos lop. sil. Negat Symon Quax solutionem. (AA). II lop. rog.

Aim^m Lamberti Hoenkens (Horrekens), filii Johannis Lemmens et Elizabeth Willems, ejus uxoris, qui obiit a^o Dni 1439, unde habemus lop. sil. hereditarie. Solvit Jan Willems inde Herenthalsstrate.

Aim^m Heynrici Mennekens, et Goetildis, ejus uxoris, qui ob. 1439, unde habemus lop. sil. op een erve tusghen Outturnhouyt opten loep oest, weest Keysers.

Aim^m Margarete Castermans, et parentum suorum, que ob. a^o Dni 1439, unde lop. sil hereditarie op een huys opte Hysie ghelegen dat Claes van Dorne toebehoorde.

Aim^m Henrici Hebscaeps (Hebscap) virgiferi secundi hujus ecclesie, et Katerine, ejus uxoris, unde habemus duos lop. vet. Ob. a^o 1421. Littera scabinalis.

Aim^m Catherine van Aken, uxoris Egidii Jans; et Christine Jans van Velthoven, unde recepit Capitulum quatuor reales (?), a^o 1560 II 1/2 st.

20. D. Aim^m Heylwigis Maes, uxoris Petri Enghelen, parentum et mariti suorum, unum gros. vet. cum dimidio supra domum et ortum Egidii Groenwevers in opposito hospitalis. (AA).

Aim^m Heylwigis Ghysbrechs, quinque denarios bone monete supra domum dⁿⁱ Johannis Poirter de Hoestraten in platea herentallensi, quam conhabitat dictus Nicolaus Hoestraten, novem denarii faciunt gros. vet. (AA).

Aim^m Yde Sluyters (Sciuyters), unum lop. sil. supra domum suam juxta cimiterium, modo stabulum spectans ad Egidium Mennekens in arvo. ? (AA).

(1) In de Rentmeestersrekening 1453-1454 lezen wij dat zekere Jan Hoefkens schepen was te Turnhout, den 20 Maart 1451.

Aim^m Arnoldi de Amsteel (Hamstel), tres gros. vet. Solvit Peter de Cuper (alias) Sanders op huys ende hof inde Otterstrate, oest aende Quacstrate, weest Thys Spexs huys. (AA).

Eodem die, aim^m dⁿⁱ Walteri Mathie Bate. Ob. a^o Dni 1434, unde habemus duos lop. sil. Solvit Heyn Sijkens kinder op erve.

Aim^m Hillegundis Marien, Henrici Marien et Elizabeth, uxoris, parentum suorum, unde habemus duos lop. sil. quos solvit Johannes Sibs impignoratos ex agro vocato de Hoeve. Ob. a^o Dni 1484.

Aim^m Yde Sluyters, unde habemus gros. vet. (BB2)

Aim^m Thome Ruts, et Elizabeth, uxoris ejus, 1518. Recepit Capitulum duos petros I oud gros.

21. E. Mathi apostoli. (1) Hoc Aim^m celebratur licet regulatum sit quia dederunt ecclesie etc. Solvit Capitulum.

Aim^m Ghiselberti vanden Hovel (Hoevel) unum gros. vet., qui ob. a^o Dni 1442. Solvit Maes Ruyts.

Aim^m Walteri Vuechs, filii Johannis Vuechs, unde habemus gros. vet. Solvunt Godefridus Vuechs aut alii fratres ejus. (AA2).

Aim^m Abondi Waghemans, et Elizabeth Biermans, conjugum, unde habemus duos gros. vet. Ob. 1471. Unum solvit Jan Scoenmaker inde Potterstrate ex domo, nort aen meester Lauwereys, et unum Thomas van Barle ex domo ipsius habendum.

Aim^m Wilhelmi Stephani, supra Broecsiide, et uxoris ejus, unde habemus gros. vet. Ob. 1471. Solvunt pueri ejus ex bonis patris.

Aim^m Johannis de Eycke, unde habemus quinque petros semel. Ob. 1494.

Aim^m dⁿⁱ Henrici Stelbiers, presbiteri et custodis hujus ecclesie, et parentum ejus. Ob. 1516, unde habemus unum lop. sil. et pro celebrante etc unum lop. sil. Solvit Nicolaus Ruts.

22. F. Aim^m Walteri Niis et Cornelie, sororis ejus, unde habemus duodecim turonenses supra quoddam predium quos solvit Nycolaus de Wever et unum sterlingum vet. supra bona Zigeri van Loennouyt. Ob. 1471.

Aim^m m^{gr}i Gerardi de Valle, capellani hujus ecclesie. Ob. 1488, unde habemus II lop. Recepit quinque petros dⁿⁱ Johannes Nabbeneygen ex parte dicti M. Gerardi, et solvit idem Nabbeneygen II lop. sil. ; modo D. Nycholaus Cloot, cantor, ex domo.

(1) Hier vorens stond, wal later werd uigeschrap: Aim^m Jutte Hebscaeps, que obiit a^o 1427, unde habemus unum mutonem.

Ai^m Elizabeth Lemmens et Petri Jan Diericx, ejus mariti, et prolium eorumdem, 1503; dequitati sunt, a^o 1544, stilo Brabantie, 23 Januarii, et Capitulum recepit IIII lop.

Ai^m Petri Coppens, et Elisabeth, ejus uxoris, et prolium (I) eorumdem, unde Capitulum recepit duos petros . . . I oud gros.

23. **G.** Ai^m Elizabeth de Ysschot, uxoris Henrici Bloc, que obiit a^o Dni 1439, unde habemus duos gros. vet. supra domum inde Potterstrate, nort aen Wouter Vererthezen, suyt Ghibken Cortbens.

Ai^m Nicholai Poels et Nicolai, ejus patris, et Yde, ejus matris, ac parentum suorum, qui obiit a^o 1440, unde habemus duos lop. sil. hereditarie. Solvit Jan Cant ex domo retro turrim, suyt aen Lonis van Vessem II lop rogs.

Ai^m Nicholai Ghostelen, et Katharine, uxoris ejus, et Walteri Stockmans, et Josine, uxoris ejus, et Elisabeth Laers, et Martine Gheerts, et Nicholai Gherts, unde recepit Capitulum, a^o 1548, sex Karolos Renenses; faciunt III oude gros.

24. **A.** Ai^m Conrardi de Bymen, qui obiit a^o 1421, duos gros. vet. Solvit Jan Vekemans ende Jan Heyns kinder op eenen bempt gheheyten Bonart bempt.

Ai^m Elisabet Hebscaep, et parentum suorum, octo solidos usuales supra pascuum jacentem apud die Broecsyde in opposito domus Katherine de Abbeneyghen. (AA2). II gr. br^a.

25. **B.** Ai^m Petri Embrechts (Imbrecht) et Elizabet, ejus uxoris, necnon Petri Embrechts, junioris, et Heylwigis Thonis (Thome) sue uxoris, et parentum ipsius, unde habemus quatuor gros. vet. Et pro celebrantibus etc unum florenum Arnoldi valentem XI stuferos Philippi ducis Burgondie. Item supradictus Petrus junior augmentando legavit pro anniversariis predictorum duos gros. vet. Et quatuor lop. sil. pro celebrantibus etc. Ob. predictus Petrus 1473 die 25^a mensis novembris, ex domo viridi stante in principio platee dicte Gasthuysstrate inter domos Pauli Luggen, ostwert, ende Laurentii Nabbeneygen, weestwert.

26. **C.** Ai^m Katharine Weyns, parentum ejus, duos lop. sil., que obiit a^o 1429. Solvunt Jan Keyzers kinder op een erve daer coempt Vutten Groten Beytel, ut supra.

Ai^m dⁿⁱ Andree de Wiele, canonici hujus ecclesie, unde habemus fertellum sil. Ob. 1491. IIII lop.

Ai^m dⁿⁱ Philippⁱ de Thenis.(1), canonici hujus ecclesie. Ob. 1526, unde habemus IIII lop. et pro celebrante dimisit duos lop.

Ai^m dⁿⁱ Johannis de Curia (2), canonici et cantoris hujus ecclesie, qui obiit a^o 1571. IIII lop.

27. **D. Cosme et Damiani.** Ai^m Wilgardis Wilmairs, uxoris Johannis de Scoetsmere, suorum parentum, et Elizabeth, sue filie, que obiit a^o 1424, duos gros. vet. Solvit Wouter Spexs op een erve ghelegen tot Papenbruggen gheheten de Scobbart.

Ai^m Walteri Denkens (Deenkens), et Elizabeth Uriens, ejus uxoris, qui obiit a^o Dni 1439, unde duos gros. vet. hereditarie op erve ghelegen inde oudne tiende, oest aen Jan Nouyts erve, weest Dielis Huysmans.

Ai^m Johannis Gerardi Heynkens. Ob. 1526, unde habemus I oud gros.

Ai^m dⁿⁱ Martini Hadriani, capellani capellanie S. Magdalene, pro quo reliquit Capitulo duos lop. sil. Ob. a^o 1583.

28. **E.** Ai^m Heylwigis, filie Henrici Meesterkens, duos lop. sil., supra domum et ortum puerorum Machtildis Foyendries. Jan Loeman inde Otterstrate op siin huys, ost aen Pauwels Smeekens. (AA).

Ai^m Elizabeth Morlants et parentum suorum, unde legavit gros. vet. Recepit in finem libri (AA2).

Ai^m Henrici Meesterkens, qui obiit a^o 1430, unde habemus mediam partem de septem gros. vet. cum dimidio ex domo inde Beghynstrate, suyt aen Jan Scueren, nort Heyn Vorsselaere.

Ai^m Heylwigis Cants, Marie sororis ejus, Walteri, et Mathie Cants. (AA2). VI 1/2 turonenses

Ai^m Elizabeth Tsjonghe, de Ghilse, inter W. Cants et maritum ejusdem, unde habemus unum gros. vet. Iste sumetur ex bonis dⁿⁱ Johannis Houtteckers. Dabit m^{br} Martius aut Heynricus vander Kelen, quia retinuerit ? et alia bona. (AA).

(1) Den 5 Mei 1517 staat Philip de Thenis vermeld als kanunnik der subdiaconale prove. Gestorven in 1526 wordt hij opgevolgd door Eligius Waeikens. Archief SPT. 3 Br.

(2) Uit een verdrag tusschen de Vrijheid en het Kapittel, in 1596 blijkt dat Jan de Curia eertijds goederen aan het Kapittel geschonken had. J. E. Jansen Op, cit. I Br III, 90.

Aim Henrici Pynairts (1), unde habemus duos petros cum dimidio, 1496.

Aim Johanne Baten alias Cupers, 1509, unde habemus 1 lop. et dimisit duos lop. pro celebrante.

Aim Johannis Pynaerts, et Dympe Pynaerts, dicti Henrici Pynaerts prolium sive liberorum, unde habemus quatuor petros. Receptit Capitulum a^o 1512. II oud gros.

Aim Anne Pynarts, dicti Henrici Pynarts filie, unde receptit Capitulum duos petros, a^o 1520. I oud gros.

29. **S. Michaelis (2) archangeli.** Aim Wilhelmi Cleys Wilmars (Wilmarts) (3), et uxoris sue, et Heinrichi, filii, qui ob. a^o Dni 1439, unde gros. vet. cum dimidio hereditarie.

Aim Heinrichi de Wechel, et uxoris sue. et Katerine, filie sue, unde habemus gros. vet. hereditarie. Solvit op een huys tot Calstert, suyt aen huys Claes Hodens dat Heyn Waghemans was. (BB).

Eodem die, aim Elizabeth Thys, et Elizabeth Herjans ejus matris, necnon Johannis de Rode, dicte Elisabeth Thijs filii, unum gros. vet.; assignavit ipsa Elizabeth Thijs supra domum suam in platea figuli sitam, post obitum ipsius levandum.

Aim Yde Ooms (4), unde receptit Capitulum duos petros. Ob. a^o 1500. I oud gros.

30. **S. Hieronimi. IX l.** Aim Yde Martini, uxoris quondam Martini de Roesel, que obiit a^o 1491, duos gros. vet. Solvunt

(1) In het register der Testamenten vinden wij eene volmacht die gegeven wordt aan Meester Hendrik Pynaerts tot het verdeelen zijner patrimonieele goederen. Archief SPT. 5 Br. bl. 67.

In 't zelfde boek komt nog een Meester Hendrik Pynaerts voor die in bezit gesteld werd der kapelanjien van de H. Maria Madalena en twee andere kapelanjien, den 14 Febr. 1519, *ibidem* bl. 152.

(2) In roode letters.

(3) Tusschen de leenmannen der 15^e eeuw te Turnhout bevonden zich: Hendrik Wilmars zoon van Hendrik Wilmars; Hendrik Wilmars zoon van Jan Wilmars; Claes Wilmaers; Jan Claes Wilmaers; Jan Wilmaers. J. E. Jansen Op. cit. I Br. III, 17-18.

(4) In cynsboek a^o 1514 treffen wij nog andere leden dezer familie aan: de drij kinderen Willem Ooms, Cornelis Ooms, Adriaen Ooms Cornelissoon, de kinderen van Cornelis Ooms, Maria Ooms Cornelisdochter, Jan Ooms Willebortsson, Willem Claes Ooms, de twee kinderen Catharina Ooms, Margriet Ooms Jans dochter, Heyn Ooms Henricsson, Jan Ooms Janssone, Jan Ooms Willebortssone en Katerin Ooms Jansdochter. (Rijksarchief Ch. des comptes, n° 45030.)

Heyn van Ysscot eenen op siin huys inde Otterstrate, oest aen Claes Coels en eenen Jan Volders kinder op eenen bempt ghelegen inde Vort, suyt aen de straet daer men gaet tot Zevendonc, oest aen de cleyn Voert.

Aim Elizabeth Ruts (Ruyttens) dimidium lop. sil., (AA). Eodem die, Aim dⁿⁱ Petri Block, de Gandavo, hujus ecclesie canonicus, parentumque suorum, unde habemus quatuor lop. sil., hereditarie post obitum matris sue. Solvit Capitulum quia dedit cappam auream (pannum pro cappa).

Aim Elizabeth Coppens, unde habemus unum lop. sil. et dimisit duos lop. sil. hereditarie. Ob. 1505.

Aim Marie Goris, unde habemus gros. vet. (II).

OCTOBER

1. **A. Kalendas October, Ravonis IX l.** Ai^m Katherine Eughelen (Inghelen) suorumque parentum, duos gros. vet. que obiit a^o 1409, supra petiam terre arabilis unius modik quam continet Johannes Ruttens junior sitam juxta Sigvenne juxta hereditatem Johannis Hebscaeps.

Ai^m Egidii Scrinmakere, et Elizabet, ejus uxoris, qui obierunt 1471, unde habemus duos gros. vet. Solvit Jan Gherts ex bonis ipsius Egidii.

Ai^m Martini Oems, et Catherine Diericx, ejus uxoris, unde habemus gros. vet. (BB2).

Ai^m Margarete van Rode, unde habemus gros. vet. quitandum (BB2).

Ai^m Gerardi vanden Veken, unde habemus gros. vet. quitandum et quatuor lop. sil. pro celebrante Ob. 1506.

Ai^m Christine Verstraeten, unde habemus gros. vet. quitandum. (I)

Ai^m Godefridi Goedens, et Elisabeth Lemmens, uxoris ejus, et Elizabeth, et Cornelia, eorundem filiarum, unde recepit Capitulum tres petros, a^o 1511 1 1/2 oud gros.

Ai^m Margarete Bertels, et Johannis Eeveraerts, filii ejus, unde recepit Capitulum II petros (1) 1 oud gros.

2. **B. Nemigii IX l.** Ai^m Johannis Moers, et Margarete Stuyes (Stuyxs) ejus uxoris, unde habemus duos lop. sil. levandos supra domistadium Heynrici de Berghe opte Broecsye. Solvit Heyn vanden Berge de domo necnon Elisabet Batens. (AA).

Ai^m Rutgheri vander Stappen, et ejus uxoris, necnon Gregorii, eorum filii, unde habemus duos lop. sil. de quibus est littera scabinalis, 1473.

Ai^m Cornelia Ghysels, uxoris Heysens (Heysens), unde habemus unum gros. vet. Ob. 1478.

Ai^m Margarete Plassedonxs, beghine, unde habemus unum lop. sil., 1482. Item dimisit pro celebrantibus fertellum sil.

Ai^m Catherine Verstraten, unde habemus gros. vet. quitandum. Dequitatum est. (I).

Ai^m Katherine van Ysschot alias Grootlyn (1), et parentum, X st. (I). 1 oud gros.

(1) Zij maakte haar testament in 1504. De notariële akte berust in het archief S P T. nr 66.

Ai^m Henrici Winnen. Ob. a^o 1521, unde habemus I gros. vet. qui est dequitatus et recepit Capitulum.

3. **C.** Ai^m Johannis Wilhelmi Spapen, parentum suorum, qui obiit a^o Dⁿⁱ 1430, II lopen rogs.

Ai^m Margarete Baten, et Elizabet, ejus matris, et Catherine Reyns, unde habemus unum fertellum sil. de quibus lop. Catherina predicta tempore vite sue levabit duos lop. (AA).

Ai^m Johannis Egidii de Zevendonck, et Elizabeth, ejus uxoris, qui obiit a^o Dⁿⁱ 1434, unde habemus unum gros. vet. ad bona Heynrici Diels.

Eodem die, Ai^m Egidii Mennens, Elizabet, uxoris, et filie, unde habemus medietatem unius gros. cum dimidio 1/2 oud gros.

Ai^m Elizabet de Ghierle (1), begine, et Elizabeth Bellarts, ejus matris; absens perdet unum panem. Ob. a^o a Nativitate Dⁿⁱ 1446; quia dedit tantas pecunias in recuperatione ecclesie de Oyen; solidum quislibet tantum perdet.

Ai^m Elizabeth Vekemans, unde habemus duos lop. sil. et dimisit quatuor lop. hereditate pro celebrante. Ob. 1503.

4. **D. Francisci confessoris IX l.** Festum compositum. Ai^m Cornelii Hoex, qui obiit Rome a^o 1424, unum lop. sil. Wouter Kinscot.

Ai^m Johannis Knechs, Jutte, sue uxoris, et Heinrici, filii sui, duos gros. vet. supra domum Elizabet Blauwen, aende Oesten syde, et supra domum Nycholai Ghevert opte zelve syde, nort aen Her Claes van Hoestraten. (AA).

Ai^m Godefridi Custodis, Margarete, sue uxoris, Machtildis, sue filie, et Petri Ruytere, unum gros. vet. op een heybloc gheheyten De Cluze, oest aen erve Jan Claes Wilmarts, weest aen Heyn Canis erve. (AA).

Ai^m Wilhelmi (Walteri) Lowix (2), et Margarete, sue uxoris,

(1) Elisabeth van Ghyerle, wonend op het Begynhof, dicteerde haar testament, den 22 Oct. 1505, in 't bijzijn van Jan vanden Ertheze en zijn zoon Jan. Zij liet haar altaar aan de twee gezusters Mechtildis en Elisabeth van Dale op voorwaarde dat na hün dood het aan de kerk van het Begijnhof geschonken werdet. Archief SPT 5 Br. bl. 9.

(2) De familie Lodewycx, Lowixs, Ludovici, was een der bijzonderste van Turnhout. Hendrik Lodewycx van Turnhout bezat eene woning met haren toeleg en bunders lands, heiden en bussels op 't Stokt, in de 15e e. J.E. Jansen Op. cit I Br. III. 17. Déclaration d' Henri Lodewicx pour un manoir et ses

qui obierunt a^o Dⁿⁱ 1434, unde habemus unum gros. vet. supra bona dicti (Walteri) Wilhelmi Lowixs.

Ai^m Ghiselberti Multoris, qui obiit a^o Dⁿⁱ 1439, unde habemus lop. sil. hereditarie. Solvit Nelleken Ackermans, quia parentes mariti Ackermans consueverunt solvere.

Ai^m Elizabeth de Zevendonck; et liberorum ipsius, habemus unum gros. vet. hereditarie. Heynken van Zeverdonck op een stuyck erfs opte grote becke aen Jan Meesters erve. (AA2).

Ai^m Mg^{ri} Nicolai Houytackere, et dⁿⁱ Johannis Houytackere, canonici hujus ecclesie, unde habemus fertellam sil. Item fertellam sil. pro celebrantibus (BB2) IIII lop.

Ai^m Johannis Nollens, et Elizabeth van Biest, ejus uxoris, unde habemus duos lop. quitandos. Ob. dictus Johannes a^o 1492.

5. **Æ.** Ai^m Theoderici Schelkens (Schellekens), et Katherine, uxoris ejus, unde legavit nobis duos gros. vet. Solvit Jan van Barle cum suis, 1476.

Ai^m Gerardi Lepelers, et Belie, ejus uxoris, pro quo legavit unum gros. vet. cum dimidio levandum ex tribus gros. vet. cum dimidio ad et supra quoddam pratum situm circa angulum platee vulgariter dicte de Loecstrate. Posside (sic) Symon Baten. (AA2).

Ai^m Roberti Scatworthe, de Anglia, qui legavit duos gros. vet. Ob. 1455; unum solvit Claes Goes ex certis bonis opte a Waltero Heylen erfghenamen, alium solvit d^{nu}s Lucas ad pignora in fine libri nuntiata.

Ai^m Huberti Canis et Catherine uxoris ejus, unde habemus gros. vet. quitandum. Ob. a^o 1507. Capitulum recepit.

Ai^m dⁿⁱ Judoci Mys, habituarii hujus ecclesie. . . . 1 oud gros.

Ai^m Henrici de Cupere. Ob. 1527, unde recepit Capitulum 1 gros. vet.

6. **Æ.** Ai^m Johannis Biermans, et Katherine, uxoris sue et sue matris, qui obiit a^o 1431, unum gros. vet. Solvit Jan Scoenmaker ex domo inde Potterstrate, nort aen meester Lauwereys huissinghe.

Ai^m (memoria) dⁿⁱ Johannis Hebscaep, tres lop. sil.

Ai^m Elizabeth Hoex, Johannis, ejus fratris, necnon Heylwigis, matris ejus, et patris, que obiit a^o Dⁿⁱ 1439, unde habemus duos

dépendances, situés à l'endroit dit de *Stockt* sous Turnhout, avec les arrière-fiefs y énoncés, au nombre de trente-sept. (Cahier in folo de 10 pages. Sans signature. Le cachet manque). Rijksarchief Brussel. Gachard Inventaire des archives de la cour féodale t. II. p. 246.

lop. sil. hereditarie. Solvit Goesvloetberchs kinder ex uno prato declarando.

Ai^m Johannis Biermans, et Elisabeth, ejus filie, unde habemus gros. vet. et sterlingum (BB) 1 oud gros. 1 sterl.

Ai^m Goettelt Stappers. Ob. a^o 1502, unde habemus 11 1/2 petros; solvit 1 lop.

Ai^m Henrici vande Plasse. Ob. a^o 1507, unde habemus gros. vet. quitandum.

Ai^m dⁿⁱ Ferrici de Roda (1), capellani hujus ecclesie. Ob a^o 1503. Et dimisit pro anniversario quitandum. . . . II lop.

7. **G.** Ai^m Martini Oems, et ejus filie, qui obiit a^o Dⁿⁱ 1439, unde habemus duos lop. sil. hereditarie. Solvit Dyric Thys ex petia terre.

Ai^m Henrici Lemans, et sue uxoris, unde habemus gros. vet., 1482.

Ai^m Catherine Engelen, et ejus mariti, unde habemus unum gros. vet. (BB2).

Ai^m Bartholomei Knechs. Ob. a^o 1507, unde habemus gros. vet. quitandum.

Ai^m Jenneken Meyenbosch, uxoris Johannis Heuricx. Ob. 1509, unde habemus gros. vet. Et pro celebrante V stuferos quitandos.

8. **Æ.** Ai^m Margarete de Donck (Donct) que obiit in Zoersele, a^o 1423, duos lop. sil. Solvit Peter Boys zone, quia emit erga dⁿⁱ Johannis Willemus heredes een bosghelken ghelegen te Sorsele.

Ai^m Emerantiane Tigheleers, ac Katherine, Heylwigis, et Emerentiane, suarum cognatarum, unde habemus (2) quatuor solidos bone monete op een eeuzel opten Graetacker, nortwerts aen Jan Vlaminxcs; tenet Heynricus van der Kelen (AA). 1/2 d. v. oud gros.

Facienda memoria anniversarii dⁿⁱ Wilhelmi de Aken, canonici hujus ecclesie, unde habemus tres lop. sil. levandos ad et supra Lokerenbuschghelken. Solvit d^{nu}s Walterus Tinctoris. Solvit modo m^{gr} Gerardus Hebscap ex Likeren bosghelken.

Ai^m Aleydis Backers, et Elizabeth Backers, neptis ejus, unde habemus duos petros ad emendum gros. vet. annuatim, 1487.

(1) Bevestiging van de inbezittingering der kapelanij van het H. Kruis. op het Begynhof, den 28 Maart 1519. door Ferricus de Roye. Archief SPT. 5 Br. bl. 156.

(2) HS. A. zegt: unde habemus quinque gros. vet. et unum sterling vet.

Aim dñi. Walteri Pyrioens (1), hujus ecclesie capellani, unde habemus duos lop. Ob. 1495.

Aim Mathie Daens, unde habemus duos petros. Ob. 1502 1 oud gros.

9. *¶* Aim Dionisii cum sororibus suis. Aim Mgr Johannis Marescalli (2), canonici Leodiensis; habemus hugutionem. Fiat memoria ejus pro libro dato Capitulo (AA).

Aim Johannis Maes vander Heysijde, et ejus uxoris, unde habemus gros. vet. Solvit Petrus Maes cum fratre ex bonis ejus (AA2).

Aim Heinrichi Zoenkens, et Elizabeth, sue uxoris, tres sterlingos vet. quorum unum solvit filia Lamberti Groetjans... et alios duos Walterus Hanckaet op de in de Melle (sic) scoet in de Meelde. (AA).

Aim Wilhelmi Ameldonck, et Catherine, ejus uxoris, ac Elizabeth Ameldoncx, et Catherine Ameldoncx, unde habemus sex petros leves (BB2) 11 oud gros.

Aim Elizabeth Goeskens, prolium suorum, et parentum ipsarum, unde habemus tres petros (BB2) 1 1/2 gr.

Aim Walteri Baten, unde habemus tres petros. Ob. a° 1506 1 1/2 gros.

Aim Cornelii van Nabbeneyghen, Quirini, filii sui, et Katherine sororis sue. Ob. a° 1525 1 oud gros.

10. *¶* Aim Aleydis Conradi (Conrardi), que obiit a° 1412, unum gros. vet., necnon Christine Goetele, ejus sororis, etiam gros. vet. Solvit Jan Vekemans kinder ende Dyric van de Venne op eenen bempt gheheyten Bonarts bempt, unum gros.; alium recepimus ex pignoribus in fine libri.

Aim Petri, filii Arnoldi de Lokeren, et matris sue, unum lop. sil. (AA).

Aim Elizabeth et Margarete, Beatricis, et Heylwigis vander

(1) Wouter Pyrioens, priester, was rector der kapelany van het Gasthuis, in 1477. + 1495. — In cysboek a° 1514 (1561) bl. 21. Rijksarchief Brussel Ch. des Comptes n° 45029. staat nog een Wouter Pyrions vermeld: Her Wouter Pyrions Op huys hof inde Cortstrate, oost Luyck Stinen, west her Jan Roos erfgenamen (nu Lambert Bacx).

(2) In de bevestigingsakte van St Pieters Kapittel, in 1399, worden vermeld: Franco Mariscalci, persona personatus, en Boudewijn Mariscalci, kanunnik van Hoei. Tusschen de dekens van St Paulus te Luik bevindt zich: Gregoor Marescal (1414-1430). Bulletin de l'Institut arch. liégeois, VI, 1863, 309.

Borgh (1), sororum, IIII gros. vet. Solvit Barbele Swechters op haer huysinghe ende hofinghe inde Potterstrate, nort aen Jan Beckers huysinghe; modo Franco van Halen, quia habet ambas domus. (AA).

Aim Gerardi Hebscaep, qui obiit a° 1430, unum gros. vet. cum dimidio et unum sterlingum levandum in Beerse supra conpignus altaris, in nostra ecclesia, sancti Johannis Baptiste etc.

Aim Elizabeth Ghybs vander Scoervoert, filie Johannis Ghybs, que legavit nobis pro eadem ac suorum parentum duos lop. sil. hereditarie. Ob. a° 1448. Recipiuntur in fine libri.

Aim Johannis Faes alias Visscher, unde habemus gros. vet.

Aim Jacobi vanden Boem. Ob. a° 1504, unde habemus unum gros. vet.

11. *¶* Aim Beatricis Berinx, ac Elizabeth, sororis sue, parentumque suorum, pro quo assignavit ipsa Beatrix unam fertellam sil. Peter Penninckx ex domo ejus inde Herentalsstrate. (AA2).

Aim Gudule Mennekens, necnon patris et matris ac avie ejusdem, unde habemus duos lop. sil. Ob. 1459. Solvit Heyn Mennekens, frater ejus, et faciet assignationem.

Aim Marcilli Scoefs, et Lutgardis de Venne ejus uxoris, pro quo ipsa Lutgardis legavit duos gros. vet. Solvit Faes Oeten opten Diistelacker.

Aim Gerardi Zeels, filii Marcelii, unde habemus unum gros. vet. Solvit Faes predictus ad idem pignus. (AA2).

Aim Elizabeth Smolders, parentum ejus, Johannis Neeve, ejus mariti, et Katherine, sororis, unde habemus duos lop. sil., 1482.

12. *¶* Aim Johannis Swaghers, et Elizabeth, uxoris ejus, filie, cum Nycolao filio. Ob. 1439 (2), unde habemus II lop. sil. op huysinghe ende hofinghe ghelegen opt Graetacker, nort aen Dielis Ceels; modo Ghert Gherts, suyt aen huysinghe Jan Volders.

Aim Heinrichi vanden Berghe, et Katherine, sue uxoris, et filiorum ejus, qui obiit a° Dñi 1439, unde habemus tres gros. vet. Solvit Heyn vanden Berghe op eenen bempt opte Broecsyde dien Heynnen vanden Berghe toc plachte hoienne.

(1) Tusschen de leenmannen van hertog Jan III, van Brabant, in de 14^e eeuw, treffen wij, voor Turnhout de namen Van der Borch, de Castello, de Curia, de Castro, aan. Er was daar toen ook gelegen: Tgoet ter Bourch met mannen, laten ende allen anderen toebehoorten. (Galesloot Le livre des feudataires de Jean III. Bruxelles, 1865; bl. 40-41, 211.) Zouden al die namen niet in betrek staan met afstammelingen van dezelfde familie?

(2) In HS. A. staat 1430.

Aim Mathei Petri, et Yde uxoris, necnon Elizabeth, Katherine filiarum eorundem, eciam Marie et Cornelli prolium eorundem, unde habemus fertellam sil. supra domistadium Nycholay Heyns in platea Beghinarum (AA2). IIII lop.

Aim Jacobi Lemmens de Zeverdonck, pro quo legavit unum gros. vet. Ob. 1460. Item d^{nu}s canonicus in Lyra cum Gerardo Lemmens providedit.

Aim Heynrici Vervoert (Vervort) (1), et Magarete vande Vekene, a^o 1471, ejus uxoris, qui legavit unum gros. vet., de quo Nycholaus Goriis habet pecunias; Nycholaus Goris satisfaciet.

Aim Elizabeth Grotjans (Grootjans), uxoris Petri Spapen, unde habemus gros. vet. Ob. 1476. Solvit filia ejus.

Aim Aleidis Beckers, et Elizabeth Beckers, unde habemus XII stuferos, in bona moneta. (BB2).

Aim Catherine Gheerts, et sui patris, unde habemus quatuor petros, 1500. Solvit. II oud gros.

Aim Jacobi Lemmens, et filiorum ejus, Jacobi et Hieronimi, unde recepit Capitulum quadraginta octo stuferos. Et pro celebrante decem petros. Recepit idem Capitulum. Ob. dictus Jacobus a^o 1520.

13. **F.** Aim Godefridi Stuix, et Katherine, sororis ejus, unum lop. sil., qui ob. a^o 1413, supra petiam terre dictam Dornken sitam apud Ryst.

Aim Johannis. Leysen, Johannis de Zeverdonck, et Johannis, filii ejus, quatuor gros. vet., qui ob. a^o 1497 (2), supra bona sua dicta Wackerie.

Aim Marie Foyendries, Johannis, filii, et parentum, qui ob. a^o 1416; duos lop. sil.

Aim Nicolai Colen (3) pro quo assignati sunt lop. sil. quatuor ad et supra domum et curtim Simonis Woutgherts in vico dicto Otterstrate. Solvit Petrus Steevens. (AA2).

Aim Katherine Meyenbosch, et Anne, ejus filie, unde habemus gros. vet. et dimisit duos lop. pro celebrante. Ob. 1504.

(1) In het register der Testamenten treffen wij eene Joanna Vervoert aan, van Baerle, poorteres van Turnhout, die haar testament maakt, den 20 Oct. 1513. in het huis van Meester Eligius Werrecoren, kapelaan te Turnhout. Archief SPT. 5 Br. bl. 107.

(2) In HS. B. staat 1397, wat waarschijnlijk eene misving is.

(3) Zie hiervoren : 13-9.

Aim Bartholomei Knechts, 1507, unde recepimus II petros 1 oud gros.

Aim dni et m^{sr}i Cornelli van Kieboem (1), rectoris altaris S. Crucis in Beginagio, qui ob. a^o 1583.

14. **G.** Aim Aleydis de Ghierle, que obiit a^o 1427... XI oud gros.

Aim Moye Woits (Wouyts), Heylwigis Woits, Johannis de Ghierle, Elizabeth sue uxoris, Michaelis, Johannis, suorum filiorum et Margarete filie eorundem, undecim gros. vet. quos legavit Aleydis prefata predictis anniversariis supra domum et hospitium Angeli cum omnibus suis attinenciis necnon ad hospicium dictum de Beer, quod possidet. Solvit modo Nycholaus (srits) ? Reynolds ex domo ejus. (AA).

Aim Elizabeth Beckers, que obiit a^o Dni 1439, unde habemus duos lop. sil. hereditarie.

Aim Margarete Zeghers, filie Johannis Zeghers, que obiit a^o Dni 1439, unde habemus lop. sil. hereditarie. Solvit Wouter van Loenhout op Gielis Peters kinders hoeve metghenen voercomende van lant siins, oest aen erve Heynrixs Zeeghers.

Aim Johannis van Hoecke, et Marie, uxoris. Ob. ipse a^o Dni 1495.

Aim Marie Cantfoerts, uxoris Gerardi Gheerts, 1512, unde habemus gros. vet. Recepit Capitulum.

15. **A.** Hac die obiit Johannes Boecheze, et ejus uxoris Katherine Walscart, et legavit nobis pro anniversario suo duos lop. sil. hereditarie, a^o 1452. Solvunt filii ex domo prope Jan Coels.

Aim Johannis Baten (2), necnon Katherine, ejus uxoris, ac etiam Petri Coecx, unde habemus unum gros. vet. ex domo inde Pottestrate aende oesten siide, suyt de kinder Walscarts etc. (AA).

Aim Elizabeth vande Vekene, et Johannis Cants, filii ejus, et Walteri Cants, et Nicholai, filiorum, unde habemus lop. sil. D^{nu}s Johannes Nabbeneygen ex domo inde Herenthalsstrate aende oestsijde, nort Jan Pelseis, suyt Margareta Baxs. (AA2).

Aim Margarete Boeckheze, uxoris Nicolai Boeckheze, unde habemus lop. sil. (BB2).

(1) In cynsboek, a^o 1514. vinden wij nog eenige andere leden dezer familie : Lenardt van den Kieboome, Cornelis van den Kieboome, Jo : Anna Kiebooms, Peeter Kieboom, de drij kinderen Jans Kieboom Peeterssoen. (Rijksarchief. Ch des Comptes nr 45030.)

(2) In de rentmeestersrekening 1443-1444 wordt Jan Baten genoemd, Woutvorster ende waranthueder op Grootenhout Hij zond meermaals reebokken aan den hertog en aan voorname heeren te Brussel verblijvend en kreeg daarvoor 2 clinckaerts 't stuk.

Ai^m Johannis Cants, unde habemus unum lop. sil. (BB₂).

16. **B.** Ai^m Walteri Scinkel, qui obiit a^o 1416, unum gros. vet. Solvit Godefridus vande Broeke.

Ai^m Petri Ackermans, et Margarete Ackermans, uxoris ejus, et Johannis Nys, et prolium eorumdem, unde habemus quatuor lop. sil. supra domum et ortum Wilhelmi Joes. Hec fertella est redempta 16 carolinis, pro quibus habemus 20 stuferos annue, ut patet per literas.

Ai^m Marie Coppens, uxoris Henrici van Eyck, unde habemus unum gros. vet. et pro celebrante duos lop. dimisit. Ob. a^o 1529.

Ai^m M^{gri} Gaspari Ameldoncx (1), canonici hujus ecclesie et scholastici Bekensis ecclesie, a^o 1580.

17. **C.** Ai^m Elizabet Spapen, beghine, que obiit a^o 1409, duos lop. sil. supra.

Ai^m Aleydis Elyaes (Yliaes), unam fertellam sil. quam solvit Mesterken. Solvit Jan vanden Opstal. (AA). . . . III lop.

Ai^m Katharine Hebscaep, duos lop. sil. Solvit Capitulum. (AA).

Ai^m Nicolai Cleys de Zeverdonck, unum gros. vet. opte haghe ghelegen aenden wecht daer met te Scuerhoven wertgaet, oestwert aen onsse Vrouwen erve plach te sijne, dit Jan de Wever nu heeft. (AA).

Ai^m Judoci Coex (2), matris et ave (avie) sue, qui ob. a^o Dⁿⁱ 1434, unum fiertellum sil. levandum supra domum Margarete Appels. Solvit Johannes Scelkens. Solvit Claes Jans zone op siin huys prope cimiterium prope tronum (?) Sancti Nicolai.

Ai^m Elizabeth Plasschendonck, que obiit a^o Dⁿⁱ 1439, unde habemus unum lop. sil. hereditarie. Solvit Borchmans zone vut erve ghelegen te Outturnhouyt, oestwert aen erve Jan Maes, nort suytwert aende strate, weestwert aen erve Lisbet Tsjonghen.

(1) Kasper Ameldoncx, kanunnik der 2^e prove van de hertogen van Brabant, bij voorrecht van den prins van Parma, den 29 Sept. of Dec. 1528. Er is voorzeker eene missing hier in de datums. HS: 1 Br. geeft 1585 op als dag zijner benoeming, doch die datum werd door eene latere hand uitgeschrapt en vervangen door 29 Dec. 1528, waar wij mede instemmen volgens de opvolging der kanunniken, alsook met het overlijdingsjaar. 1580.

(2) Judocus (Jan) Coex stichtte in de St. Pieterskerk, in Mei 1434: «voer drie sister erfrogs, te doen tot ewighen dagen op den hoge altaer, alle weken, drie missen, als Benedicamus van de Mettenen uyt sal sijn, voor sijn siele ende synder ouders siele, die een van Requiem ende die ander twee nadat den tijt ghelegen sal sijn». In de akte komt zijn naam voor als Jan. (Archief SPT. 5 Br.)

Ai^m Johannis Dierixs, de Weelde, unde habemus unum gros. vet. Solvit Thonis van Dorne ex domo opten Gratacker aent Vecken daer onsse lieve Vronwe doergaet. (AA₂).

Ai^m Johannis de Jagher, parentumque suorum, et Katherine, matere ejus, unde habemus quinque petros semel ad emendum duos lop., 1474.

18. **D.** *Exce evangeliste* (1) Ai^m Henrici de Zeverdonck, et Heylwigis, uxoris, necnon Heylwigis, et Margarete, filiarum eorumdem, unde habemus duos lop. sil. hereditarie. Ob. a^o 1448. Solvit Johannes Coexs.

Ai^m Sthephani Mys alias Tinctoris, unde habemus unum gros. vet. Ob. a^o 1452. Receptit in fine libri.

Ai^m Wilhelmi Claes Wilmars, et Elizabet, ejus uxoris, unde assignavit ipsa Elizabet unum gros. vet. levandum ad et supra domum suam sitam inde Potterstrate. Solvit Willeken Coexs, quia emit domum (AA₂).

Ai^m Pauli Luggen, unde habemus gros. vet. (BB₂).

Ai^m Petri, filii Johannis Petri Lemmens, de Ravels, qui obiit a^o 1527 II oud gros.

19. **E.** Ai^m m^{gri} Johannis van Hoevel (de Hovele), cappelani altaris beate Marie in hac ecclesia. Ob. 1468, unde habemus duos lop. sil. ex domo ejus sita in parva platea, qua itur versus Oestoven, oestwert aen Coel de Boghemaker.

Ai^m Johannis Stocmans, et Catherine, sue uxoris, unde habemus gros. vet. (BB₂).

Ai^m Margarete Zaelden, unde habemus gros. vet. (BB₂).

Ai^m Egidii Zaelden, et Marie Faes, ejus uxoris. (BB₂)... I oud gros.

20. **F.** Ai^m Heylwigis Cantvoerts (Cantvorts), unde habemus unum lop. sil. Ob. a^o 1446; ex domo Margarete Invarts (?) achter den stal vanden hove, weest Jans van Heeswiket.

Ai^m dⁿⁱ Johannis de Buele, suorumque parentum, tres gros. vet. supra pasquam jacentem in loco dicto Tieghelie quam tenet Henricus Scat et IX solidos ac III denarios supra partem terre dictam die Boese, quam possidet minor Johannis Vekeman; in fine libri recipitur. (AA).

Ai^m Nicolai Groenwever, unum sterlingum vet. supra petiam terre arabilis situm inden Mertenstal, quam possidet Arnoldus Oyen. (AA).

(1) In roode letters.

Aim Lamberti Bac (Back) (1), unde habemus tres gros. vet.; duo quitati sunt. Solvit ecclesia turnhouytensis. (AA). (I) ? I oud gros.

Aim Elizabet Miersterken (Meesterken), uxoris Johannis Miersterken, unum gros. vet. ex domo sita inde Otterstrate bij dat Veken, weest aen Heyn vande More. (AA).

Aim Elizabeth Swans, que obiit a^o Dni 1439, unde habemus unum lop. sil. hereditarie. Solvit Pelle ex domo opte Graetacker, nort aen Ghenken Gherts huys.

Aim Johannis Nicholai Wilmaers, et ejus uxoris, unde habemus gros. vet., quem solvit Johannes Betten op eenen bempt ghelegen in Wenzele aen erve Coppem Lemmens, weestweit oest aen erve Gheert de Raymaker. (AA2).

Aim Katerine Beys, et Johannis, sui mariti; legavit nobis duos gros. vet. ...? post obitum dicti Johannis Lemmens. Ob. 1440. Solvunt M^r. Jacobus Beys, et Johannes, frater ejus, ex bonis patris et matris eorum.

Aim Johanne, uxoris Arnoldi van Loen, 1466, unde habemus tres lop. sil.

Aim Katherine Spoertes, uxoris Johannis Hoefkens, unde habemus III lop. unum pro anniversario et duos pro celebrante Ob. a^o 1483 in Liera.

21. **G. Aludicim milium virginum.** Aim Katherine Biermans, et Nicolai Biermans, ejus patris, unde habemus unum gros. vet. Solvunt Johannis Dierixs kinder int Eygen ex domo cum pertinenciis sita int Eygen, quem gros. vet. emerunt Katherina et Nycolaus contra Johannem Cremer qui levavit ex illa domo. (AA).

(1) De familie Back was eene oude en aanzienlijke familie der Vrijheid. Gelia Back werd schout, in 1403. (Zie zijne rekeningen 1403—1409. Inventaires Ch. des Comptes II, 311). Lambrecht Back bekleedde het ambt van kastelein op het kasteel sedert 1539; In de rentmeestersrekening. 1540—1541, staat hij als volgt vermeld: Lambrecht Back, archier, denwelcken onse heer de Keysere gestelt ende gemaect heeft bewairder ende conchiere vande Slote van Turnhout totten wedden van vyftich pond van XI groten vleems (pont, blijkende bij zijne mat oepene bezegelde brieven van commissien. Gegeven in de stad van Bruesele opten VI^{en} dach december XVe XXXIX »).

Laurens Bacq, schildknaap, was de ketterij toegedaan en werd uit het land verbannen, rond 1566. Zijne goederen werden aangeslagen en verkocht voor 527 florijnen aan messire Willem Snoeck. Hij bewoonde een huys in de Corte straet, op den weg naar Oosthoven, oost Laurens de Coek, suyt Gevaert Hendrik Matheus, west Peeter Scotelmans en noort gemelde straat. (Rentmeestersrekening 1565-1566.)

Aim Johannis Heyns, et Winneken, ejus uxoris, unde habemus gros. vet. Solvit filius opte Scoeivoert ex bonis patris. (AA2).

Aim Katherine Meels, uxoris Walteri Meels, et ejus... (1) unde habemus gros. vet. quitandum II petris semel. Ob. a^o 1483 ac Elizabeth Meels, filie eorumdem.

Aim Johannis Faes van Ruesel, unde recepit Capitulum II petros. (1).

Aim Henrici Metten, et Marie van Kyntscot (2), uxoris, et prolium. Recepit Capitulum, a^o 1550. I oud gros.

Aim Dni et M^ri Huberti Walschaerts (3), canonici hujus ecclesie, pro quo reliquit Capitulo unum fertellum sil. Ob. a^o 1583.

22. **A.** Aim Heinrichi Houtacker, et uxoris sue, unum gros. vet. supra domum et ortum Margarete Copen supra. (AA).

Aim Heinrichi van Emersvelt, et Dimpne, filie sue, qui obiit 1470, unde habemus unum gros. vet. Solvit m^r Laurentius Oems, quia recepit pecunias ex domo ejus donec quitaverit.

Mr Andreas Rooes dimisit pro celebrante sex stuferos. Ob. 1523. Recepit Capitulum sex petros.

Aim Johanne, uxoris Arnoldi van Loen, pro quo legavit tres lop. sil. Ob. 1466, ex domo dicta de Rose retro turrim, donec assignatio sit facta.

Aim Magdalene van Duffel alias van Ysschot (4), unde habemus

(1) In blanco opengelaten.

(2) Wij vinden deze Maria van Kyntscot niet vermeld tusschen de leden dezer familie. Is't misschien Maria, dochter van Peeter en Margriet Spapen, uit een tweede huwelijk ?

(3) Meester Huibrecht Walschaert zoon van den secretaris der Vrijheid was kanunnik, zeker den 2 Februari 1574, van de diakonale prove, en stierf, den 21 Oct. 1583. Cornelius Wilhelmi pastoor in Gierle en Thielen volgde hem op. Misschien is het dezelfde die, in 1547, kapelaan werd van St. Theobaldus. Archief SPT. 3 Br.

(4) In het register der testamenten (Archief SPT. 5 Br. bl. 7) lezen wij den naam van Catharina van den Broeck, die haar testament maakt, den 29 Sept. 1505. Zij was de echtgenoole van Jan van Ysschot alias van Duffel en behoorde tot eene welhebbende familie. Wij laten hier nog eenige namen der familie van Ysscot volgen:

In cynsboek a^o 1514 (1516) bl. 22, Rijksarchief Brussel, Ch. des Comptes n° 45029, staat een lid dezer familie in dit Jaargetijdenboek niet vermeld: Jacop van Ysscot. Op huys hof achter de halle; den hoeck vande Herenthalsstraat, west Claes de metser (nu Mr Peeter van der Beke), oost de Herenthalsstrate ende noort de strate achter de halle, ende zuyt Joncker Willem de Begge (alias Montauhays). — alsook: Hendrik van Ysschot, Hendrik van

gros. vet. et quinque stuferos pro celebrante. Receptit Capitulum. Ob. 1529 octobris 22.

Aim^m dñi Johannis Laurentii (1) alias ab Creyck (Creyelt?) canonici hujus ecclesie et pastoris in Weelde, cum memoria dñi Luce fratris sui decani et plebani hujus ecclesie ac suorum parentum et amicorum, pro quo anniversario sic celebrando reliquit Capitulo firtellum sil. et unum firtellum in pane tricticeo pro celebrantibus. (II).

23. **H. Severini episcopi.** Aim^m M^{ri} Johannis Loen (van Loen), filii M^{ri} Walteri Loen, et uxoris predicti m^{ri} Johannis Enghelberte et Heynrici Loen, filii predictorum, pro quo legavit IIII lop. sil. Item legavit quatuor similes lop. pro celebrantibus. Ob. predictus Mr Johannes Loen 1466.

Aim^m Elizabet van de Vekene, et Johannis Durens, ejus primi mariti, pro quo legavit unum lop. sil. et quatuor similes pro celebrantibus, 1471. Solvit Art vande Winkele tot Oestoven, et est littera scabinalis.

24. **C. A^m Heylwigis vanden Veken (vande Vekene),** que obiit a^o 1451 et Johannis de Woeswyck, ejus mariti, pro quo legavit duos lop. sil. hereditarie. Solvit Claes Vloetberchs tot Vosseleere.

Aim^m Gerardi Jacobi van Vijfhuysen ac patris et matris et Nicolai Jacobi, avunculi ejusdem Gerardi, unde habemus quatuor petros semel; de selve pro celebrante IIII lop. Ob. a^o 1501.

Aim^m Johannis Ghevaerts (2), unde duos lop. sil. quitandos. Ob. 1502.

Ysschot drye kinderen, Balthazar van Ysschot, Lisken van Ysschot Hendricksdochter, Janneken van Ysschot, Jan van Ysschot Peeterssoon tot Herenthals. (Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45030).

Deze familie was, reeds in Turnhout gevestigd in 1368: Jan Ghisels van Yscot, vermeld in Cynsboek a^o 1368.

(1) Jan Laurentii was, in 1560, kanunnik der prove van den H. Joris, Archief SPT. 1 Br. bl. 214.

(2) De familie Gevaerts was eene der oudste en aanzienlijkste der Vrijheid, met andere familiën van Turnhout verwant en waaruit menig beroemd man gesproken is. Jansen. Op. cit. I Br. II, 122. — Kempisch Museum. I, 264. — Bij de menigvuldige namen die in dit Jaargetijdenboek voorkomen, geven wij nog de volgende op uit verschillende cynsboeken getrokken: In de cynsboeken a^o 1368, 1387, 1410 treffen wij de volgende namen dezer familie aan: Claes Ghevaerts, Heil Ghevaerts, Her Heinric Ghevairts erfghenamen, Jan Ghevaerts dochter Kathelyn, Kerstyn Ghevaerts, Jan Ghevarts van Her Henric Ghevarts weghen. — In den Cynsboek van 1514 en vlg.: Henrick Gevarts Henrickx soon, Jan Gevaerts Claessone, Marie Gevaerts Hubertsdochter, Jan Gevarts alias Brusseleers, Lucia Gevairts getrouwd met Dominicus van Nieuwenhuysse,

Aim^m Johannis Scueren, et parentum suorum, unde habemus duos petros et recepit, a^o 1535, Capitulum 1 gros antiq.

Aim^m dñi Nicolai Rogiers (1), canonici hujus ecclesie et suorum parentum, pro quo reliquit Capitulo unum firt. sil. Ob. a^o 1583 25ta hujus.

25. **D. Crispini et Crispiniani Martirum. IXI.** ex compositione XII lop.

Aim^m dñi Anthonii ducis Brabantie (2), qui obiit a^o 1415; in vigiliis absens perdet dimidium gros. vet. et totidem in missa.

Aim^m Heylwigis Tuynmans, et parentum suorum, unde habemus duos lop. Ob. 1497.

Aim^m Elizabeth Jacops, beghine, unde habemus lop. sil. pro anno. Et dimisit tres lop. pro celebrante. Ob. 1505.

Aim^m M^{ri} Jasparis Stylen (3), celebrabitur 25 octobris aut die magis congruo. Pro cujus celebratione assignati sunt octo Karolini, liberi et exempti sunt ab omni exactione precaria, supra domum Henrici van Geldrop (4) cum ceteris arvis, pratis eidem adjacentibus, inde Otterstraete. Primo dantur pastori pro intima-

de drij kinderen van meester Dominicus van den Nieuwenhuysse daer moeder af was Lucia Gevairts, Claes Gevairts, Hans Gevairts, Jan Gevairts Adriaenssoon, Huibrecht Gevairts alias Brusselers, Wouter Gevairts, het kind Mr Jan Gevairts, de ses kinderen Adriaen Gevairts, Mr Jan Gevairts, Govarts Anna weduwe Ambroos van Kinschot, Gysbrecht Govaerts, Hubrecht Govaerts alias Spilmaeckers, de vijf kinderen Jans Gevairts, Adriaen Gevairts. (Rijksarchief Brussel. Ch. des Comptes, n° 45015, 45016, 45017, 45030).

(1) Nicolaas Rogiers, kanunnik der prove van de hertogen van Brabant, kapelaan van het H. Kruis op het Begijnhof, tot het stipt verblijf aangenomen op den vooravond van St Jans geboorte, 1575, stichtte, in 1583, verscheidene gezongene loven ter eere van O. L. Vrouw en het H. Sacrament. Archief SPT. 1 Br. bl. 47.

(2) Antoon van Burgondië, hertog van Brabant, heer van Turnhout, verbleef meermaals, vooral na den dood zijner eerste echigenoote, 1407, in de Vrijheid en hield er zijn hof, zoodanig dat alsdan Turnhout Klein Brussel geheeten werd. Hij hertrouwde, in 1409, met Elisabeth van Görlitz en sneuvelde, den 25 October 1415, te Azincourt, in een gevecht tegen de Engelschen. J. E. Jansen op. cit. I, 118. — Jaargetijde met de groote klok.

(3) Zie hierna: 26-10 — Jaargetijde met de groote klok.

(4) In de rentmeestersrekening 1563-1564 lezen wij: Hendrik van Geldrop, alias van Rode, procureur te Turnhout, was jaerlijcks geldende V penningen Lovens over Claes de Smet hoymakere, van zijn huys, hof, aen de merct tot Turnhout gelegen, noort de merct aen d'otterstrate. Hij nam ook het ambt van kerkmeester waar, in 1562.

tione ejusdem II stuferi, diacono et subdiacono I stuf., celebrantibus II stuf., virgifero IIII stuf., rectori scholarum induenti cappam I stuf. Reliquum cedit residentibus. Absens vero perdet II blankas in vigiliis similiter et in missa perdet II blankas. Custodibus dantur VI stuferi pro pulsu campanarum et juribus suis; qui vero cum choro non venerit ad sepulcrum et ibi non manserit ad finem De Profundis perdet 3 stuferos; deperditum vero reddit in communi. (II) ?

26. **Æ.** A^m Willhelmi Houtacker (Houytacker), et ejus uxoris, qui ob. a^o Dⁿⁱ 1438 [+ 1446 MS. velin.] unde habemus unum gros. vet. Solvit Johannes, filius ejus, et unum lop. sil. Solvit d^{nu}s Nicholaus Conradi, a^o Dⁿⁱ 1438. Item aliquis grossus persolvitur ex pignore gheheyten opte Distelacker; I lop. solvit Mr Wilhelmus Loen ex domo quondam Johannis Coenkens.

A^m Egidii Stocmans, unde habemus unum gros. vet. Solvit Johannes Stocmans, frater ejus. (AA2).

A^m Heylwigis vande Boeme, et Johannis, filii sui, qui ob. a^o 1444, unde habemus duos lop. sil. Johannes Tuymans solvit de omnibus bonis suis, quousque debite assignaverit; modo designatur op eenen acker ghelegen in de Broesijde tiende, suit aen erve Jan Eyssens, nort aen Jan Meester erve, weest Theus van Aken.

A^m Johanne Verbrugghen (1), uxoris Henrici Oems, unde habemus lop. quitandum. Ob. 1503 ? (1505).

A^m cum vigiliis m^{gri} Jasparris Stynen (2), advocati Bruxellis in

(1) Joanna, vrouw van Hendrik Oems, maakt haar testament, den 24 Oct. 1505, in 't bijzijn van Nicolaas Die Haze, uit 't bisdom Kamerijk, en Jan van Leyenberch, uit 't bisdom Luik. Archief SPT. 5 Br. bl. 10. Het sterfjaar, 1503, welk het Jaargetijde opgeeft, is waarschijnlijk eene missing. De akte van Joanna's testament is gedagteekend van 1505. Wij hebben meer betrouwen in de kopij dezer akte dan wel in het Jaargetijde en daarom stellen wij tusschen haakjes het jaartal 1505.

(2) Meester Kasper Stynen I. C., advokaat te Brussel in den Grooten Raad van Brabant, was geboren te Turnhout en bewees groote diensten aan de Vrijheid en het Kapittel. Gramaye schrijft van hem: «Causarum patronus ob relicta Lovanii studiorum subsidia popularibus suis notum» Valerius Andreas: «G. Stynen... qui bursas ab avunculo fundatas auctiores fecit. Et ne ex parentela sua. aut alias ex municipio Turnhoutano, deessent earum idonei possessores, duas insuper instituit portiones, a scholaribus primum Turnhouti ac deinde ad tempus Lovanii; donec bursam obtineant Lovaniensem possidendas.» Er was ook nog te Turnhout een ander Kasper Stynen, wonend in den tennen pot, vermeld in 't cynsboek van 1514, maar later bijgevoegd (midden 16^e eeuw); cyns op huys hoff aende merckt den Sallem nu den Tinnen Pot. oost Zeger van Oden, west Michiel Ghys, zuyt Hubrecht Geverts ende noort de merckt, bl. 470.

Cens sous Turnhout 1514. Rijksarchief Br. Ch. des C. n° 45030.

Consilio Brabantie, et fit pro se cum quatuor candelis. Ob. a^o 1542, unde habemus octo Karolinos singulis annis in choro distribuendos; qui quidem Karolini sunt liberi ab omni exactione precaria.

A^m Johannis van Hapaert, et Yde, uxoris ejus, 1518. Receptit Capitulum duos petros. I oud gros.

27. **Æ.** A^m dⁿⁱ Godefridi Tighelen (Tiegheleren) (1), presbyteri capellani in Veteri Turnhout. Ob. a^o 1399 et dominorum Egidii Potter, et Nicolai, fratris sui, presbyterorum agnatorum suorum, sex gros. vet. supra pratum nuncupatum den Beirenhof apud Beke. Solvunt Herman Walscart III gros. vet., 1 1/2 Jan Meesters, 1 1/2 Wouter Thys kinder.

A^m Christine Hennekens (Hennekens), unum gros. vet. Solvit Heyn Stynen cum fratre, quia mater eorum consuevit solvere. (AA).

A^m Henrici de Roesle (Rozelle), Katherine, uxoris, Margarete; et Katherine, filiarum suarum, et Elizabeth, sororis, unum gros. vet. supra domum et ortum Walteri Wechters et decem solidos paginanti supra domum et ortum Pauli Coecx. (AA).

A^m Nicolai Mennekens, unum lop. sil. Henrici Pepelincx solvit. Solvit Capitulum (AA).

A^m Gerardi Ruttens, et Elizabeth, uxoris sue, qui obiit a^o 1412, duos gros. vet. supra domum et ortum eorum in platea Otterstrate apud mansionem Henrici Mennekens. Solvit Diric de Mirde et possidet domum.

A^m Winneken Hullairts, Johannis, filii sui, et Jacobi, Johannis, Walteri, Nicolai, fratrum suorum, firtellum sil. Solvit Jan de Wever ex domo sita retro scolas, weest aen Heyn vande Bomen, oest Jan Nollens (AA) IIII lop.

A^m dⁿⁱ Jacobi Vinck, presbyteri, qui obiit a^o 1422, duos gros. vet.

A^m Katherine Maerscalx, unde habemus unum gros. vet. per heredes assignandum. Ob. a^o 1446. Solvit Elizabeth Smoldeien, ejus filia, ex domo matris sita inde Gasthuisstrate, oest Jan Nouyts huys, weest Wouter Spex.

A^m Heylwigis vande Boemen, et Johannis, filii, 1448, habemus duos lop.

(1) Godfried de Tichelere was waarschijnlijk de eerste bezitter, den 5 Oct. 1333, van de kapelanij van O. L. Vrouw te Oud-Turnhout, alsdan gesticht door Walter Baten, Olivier Bole, Gillis Mallants en andere inwoners van Oud-Turnhout. Zij werd bevestigd Dinsdag, na St Remigius 1333, door Guido (Gillis), bisschop van Kamerijk. — In HS. A. staat: + 14...

Ai^m Johannis de Breda, et Margarete, sue uxoris. (BB2).

28. **G. Symonis et Jude** (1) *apostolorum*. Hac die, a^o Dⁿⁱ 1449. obiit Johannes Laers, et legavit nobis duos lop. sil. hereditarie pro anniversario suo. Solvit Nycolaus Luggen, quia devenit ad bona ipsius Johannis per legum opera etc.

Ai^m dⁿⁱ Johannis Nouts (Nouyts), rectoris et fundatoris altaris beati Willebrordi, siti in ecclesia de Merxplaes, pro quo legavit nobis sex lop. sil. et decem consimiles lop. sil. hereditarii pactus pro ipsius anima die anniversarii sui in ecclesia nostra celebrantibus equaliter dividendi; qui obiit a^o Dⁿⁱ 1453. Et parentum ipsius, necnon Katherine, sororis ejus, et Nicolai de Tieleu, ejus mariti. Est littera scabinalis.

Ai^m m^{gri} Jacobi Beys, unde habemus gros. vet., 1483.

Ai^m Reineri Reyens, Machtildis, sue uxoris, et prolium suorum; habemus gros. vet. (BB2).

Ai^m Gerardi, et Elizabeth Cantvoerts, unde habemus gros. vet. et unum sterling. (BB2).

Ai^m m^{gri} Johannis Fairondi, canonici hujus ecclesie, unde habemus (1) (2). IIII lop.

29. **A.** Ai^m Johannis Willems, unde habemus duos gros. vet.

Ai^m Johannis Bertels, parentum suorum, et Elizabethi, uxoris, duos lop. sil. Solvit Ambrosius de Dinter ex domo stante retro chorum, nort Art Ghyskens, suyt Jan Gerts. (AA).

Ai^m Johannis Willekens, unde habemus unum gros. vet. Solvit Jan Meeus voor Scoerhoven. (AA2).

Ai^m Johannis Leonis, parentum suorum, qui obiit a^o 1397, septem plackas mechlinienses. Solvit Petrus Gherts ex domo sita inde Potterstrate, suyt aen Morkens huys, nort Griete van Baile.

Ai^m Joannis Meyenbosch, Margarete, matris sue, et Elizabeth, filie Johannis Meyenbosch, duos lop. sil. et unum gros. vet. supra petiam terre juxta domum. Solvit Jan Barbelen II lop., quia habet de petia terre. Item Egidius Meyenbochs gros. vet. ex dicta terra (AA.)

Ai^m Marie Meyenbosch, unum lop. sil. Nicolaus Moens solvit. Solvit Wouter Noots quia emit bona Johannis Moens qui consuevit dare. (AA).

(1) In roode letters.

(2) Stierf den 5 Mei 1506. Archief SP T. 3 Br.

NOVEMBER

1. **D. Kalendos November. Omnium Sanctorum.** (1) Margareta Scats legavit pro celebrantibus isto die etc. IIII lop. sil. etc. Solvit Willem de Tymmerman ex bonis uxoris sue, filie Heynrici Thiis Leys (BB2).

Ai^m Heynrici Ghielis (Giens), et Godefridi Ghieliis, patris sui, de Rachenhoven, pro quo legavit nobis decem florenos renenses semel XX stufros pro floreno levandos a Wilhelmo vande Venne alias Sweers ad emendam feittellam siliginis hereditarie per Capitulum. Solvit Wilhelmus ad bona ejus, donec fecerit debitam assignationem. Solvit Petra Swers cum suis. IIII lop. (BB2).

Ai^m Walteri Pauli et Ancelmi dicti Gysken, sue uxoris, et Walteri, Arnoldi, Margerete, et Heylwigis, eorumdem prolium, unde habemus duos petros. I oud gros. (AA2).

2. **E. Animarum.** Ai^m Elizabeth Herlauwers alias Bruystens, unde habemus unum gros. vet. Solvit Wouter vande More ex domo sita aende Singhel, nort Jan Ackermans, suyt Wouter Thiis. (BB2).

Ai^m Coel vande Heye (vander Heyden), parentum suorum, ac Elizabeth Cantvoirts, sue uxoris, unde habemus duos vet., a^o 1445. Solvit Peter de Smeets cum suis. et ponet faciendõ assignationem.

Ai^m Margarete, et Nicolai Brouwers, ejus mariti, unde gros. vet. quitandum. (AA2).

Ai^m Henrici Saelden (2) cum uxore et filio eorumdem, unde habemus tres petros. Ob. a^o 1513; dequitarunt. . . 1 1/2 oud gros. Elizabeth Lemmens obiit a^o 1518, unde habemus quatuor lop. sil.

Ai^m magistri et dⁿⁱ doctoris Bartolomei Wytfliet, doctoris medicine, unde Capitulum recepit VIII Renenses, qui obiit a^o 1556.... V st.

Ai^m D. et m^{gri} Johannis Toelen, capellani hujus ecclesie, a^o 1580.

3. **F.** Ai^m Elizabeth vanden Dyke, beghine, parentum suorum, Arnoldi de Hoeke, et Christine, uxoris sue, duos lop. sil. que ob. a^o 1419 (3). Solvit Jan de Haze, quia mater ejus Heylwigis consuevit solvere.

(1) In roode letters.

(2) Hendrik Saelden en Maria Dryes, zijne echtgenooten, dicteerden hun testament den 22 Februari 1507, in het huis van den openbaren notaris Pieter Pistor, in 't bijzijn van Pieter van Homele en Jan van Overschoer. Zij wilden begraven worden met de groote klok en de andere voorwaarden duiden aan dat zij aan een welhebbende familie toebehoorden. Archief S P T., 5 Br., bl. 21.

(3) In HS A. a^o 1429

Aim. Johannis Reyus alias Berbele, unde habemus duos petros. Ob. 1493. 1 oud gros.

Aim Elizabeth, uxoris Gerardi van Vyfluysen, et parentum eorum, unde habemus gros. vet. Solvit Gerardus predictus supra bona sua done cassignaverit super alia contropignora aut dederit II petros semel I oud gros. (I).

Aim Johannis Spaben (Spapen ?), et Elizabeth Stynen, ejus uxoris, unde habemus duos lop. sil. (I).

Aim Johannis Ghevaerts (1), et Cornelia, ejus uxoris, unde habemus duos lop. quitandos.

Aim Johannis Noets, et Catherine, sue uxoris, unde habemus gros. vet. quitandum. Ob. 1505. Receptit Capitulum.

Aim Gerardi Sips, unde habemus unum gros. vet. (I).

4. **G.** Aim Johannis Hebscap (2), et Marie de Thyelen, ejus conjugis, parentum matri Gerardi Hebscap, decani hujus ecclesie et Elizabeth Stephani Remigii, relicte Arnoldi de Dale, unde habemus unum sextarium sil. videlicet sex lop. pro anniversario eorumdem; decem reliquos lop. pro celebrantibus, 1471. Item, predicta Elizabeth dimisit pro anniversario ejus et matris sue, Jutte unum gros. vet. supra bona sua donec etc.

Aim Marie vande Loe, beghine, ac Heynrici (3) et Heylwigis vande Loe, parentum dicte Marie, unde habemus tres lop. hereditarie quitandos, 1485.

(1) Jan Gevaerts, bijgenaamd de Brusselaar, ter oorzaak van zijne grootmoeder Elisabeth van Brussel, volgde zijnen vader op aan het Hof van Philips den Goede. Zoon van Jan en Margriet van Liere, huwde hij Cornelia Back, dochter van Jan, schepen van 's Hertogenbosch. Hij kwam te Turnhout wonen na de dood van den hertog, in 1467. — Zie hiervoor nota 24-10.

(2) Uit eene akte in het Privilegieboek der stad Turnhout, handelend over de oprichting der Vicarie van den E. H. Gerardus Hebscap, deken, en diens testament, op 4 Dec. 1478, krijgen wij kennis van de familie Hebscap: Gerardus Hebscap, deken, kanunnik en plebaan van St Pieterskerk, Jan Hebscap, vader, Maria de Thielen, moeder, E. H. Gerardus Hebscap, kanunnik en cantor, en Ywannus Hebscap, kanunnik, oomen, Elisabeth Hebscap, zuster van moeder, Laureys Nys, priester, eertijds dienaar van G. Hebscap, kapelaan, Nicolaas Smekens, priester en kapelaan, Jacobus Ruts, van Turnhout, priester van 't bisdom Kamerijk, door keizerlijke overheid openbaar notaris. Archief Stad Turnhout.

(3) Hendrik van den Loe was gezworen landmeter van zijn genadigen Heer in den lande van Turnhout, volgens de Rentmeestersrekening 1486-1487.

5. **A.** Aim Walteri Hennekens, et Elisabeth, ejus uxoris, duos gros. vet. Solvit d^{nm} Lucas op eenen bempt achter Jan Mas unum gros.; alium restat. Lucas habebit a. . (BB).

Aim Johannis Ghevairts (Ghevarts) (1), duos lop. sil. et unum gros. vet., qui obiit a^o Dⁿⁱ 1429. Ita littera scabinalis.

Aim Wilhelmi Lamberti (Leemmens) Lemmens de Lokeren, qui obiit a^o Dⁿⁱ 1439, unde habemus duos lop. sil. hereditarie.

Aim Walteri Heynkens de Ele, unde hab. I lop. sil. Solvitur opten Copperinck in Weelde.

Aim Elizabeth Oems, beghyne, unde habemus unum gros. vet., te Oeststoven. Gheert Oems kinder. (BB2).

Aim Margarete Biermans, unde habemus gros. vet. (AA2).

Aim dⁿⁱ Nycholai Cuypers alias Baten (2), presbyteri. Ob. 1508, unde habemus duos lop. sil. et quatuor pro celebrante et tres pro fabrica Capituli.

6. **B.** Aim Egidii Kekoens (Kekens), et ejus uxoris, dimidium lop. sil. ad et supra domum Johannis de Roesele prope Pensepoel et domum Nicolai de Vekene. (AA).

Aim (memoria) dⁿⁱ Johannis Hebscap, tres lop. sil.

Aim Wilhelmi Duerens, unde habemus gros. vet. quitandum (I).

Aim Johannis Goes, et Katheline Stockmans, uxoris ejus, unde habemus duos gros. vet., et pro celebrante unam firtellam siliginis (I).

Aim Johannis Verlaet, et Marie Verlaet, sororis sue, unde habemus 1 oud gros. (II).

7. **C.** Aim Margarete, filie Wilhelmi Goetelen, parentum suorum, tres gros. vet. cum dimidio, que obiit a^o 1410. Superius solvunt

(1) Jan Gevaerts, zoon van Gerard en Susanna van Becquendyck, trouwde met Elisabeth van Brussel en stierf oud zijnde 32 jaren. Zie hiervoor nota 24-10.

(2) Nicolaas Cupers, alias Baten, priester habitatus der St Pieterskerk, maakte zijn testament den 19 Dec. 1504, voor den notaris Pieter Pistor, in 't bijzijn van Meester Arnold Meesens, kanunnik, en Nicolaas Pynaerts, kapelaan. Archief SP T., 5 Br., bl. 6. — Den 1 Mei 1478 werd de kapelany van de H. Katharina gesticht, op 't Begijnhof, door Maria Leys, weduwe van Gerard Baeten, waarvan de E. H. Nicolaas Baeten, alias Cuypers, de eerste bezitter werd. — Er bestaan in 't archief der St. Pieterskerk te Turnhout, n° 50, twee notarieele akten van Nicolaas Cups, alias Baten, van Turnhout, priester-notaris van 't bisdom Kamerijk, dagteekend van 1492, en vermelden de stichting bij testament van Hendrik van Houterle, priester-kannunik van St. Pieterskerk te Turnhout, «tot behoef van een der vicarie bij hem gefundeert.» In de eerste helft der voorgaande eeuw, den 5 Augustus 1336, werd de Kapelanij van den H. Joannes Evangelist gesticht, door Elisabeth, echtgenoot van Nicolaas Cuypers.

Jan Poels kinder op eenen bempt inde Everdonck, oest aen Segher Coyts, weest Heyn Diels.

Aim^m Johannis Stephani, et Elizabeth, ejus uxoris, unum gros. vet. super domum et domistadium Walteri Wechters. Solvit Franco van Halen ex domo Walteri Wechters. (AA).

Aim^m Heinrici Stephani, et Christine, liberorum predictorum Johannis et Elizabeth, unum gros. vet. superius. Solvit d^{nus} decanus m^{sr} Gerardus Hebscap. (AA).

Aim^m Katharine Famuli, uxoris Nicolai Zevendonck, que obiit a^o 1422, unum lop. sil. Solvunt Jan Coenkens, Liwe Smeekens, quia emit bona Godefridi Bosschovens goeden Bosschovens ex domo inde Otterstrate inde Clincstrate, suyt Heyn Timmermans.

Aim^m Petri Kateline, et parentum suorum, unde habemus firtellam sil. hereditarie. Ob. a^o Dni 1442. Istud anniversarium habetur littera sequenti in libro chori.

Aim^m Aleidis Sluysmans, et ejus mariti, unde habemus gros. vet. (I).

8. **D. Octava omnium Sanctorum IX I.** Aim^m dni Heynrici Weze alias Kemerlinx (1), canonici et plebani hujus ecclesie, unde habemus fertellam sil., 1482. IIII lop.

9. **F.** Aim^m Johannis de Ophem (van Noppen), Jutte, uxoris sue, et Katherine, filie, qui ob. a^o 1424, unum gros. vet. cum dimidio super mansionem ejus juxta Oudaen, et possunt deponere op. huys inde Oudaenstrate, weestwert aen O, oest aen Pauwels Eckermans huys.

Aim^m Christine Gheerts, de Papenbrugghe, et Johannis Baten, ejus mariti, parentumque suorum, necnon Elizabeth, ejus filie, et Nicolai, sui mariti, que obiit a^o Dni 1435, unde habemus unam firtellam sil. hereditarie, et per obitum Nicolai habebimus adhuc duos lop. sil. hereditarie pro ejus anniversario, quos omnes sex. lop. solvit d^{nus} Nicolaus Conrardi (2). Obiit Elizabeth filia, a^o 1450. M^{sr} Wilhelmus Loen ex domo Johannis Nepotis quam emit.

Aim^m Petri Diericx (3), et sue uxoris, ac Pauli Meren, Petri Meren, et Yde, sue uxoris, unde habemus 1 1/2 oud gros. (1).

(1) Hendrik de Weze, alias Kamerlinx, werd kannunik den 2 Mei 1480 en stierf den 11 Mei 1482. Archief S.P.T. 3 Br.

(2) Deze naam werd later uitgeschrapt.

(3) Een Peter Dierkx was schepen te Turnhout in 1467. Rëntmeestersrekening 1467-1468.

10. **F.** Aim^m dni Jacobi de Papenbruggen (1), viginti solidos usuales super domum Gerardi fratris sui. (AA). II d. phs.

Aim^m Laurentii Oliveri, parentum suorum, et uxoris sue, qui obiit a^o 1409, unum gros. vet. super pratum in Reusel, quod solvit Heinrichus Lemmens vanden Heze et possidet pratum. Solvit Capitulum.

Eodem die, Aim^m Walteri Stevens (Stephens), uxoris sue, ac parentum ejus, unum gros. vet. Solvit Jan Boyens et dabat denarios.

Aim^m M^{sr}i Petri Boen alias Symoens, et Katherine, sue uxoris, necnon parentum utrorumque, unde habemus sex lop. sil., 1457, ex domo quondam m^{sr}i Petri sita inde Cortstrate, qua itur veisus Papenbruggen, aent Veeken, oestwert. Solvit d^{nus} Johannes Coels quia possidet.

Aim^m Arnoldi van Dale, unde habemus unum gros. vet., 1463.

Aim^m dni et m^{sr}i Johannis de Beka, hujus ecclesie ad altare trium Regum capelani, qui obiit a^o 1531, unde habemus duos lop. sil. Receptit Capitulum.

11. **G. Martini (2) episcopi.** Aim^m Johannis Heyns de Lokeren, uxoris sue, et filiorum suorum, qui obiit 1439, unde habemus duos lop. sil. Solvit Heyn Oeten ex domo sita inde Otterstrate, oest., west Ghybken Buckinck.

Aim^m Christine Smoers (Smors), unde habemus unum lop. sil. hereditarie. Ob. a^o 1455. Solvit Paulus Mas de Papenbruggen.

Aim^m Elizabeth van Boerden, unde habemus gros. vet., 1482.

Aim^m Andree Woits, unde habemus gros. vet., 1484, et Margarete, ejus uxoris.

Aim^m Katherine Oems, unde habemus gros. vet. Ob. 1495.

Aim^m Johannis Oem, unde habemus duos gros. vet. (I).

Aim^m M^{sr}i Johannis de Loen, canonici hujus ecclesie (I). IIII lop.

Aim^m dni Wilhelmi Oeyen, presbyteri, unde recepit Capitulum sex florenos renenses communes. Ob. a^o 1518.

Aim^m dni Hectoris Bisscopen, canonici hujus ecclesie, qui obiit

(1) De Papenbruggen, oude familie van Turnhout, reeds aldaar gevestigd in 1307, zoo blijkt uit eene akte van 1307, stichting van St. Nicolaas altaar in de kerk terstede, waar Conrardus de Papenbruggen, schepen van het laathof de Hoghenhuys en leenman van den Hertog, als getuige optreedt. — Akte 1307. Reg. antiquissima Statuta. Archief S.P.T. 9 Br.

(2) In roole letters.

a^o 1548, ipso die Martini, et pro celebrantibus decem stuferos.
Recepit Capitulum.

12. **A.** Ai^m Nicholai Zoeten, et prime sue uxoris, Elizabet Schellekens, unde habemus unum gros. vet. Ob. a^o Dni 1443 (1). Solvit Hubertus Canis.

Ai^m Nycholai Meyenbosch, qui obiit 1463, unde habemus II lop. sil.

Ai^m Cornelii van Nabbeneygen (2), necnon Jasparris, et Marie, prolium ejus, unde habemus II gros. vet. Laurentius Nabbeneyghen solvit ex bonis patris. (AA2).

Ai^m Nycolai de Wever, Catherine, sue prime uxoris, ac Catherine Sweers, sue ultime uxoris, unde habemus gros. vet. cum dimidio. (AA2).

Ai^m Katherine Coels, et Dyonisii Loomans, ejus mariti, et Nycholai Baten, et Elizabeth Coels, parentum Katherine predicte, unde habemus I gros. vet. quitandum II petris. (I)

13. **B. Brixii IX I.** Ai^m dni Petri vanden Vrebosch, qui obiit a^o 1395, (3) duos gros. vet. super domum Gerardi Gherts opten hoec wert hof tegen den hellein over. Eodem die, a^o 1437, obiit Elizabeth Hebscaeps, uxor Petri Symonis, (m^{tri} Petri Boen) (4) et reliquit nobis IIII lop. sil. hereditarie pro anniversario suo ac etiam Johannis Hebscaep, fratris sui; ipseque Johannes habebit duos lop. quamdiu vixerit.

Ai^m Gerardi Boyens alias Cleren, unde habemus unum gros. vet. Ob. a^o 1427.

Ai^m Petri Diels, unde habemus duos petros. Recepit Capitulum (I)

Ai^m Johannis Gheerts, Catherine Stockmans, uxoris sue, et Judoc filii, pro quo recepit Capitulum II oude groten. (II).

14. **C.** Ai^m Elizabeth Betten, que obiit a^o 1428, duos lop. sil. op. eenen bempt gheleghen tot Papenbrugghen gheheten Blackendonc, oest en weest aen Heyn Bloxs erve.

Obitus domicelle Jutte dicte de Hoochstraten sive de Boemel (Bomel) octo lop. sil. hereditarie pro anniversario suo, 1446.

(1) In HS. A. 1444.

(2) Wij lezen in de verscheidene rekeningen van Rentmeester H. V. D. Keelen 1432-1433 en vlg. den naam van eenen Cornelis van Abbeneyghen, metser, die metselwerken uitvoerde op 't Kasteel te Turnhout.

(3) In HS. A. a^o 1495.

(4) Zoo in HS. A.

Ai^m Gudule Smolders, unde habemus gros. vet., 1481.

Ai^m Egidii Verzantvoerts, et parentum suorum, unde habemus duos petros (AA2) I gros.

Ai^m Mychaelis de Valle, (Van Dale) unde habemus gros. vet. Ob. 1496. Recepit Capitulum.

Ai^m Katherine vande Venne, uxoris dicti Mychaelis van Dale. Ob. 1519. Recepit Capitulum duos petros, . . . I oud gros.

15. **D.** Ai^m Elizabeth Blocs, (Bloexs) duos gros. vet. super quamdam petiam terre sitam in Veteri Turnout nuncupatam . . . (1) quam possidet Thomaes. Solvit Segher van Aken cum suis. (BB).

Ai^m Aleydis Coenkens, uxoris Nycolai Ruyts, et ipsius Nycolai Ruyts, unde habemus duos lop. sil. levandos ad et supra petiam terre arabilis site prope Lokeren molen, 1469, suyt aen den wech, nort bona capelanie crucis.

Ai^m Katharine Marien, unum sterlingum vet. super domum et ortum Arnoldi Taschmaker. (BB).

Ai^m Heylwigis vander Stoct, Margarete et Aleydis sororum ejus duodecim denarios boni census. Johannes Cortwouters solvit novem denarios et Heinrichus Timmermans tres denarios. Solvit Jan Corwouters; modo Jan Machghiels cum suis. (BB).

Ai^m Petri Spex, unde habemus lop. sil., qui obiit a^o Dni 1435. Solvit Jan Daens ex domo ejus aenden cynghel, nort aen Jan Thonis huys.

Ai^m Johannis de Canter, (2) et Marie Walscaerts, uxoris ejus et Augustini de Canter, eorumdem filii, unde habemus duos gros. vet. Recepit Capitulum, a^o 1512.

Ai^m Heylwigis Speex alias Sass, (3) unde recepit Capitulum duos petros. (I)

Ai^m Elizabeth Mussche. Obiit a^o 1522. Recepit Capitulum quinque petros pro celebrante ejusdem et pro anniversario ejusdem duos petros

16. **E.** Ai^m Symonis Godens, unde habemus gros. vet. (AA2).

(1) In blanco opengelaten.

(2) Een Jan de Canter was onderschout te Turuhout. Rentmeestersrekening 1479-1480.

(3) In cynsboek a^o 1514 en vlg. staan vermeld: Thomas Sas, Cornelis Tsas Willemsone, Willem Sas Cornilissone. Rijksarschief. Ch. des Comptes n° 45030.

Aim Huberti Ghevarts alias Brueselais, (1) et Margrite, uxoris, pro quo legavit quatuor petros. Recepit Capitulum duos petros, a^o 1532. II oud gros.

17. **F.** Aim Gerardi Diels, unde habemus gros. vet., 1473.

Aim dni Ludovici de Loen, canonici ecclesie Bredanensis, habemus florenum renensem mediate pro celebrantibus et mediate pro anniversario. Ob. a^o 1483.

Aim Nycolai Huysmans, unde habemus gros. vet. Ob. 1499.

Aim Walteri Mys, unde habemus gros. vet. quitandum. Ob. 1500, unde habemus duos petros. Quitavit. Obiit et habemus firtellum sil. hereditarie pro celebrante.

18. **G. Octava Martini** [X I. Aim Elizabeth Leens, (Lenys) suorum parentum, et Walteri, fratris sui, firtellum sil. Solvunt 1 1/2 lop. Gertrudis Meeren van erve opte Gratacker, 1/2 lop. Willem van Dorne, II lop. Thiis Goedens kinder te Lokeren ex domo eorum cum omnibus bonis. (BB₂)

Aim Margarete Pagien, pro quo legavit nobis unum lop. sil. post obitum Johannis ejus mariti supra domum suam in platea Beghinarum sitam levandum, nort aenden hoeck, suyt Jan van Plasghe.

Aim Ghysberti Groenselmans, et Elizabeth Gheerds, de Papenbrugghe, unde habemus gros. vet. quitandum duobus petris. (AA₂)

19. **A. Elizabeth**. IX I. Aim Martini Meesterken, unum gros. vet. Solvit Herman Coexs wijf ex domo inde Otterstrate, weest Heyn vande More. (AA).

(1) Huibrecht Gevaerts, raadsman van Maria van Hongarië, Vrouwe van Turnhout, zoon van Jan en Cornelia Back, trouwde met Margriet Cocq van Opynen en stierf te Turnhout, volgens zijn grafschrift, den 18 November 1533, wat niet strookt met het jaartal in dit Jaargetijde opgegeven. Tusschen de grafschriften van St Pieterskerk vinden wij: «Hier leet begraven... Gevaerts, alias Vaiseller (wat voorzeker Brusseler moet zijn) sterft 1533 die 18 Nov. en Margarite Coeckx zijne huysvrouw, sterft 1569. Archief SPT. 8 Br. — Er leefde ook nog in de 16^e eeuw een Huibrecht Gevaerts, schepen te Turnhout in 1570, die in de Herenthalstaat woonde. — In de Rentmeestersrekening van A. van Lyere 1572-1573 komt een Huibrecht Gevaerts voor welke «leverde 268 pond lood aan de werken van het Kasteel te Turnhout die kosten de vracht uit Antwerpen tot Turnhout inbegrepen. 14 l. 3 st. 6 d.»

Aim dni Walteri de Berauzele (Barauzelle) (1) hujus ecclesie et Sancti Dyonisii in Leodio canonici, qui obiit 1456, pro quo legavit nobis unam firtellam sil. et adhuc decem lop. similes de istis XIII etc; est littera scabinalis de decem; et m^{sr} Gerardus Hebscap XIII lop.

Hac die, obiit Margareta Luggen, uxor Gerardi Lauwers, et legavit celebrantibus etc unum firtellum sil. Solvit Nycolaus Luggen ex bonis assignandis.

Aim Wilhelmi Walschairs, unde habemus gros. vet. quitandum, 1501.

Aim Petri Scats, patris Marie Scats, unde habemus gros. vet. quitandum (I).

20. **B.** Aim Gerardi de Zevendonck (Zeverdonck) qui obiit a^o 1397, (2) duos gros. vet. super domum et ortum cum suis pertinentiis quondam Johannis Mys; modo Lizebet Mens inde Herentalstrate, suyt aen huys her Jan Maes, nort Jan Beckers.

Aim Ancelmi Cantvoerts, unde habemus unum lop. sil hereditarie. Ob. a^o 1449. Solvit Margareta ejus filia ex domo inde Potterstrate, suyt Petes Cantvoerts, nort Wouter vande Mere.

Aim M^{sr}i Ambrosii de Dinter (3), unde habemus sex lop. pro celebrante et sex pro ejus anniversario. (AA). VI lop.

(1) Walter de Berausels ontvangt den 16 Augustus 1429 de brieven nit Rome voor een kanoniksdij en eene prove in St. Pieterskerk te Turnhout, openstaande door de verwisseling van Peeter de Perleonibus. Analectes Hist. eccl. Belg. XXXII 1905, 290. Walter de Berausele, kannunik van St. Denis te Luik. Bull. Institut Archéol. liégeois. XXII, 1891, 292. Walter en Elisabeth van Berausel zijn gerekend tusschen de leenmannen der 15e eeuw in Turnhout. J. E. Jansen, op. cit. I Br. III, 16.

(2) In HS.A. a^o 1479. — (3) De familie de Dynter kwam waarschijnlijk te Turnhout wonen in den 15e eeuw, ten tijde der hertogen van Burgondië, waarvan Edmond de Dynter de secretaris was. Na de dood van zijne vrouw Hildégondis van Olmen, trad hij in den geestelijken staat, werd kannunik van St. Peeter te Leuven en verbleef in de Priory van Corssendonck bij Turnhout. Zijn zoon Ambroos was getrouwd met Katharina Coels, bewoonde een huis in de Vrijheid op de Groote Markt, «aen den singel achter het koor der kerk» en was gelijk zijn vader in nauwe betrekkingen met Corssendonck. Bij opene brieven gegeven te Arras den 10 Januari 1437, schenkt de hertog van Burgondië en van Brabant aan meester Ambroos van Dinther, zijn leven lang, de heide van Grootenhout te Turnhout, van eene waarde van 45, tot 50 Florynen, zooals de hertogin Maria van Gelder het deed ten profyte van Jan van Ranst. Rentmeestersrekening 1438-1439. In het Register der Testamenten (Archief SP.T. 5 Br. bl. 83) staat een getuigschrift van den deken en het Kapitte van Turnhout,

21. **C. Festum Presentationis beate Marie virginis** fundatum per M. Oliverum Libermi, a^o 1567, ut in fine libri (1).

Ai^m Elizabet Walsghe, et Katherine, ejus neptis, unde habemus lop. sil., 148r.

Ai^m m^{gr}i Cornelii Stellebiers (2), cappelani hujus ecclesie, et Verone, matris sue, unde habemus decem stuferos et similes stuferos pro celebrante. Ob. 1531. X st.

22. **D. Cecilie IX I.** Ai^m Christine Andries (3), patris, matris, et Elizabeth, sororis ejusdem, duos gros. vet. et unum lop. sil. hereditarie super domum et ortum Johannis Cleys Giels, in Calstert juxta plateam. Solvit modo d^{nu}s Johanes Roes ex bonis ejus et dicat rommen; quia habemus domum matertere ejus, quitandis in pignus. (1).

Ai^m Walteri Heins, unde habemus unum gros. vet., qui obiit op 26 April 1512. van het geld dat zij ontvingen uit de handen der testament-uitvoerders van meester Ambroos de Dynter, voor de stichting van eene mis ter cere van het H. Kruis Paquot haalt nog eenen Ambroos de Dynter aan, kannunik van O. L. Vrouw te Antwerpen. † Juni 1510. De zoon van Ambroos de Dynter, van Turnhout was kloosterling te Groenendaal. In de Obituaria van dit klooster alsook van Corsendonck komen eenige namen voor dezer familie die wij hier laten volgen. Corsendonck — Ambroos de Dynter en zijne vrouw Katharina. 20 November 1490; Frater Eduard de Dynter, priester-donat, 22 November 1391 en frater Geerard de Dynter, 1 Dec. 1472. J. van den Gheyn. Op. cit. II Br. bl. 45. — Groenendaal: 20 Novembris.

Obitus magistri Ambrosii de Dynter, cum parentibus suis, patris fratris nostri Jacobi de Dynter, magistri quondam camere computatorie domini Philippi ducis Burgundie et Brabantie.

5 Februarii.
Ob. magistri Nycholai de Dynter canonici ecclesie beate Marie Antverpiensis, 4 Martii.

Ob. fratris Jacobi de Dynter prioris hujus domus. 31 Maii.

Ob. domicelle Katharine de Dynter alias Coels, matris fratris nostri Jacobi de Dynter. — 24 Junii. Ob. mag Ambrosii de Dynter canonici et scholastici beate Marie Antverpiensis cum parentibus suis. Biographie nationale, d. VI, 1878. — de Ram. Introduction à la chronique d'Eduard de Dynter. Paquot Memoires pr. serv. à l'hist. litt. des Pays-Bas. Louvain, 1765; I, 77.

(1) Zie nota op het einde van dit Jaargetijdenboek.
(2) Cornelis Stellebiers was kapelaan en rector scholarum, 23 Juni 1515.
(3) Quirijn Andries wordt genoemd in de lijst der notarissen door den Raad van Brabant, den 19 Februari 1586 te Turnhout aangenomen. Gachard. Inventaire du notariat général de Brab. bl. LXXXIV. Hij werd reeds als notaris te Turnhout aangehaald in de Rentmeestersrekening van 1582-1583

a^o Dni 1439. Solvit Dyrick Lauwers ex domo ejus inde Gasthuisstrate, weest her Lucas huys, etc.

Ai^m Johannis Machghiels, opten art, unde habemus gros. vet. levandum super pratum merice vulgariter dictum Thoelbosch situm in parochia de Merplas, 1472. Solvunt fratres ejus opten Art.

23. **E. Clementis. XI I.** Ai^m Margarete Wilborts, unde habemus II lop. sil. quos solvit frater ejus Heynricus ex bonis derelictis per eam, 1467.

Ai^m Ancelmi Ketelboeters, et ejus uxoris, unde habemus unum gros. vet. levandum super terciam, partem terre arabilis opte Riists ghelegen gheheyten Tdoernken, quam terciam partem jam tenet Jan Nychten, 1474.

Ai^m Katherine Oems, et Barbare Oems, matris, habemus gros. vet. (AA)

Ai^m Ode Henrici, de Druynen, begline, habemus gros. vet. (AA2).

24. **F.** Ai^m Wilhelmi Mathie Cants, puerorumque suorum, unde habemus unum gros. vet., a^o 1441.

Ai^m Johannis Musch (Muysghe) et Elizabeth, ejus uxoris, et Yde, filie eorundem, unde habemus unum gros. vet. Solvit Elisabeth Mussche ex domo prope domum Claes Lugghen. (BB2).

Ai^m Arnoldi Bellarts, prime sue uxoris, et Elizabeth, filie, II gros. vet. (AA).

Ai^m Andree Stappaerts, habemus gros. vet. (AA2).

Ai^m Wilhelmi de Dorne, et Elizabeth, ejus uxoris, unde habemus gros. vet. (I).

Ai^m Johannis Claes, Elizabeth Goes, ejus uxoris, et Katherine Goes, unde habemus 13 gros. Receptit Capitulum, a^o 1510 . . . 13 oud gros.

25. **G. Katherine, virginis (1) et martyris.** Ai^m Katherine Swaghers, uxoris Gerardi vande Vekene, unde habemus gros. vet. (AA2).

Ai^m Petri Spapen, et parentum suorum, unde habemus gros. vet. et reliquit firtellam sil. pro celebrante. (AA2).

Ai^m Arnoldi de Dale, (2) filii legitimi Gerardi de Dale, unde habemus gros. vet. (AA)

(1) In roode letters.
(2) In de Rentmeestersrekening 1453-1454 staat een Arnt van Dale als schepen der Vrijheid, den 20 Maart 1451, aangeduid. — In de Schoutenrekeningen 1523-1556 ontmoeten wij eenen Aert van Dale als stadhouder te Turnhout in 1524-1525

Aim Mariken Meyenbosch, filie Anthonii, et parentum ejus, ac fratrum et sororum ejus a^o 1516, unde recepit Capitulum duos petros I oud gros.

Aim Ambrosii van Kynschot. (1) Ob. a^o 1555, unde habemus I oud gros. Recepit Capitulum duos petros.

26. A Aim Johannis Woyts, (Wouyts) de Lokeren, et Cristine, ac Heylwigis, sororum ipsius. Ob. a^o 1427, duos gros. vet. et duos pullos super hospitium Angeli, Solvit Willem van Lanclaer ende Heynken Nouyts opten Enghel, oest-wert aen Ghert van Leyenbosch huysinghe opten hoec vander Potterstraten, weestwert aen Theukens huysinghe.

Aim Elizabeth Zikens, (Sykens), necnon patris et matris, unde habemus duos lop. sil. hereditarie ad et super domum sitam retro horreum Castri. Ob. a^o Dni 1440. Solvit Margareta Nyborts ex domo retro horreum etc.

Aim Heinrichi Trapparts, (2) unde habemus gros. vet., qui obiit a^o Dni 1440. Solvitur ad ydem pignus sive domum retro horreum.

Aim Katherine Boeys (Boys) alias Tolsaet, parentumque suorum unde habemus unum lop. sil. hereditarie supra peciam terre sitam inde Neghen paele levandum. Solvit meester Jan van Loen quia tenet predictam terram. (AA).

Aim Margarete Nouyts, uxoris Johannis Beys, unde habemus unum lop. sil. Solvunt filii ejus ex bonis derelictis per eam. (AA).

Aim Godefridi Bogaerts, et parentum suorum, unde habemus lop. sil. quitandum IIII petris. Ob. hac die, a^o Dni 1483.

(1) Ambroos van Kinschot, schildknaap, rentmeester intendant der heerlijkheid Turnhout den 15 December 1537, waarvoor hij presteerde den 29 December, zoon van Hendrik en Barbara de Meldau, geboren te Turnhout den 1 Sept. 1505, trouwde den 28 Jan. 1533 met Anna Gevaerts, dochter van Huilbrecht en Magriet de Cocq van Opynen, woonde op den hoek der Begynestraat tegenover de poort van het kasteel. Hij stierf te Turnhout den 25 Nov. 1555 en werd in St. Pieterskerk begraven tegenover het altaar van het H. Kruis nevens de graftombè van Pieter van Kinschot. Jhr C. Ph. J. van Kinschot, Généalogie van Kinschot, I, bl. 111, 125. - J. E. Jansen. Op. cit. I Br. II, 133, 167. In cynsboek a^o 1514 (1561) bl. 43. Rijksarschieff Brussel. Ch. des comptes nr 45029 staan vermeld: Jaspas van Kinschot Ambrosiuszonne, Ambrosius van Kinschot, Heer Peeter van Meldau "Op eenen uytvanc, voer sijn huys daer aen ooyck voor staet op ten hoeck van de begynestraete..."

(2) Hendrik Trapparts was schout der Vrijheid in 1414, en rentmeester der Heerlijkheid Turnhout in 1403 en 1419. Gachard. Inventaires Ch. des Comptes II, 311.

Aim Walteri de Loen, a^o 1519; unde habemus gros. vet.

27. B. Aim Heylwigis de Diest, duos gros. vet. super domum et ortum Johannis Bastait alias Reghe. Solvit unum Mychael Smekens ex domo inde Cortstrate, quo itur versus Oestoven, et alium m^{sr} Jacobus Beys ex domo propria sita aent Veeken. (AA).

Aim domicelli Henrici de Ranst (1), domini toparchalis de Kessel, qui obiit a^o Dni 1437, unde habemus halstarium sil. Solvit Jan Coex opten Keerboch. VIII lop.

Aim Margarete Versantvoert, unde habemus duos petros. Ob. 1497. Solvit Capitulum pecunias cum arca.

Aim Heilwigis Nidemane, unde gros. quitandum; quitavit. (AA2) I oud gros.

Aim m^{sr}i Nicolai van Nyspen, reverendissimi cameracensis secretarii, et domicelle Barbare van Ymden, uxoris, unde recepit Capitulum ornamenta. Ob. a^o Dni 1529, die decembris 27. Item Thomas van Nyspen reliquit pro celebrante eorumdem m^{sr}i Nicolai et uxoris viginti stuferos annue in albis panibus celebranti distribuendos. Item fiet cum magna campana.

28. C. Aim Johannis Knape (Cnape), et Katherine de Doerne, ejus uxoris, unde habemus unum gros. vet. Obiit Johannes a^o 1454. Solvit Claes Ghevarts ex ejus domo inde Herentalsstrate prope domum dⁿⁱ Nicolai Hoestraten suytwert.

Aim Johannis de Welle, Barbare, ejus uxoris, et Egidii, prolis, gros. vet. (AA).

Aim Margarete Vinxs, et Johannis Bertels, ejus mariti, eorum prolium et parentum, unde habemus firtellam sil. Item reliquit sex lop. pro celebrante. (AA).

Aim m^{sr}i Laurentii Oems (2), capellani sancti Nicolai hujus

(1) Hendrik van Ranst was kastelein van het Kasteel te Turnhout in 1403. De familie van Ranst was eene der oudste en aanzienlijkste der Vrijheid. Juffrouw Katharina van Ranst, met Geert van Kerchove haren momboir, bij overgeven. Gielis van Rode a^o 1436 hielt een volle leen in bosschen, landen en beemden in de parochie van Oud-Turnhout. J. E. Jansen. Op. cit. I Br. III, 17. Relevé des fiefs tenus à Rodc, près de Turnhout, par Catherine van Ranst, fille naturelle d'Henri van Ranst. (quatre pages in-folo. 5 Cellé par Henri van der Keelen, receveur du pays de Turnhout, dont le cachet est bien conservé Ryksarschieff Brussel, 1. Gachard. Inventaire des archives de la cour feudale, t. II, p. 151. — In HS. A. staat: domicelle Heynrici de Ranst, wat mis is.

(2) Laurentius Ooms, kapelaan van St. Nicolaas, tot rector scholarum aangenomen den 20 April 1447, sterft den 28 November 1505.

ecclesie, qui legavit a^o 1496 pro anniversario suo duos lop. sil. hereditarie, necnon unum gros. vet. quitandum pro. . . i oud gr.

Ai^m Walteri Oems, et Heylwigis, parentum suorum, unde habemus. I oud gros. (AA).

29. **D.** Ai^m Johannis Buele (Buylle), et Margarete, ejus uxoris, qui obiit a^o 1418, duos gros. vet. quos solvit Wilhelmus de Aken. Solvit Jan Coels te Outturnhouyt.

Ai^m Egidii Wilhelmi de Mierde (Mirde), qui obiit a^o 1424; duos lop. sil. super domum Heynrici Oeten inde Otterstrate, weest aen Ghibken Bucynck.

Ai^m Godefridi (1) Diericx, et Christine, uxoris sue, quartam partem de tribus grossis veteribus quos solvit Heylwigis Oeten. valet I stuferos XXII miten. (BB).

Ai^m Johannis Ackermans, et ejus uxoris, Anne, unde habemus II lop. sil. a^o 1458; unde hab. litteram scabinalem de quatuor lop., sed non recepimus nisi duos.

Ai^m Johannis Hebscap, et Elizabet van Kinscot, ejus uxoris, gros. vet. et sterlingum. (AA).

Ai^m Angele van Kynschot, et Margarete van Nabbeneyghen, filie ejus, Arnoldi Hubbelen, mariti dicte Margarete, unde recepit Capitulum II petros. I oud gros. (1).

Ai^m Johannis Nys, Katherine, prime uxoris sue, Nycholai fratris sui, et parentum eorundem, unde habemus duos gros. vet. dequitatos. Ob. a^o 1510.

30. **K. Andree apostoli.** (2) Ai^m Petri Zebrechts, unde habemus duos gros. vet. Ob. 1500.

Ai^m Gertrudis Baten (3), uxoris m^{tri} Arnoldi de Loen, in Rosa: unde habemus III lop. sil. quitandos et pro celebrante similes III lop., a^o 1514.

(1) In HS B.: Godescalci.

(2) In roode letters.

(3) Gertrudis Baten, weduwe van meester Arnold de Loen maakt haar testament den 30 Januari 1512, in 't bijzijn van Nicolaas Pynarts, priester-kapelaan van St. Pieters en Bartholomues Millinck onderpastoor derzelfde kerk. Archief. SPT. 5 Br. bl., 78.

DECEMBER

1. **F. Kalendas December. Eliiii. IX 1.** Ai^m domine Johanne, ducisse Briabantie, que obiit a^o 1406; absens in vigiliis perdet dimidium gros. vet. et totidem in missa.

Ai^m Arnoldi Scnyders (Snyders) et ejus uxoris, unum gros. vet. super donnum et ortum opten Graetecker aent Veken, daer men onsse Vrouwe doer draecht. (AA).

Ai^m Johannis de Hovele, unde habemus gros. vet. Ob. a^o 1500.

Ai^m Johannis de Haze, (1) et parentum suorum, unde habemus duos petros. I oud gros. (AA).

2. **G. Octava Katherine virginis. IX 1.** Ai^m Johannis juvenis, qui obiit a^o 1410, duos gros. vet. super domum et ortum Johannis Moilants opte Diicside te Outturnhout, weest aen Maes Beckers erve, oest wert aen Dyric Thiis huys ende hof.

Ai^m Aleydis Lemmens, de Mierde, que obiit a^o 1429, unam firtellam sil. supra. Solvit Aliit Lemmens in Mirde (2). Dominus Johannes percipiet, quia dominus Lucas habet pignora et sunt in Mirde op een stuck lants gheheyten Ghizels boecht, oest aen de ghemeyn strate, weest ende nort aen Nouyt Neezen kinder erve, suyt aen Herman Reynkens erve.

Ai^m Pauli Scuirmanis alias de Backer, a^o 1483, duos lop. sil.

Ai^m Henrici Sykens, unde habemus lop. sil., 1489, ac Walteri et Catherine.

Ai^m Elizabet Goes, et parentum ejus. Ob. 1510, unde habemus gros. vet. quitandum.

Ai^m Yde Reyns, et Margarete, filie sue, unde habemus unum gros. Recipit Capitulum. (AA₂).

3. **A.** Ai^m Bertken Snyders, (Scnyders) vyten gasthuise, unum lop. sil. Solvit Capitulum. (AA).

Ai^m dⁿⁱ Johannis Zevendonck, (de Zeverdonck) (3) canonici hujus ecclesie, qui obiit a^o Dⁿⁱ 1433, unum firtellum sil. super domum

(1) Een Jan de Haze was schout te Turnhout in 1444. J. E. Jansen. Op. cit. I Br. 11, 163.

(2) Deze naam is doorgehaald in HS. B.

(3) Johannes van Zevendonck stichtte de Kapelanij van St. Barbara en schonk harer «vier suster rogge erfeliker renten». De hertogin Johanna vermeerderd deze met nog vier suster rogge der mate van Turnhout. 10 Juli 1399. Akte Archief St. Pieterskerk T., nr 8.

Margarete Claes prope cimeterium. Solvit Ghert Ackermans pro Gabriel Meyenbochs IIII lop.

Aim Heylwigis Meels, et matris ipsius, que obiit a^o Dni 1435, unum gros. vet. Solvit Art Meels Wouter Meels, et ponet pignus.

Aim Heynrici de Emersvelt, et Gherwick, (Ghertwigis) Spexs, ejus uxoris, unde habemus II lop. sil. Solvit Johannes vel Jacobus Beys. (AA).

Aim Margarete Dirixs, unde habemus unum gros. vet. Solvit Henneken Dirixs, ejus frater, ex bonis sororis ejus. (AA).

Aim Ghizelberti Woutgherts, et Elizabeth, ejus uxoris, necnon prolium eorumdem, unde habemus II lop. sil. Solvit Jan Meeren opten Veediick ex bonis ejus. (AA).

Aim Henrici van Berousel, (1) et Hillegundis, ejus uxoris, unde habemus I gros vet (I)

4. **B. Barbare. IX I.** Aim Johannis Foyendries, Yde de Penx, uxoris sue, et filiorum, unum sterlingum super bonarium seu pium situm in Weusel. Henricus Oeghe solvit. (AA).

Aim Johannis de Lire, (Lyre) de Vilvoerde, mariti Marie de Leyenberch, unde habemus unum gros. vet., qui obiit a^o 1442, ad et super domum suam quam inhabitat prope forum.

Aim dni Thome Hermanni, capellani hujus ecclesie, et receptoris altaris beate Marie Magdalene, qui obiit a^o Dni 1437, duos lop. sil. ad et supra domum suam sitam inde Corttestrate, quo itur versus Oestoven, oest aen Groten huysinghe, weest Hoyn Cantvorts.

Aim (memoria) dni Johannis Hebscaep, tres lop. sil.

Aim Walteri Pirions, Katherine, filie ejus, Dyonisii Vekemans, et Katherine, filie ejus, unde habemus I gros. vet. quitandum II petris. I oud gros. (1).

Aim Margarete de Cock, et prolium, unde habemus II gios. vet. Ob. a^o 1589.

(1) Bij brieven van 11 Juni 1432 schenkt Philips de Goede de inkomsten der vorsterij van Gierle aan Henneken van Berausel. Rentmeestersrekening 1434-1435. — Tusschen de leenbouders van Turnhout in de 15e eeuw, treffen wij aan: Wauter en Lysbeth van Berausel, J. E. Jansen. Op. cit. I Br. III, 16.

In cynsboeken a^s 1368-1410 bevinden zich leden dezer familie: Her Wouter van Berausel, Johannes van Berausele. (Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45010-17).

In cynsboek a^o 1514 (1561) bl. 19. Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45029, staat een lid dezer familie: Jacop van Berausel. "Op huys hof achter de halle, oost Cornelis Boeckheze, west Jan Woutys de Smet, zuyt Maximiliaen de Momboir, noort de strate,,"

5. **C. Octava Andree.** Aim Elizabeth Leppers, viginti solidos monete currentis super domum et ortum Margarete Reyneri de Papenbrugge II phs d. (BB).

Aim Petri Enghelen, qui obiit a^o 1423°, unum lop. sil. super domum et ortum liberorum Heinrici Hebscaeps, situm in platea Potterstrate apud mansionem Frederici de Druenen.

Aim Walteri Pierions, et sue uxoris, dimidium gros. vet. super domum et ortum situm in platea Potterstrate, quod solvit Johannes Pyrioens ejus filius. (AA).

Aim Heinrici Stickers, et sue uxoris. Ob. a^o 1428, unum gros. vet. et duos lop. sil.

6. **D. Nicolai, episcopi** (1).

7. **E.** Aim Johannis Metten, et Catherine, sue uxoris, unde habemus unum petrum 1/2 gros. (AA2).

Aim m^{gri} Huberti Walscharts, (2) secretarii hujus libertatis, qui obiit 1558, Katherine vander Beken, uxoris, 1556, et prolium eorumdem, unde habemus I gros. vet.

8. **F. Conceptio Sancte Marie Virginis.** (3) Aim dn Johannis Lijns, canonici hujus ecclesie. Ob. 1500 . . . IIII lop.

Aim Nycholai Boeckheze (4) (unde habemus I lop. sil. quitandum), et parentum ejus I lop. (II).

9. **G.** Aim Elizabet Martini alias Peerstzen, (5) quae obiit a^o

(1) In roode letters.

(2) Meester Huijbrecht Walschaerts, geswoerene clercq der Vrijheid. Rentmeestersrekening 1551. Zie ook: Costuymen van Turnhout. In de rentmeestersrekening 1545 komt hij voor als: Onlancx pachter van de waranden van Weelde, Poppel ende Ravels. Zie ook hiervoren: 21-10. Zijne vrouw Katherine Vander Beken behoorde ook aan eene aanzienlijke familie. Een René vander Beken werd rentmeester der Heerlijkheid Turnhout in 1477-1503. Er leefden te dien tijde ook een Mr Peeter vander Beecke, barbier (geneesheer). Cynsboek 1524. Rijksarchief Ch. des Comptes, n° 45029 — en Peter vander Beken, organist. Ibidem.

(3) In H.S.A. staat in roode letters: Conceptio Marie; in H.S.B.: Conceptio sancte Marie Virginis.

(4) In de rentmeestersrekening 1481-1482 ontmoeten wij een Claes Boeckheze. werd in den Helm, en in de rentmeestersrekening 1555-1556, eenen Claes Boeckheze, grofsmid te Turnhout, die in het jaar 1556 het ijzerwerk leverde voor de fonteinen van het kasteel.

(5) Elizabeth Martini, weduwe Perchenalli Mutselets, poorter van Turnhout, stichtte het altaar der Driekoningen in St. Pieterskerk. Akte Dec. 1430. Archief S P T., 5 Br. De eerste bezitter er van was: Marten Huberti. Deze

Dni 1440, unde habemus fertellam sil. hereditarie. Solvit Margareta Teuwarts ex domo ejus inde Herentalsstrate, suyt Jan Ossenbroec nort Jan Penninc huys IIII lop.

Ai^m dni Laurencii de Zevendonck, (1) canonici ecclesie Rothnacensis, qui obiit a^o Dni 1436; unde habemus quatuor libros et quinque lop. sil. hereditarie; pro celebrante eodem die VIII lop

stichtingsakte is zeer belangrijk om de familien en de plaatsen die er worden in opgesomd; daarom laten wij ze hier volgen:

In deze akte wordt vermeld: Elisabeth Martini, weduwe van Perchennalli Mutselets, ingezeten van Turnhout. De lasten der stichting stonden op een stuk akkerland geheeten den *Abenhof*, gelegen te Turnhout in den *Vloetberch*, regnotend de erfhave van Jan Vloetberchs; op een huis en hof aan de Markt, nabij den Pensepoel, tusschen goederen en huizen van Jan Ackermans en Margriet Appels; — op eene weide te Oud-Turnhout, op de Broedseynde, aan de Aa; op een stuk akkerland de *Hofstat* te Oud-Turnhout, tusschen de erfhaven van Hendrik Ackermans en Jan Smulders; op een huis en hof gelegen te Oesthoven tusschen d'Meergoer en de erfhave van Jan Ketelbeuters; op een stuk akkerland te Oestoven, den *Schatberch*, eertijds toebehoorend aan Andries Gheels, gelegen tusschen de erfhaven van Jan Stecx, Agnes de Lira, Hendrik Thysmans; op weiden in Die Melle, palend aen de erfhave van Geeraard Dycmans en de *Stoutsbeemde*; op eene weide gelegen te Zevendonck, eertijds toebehoorend aan Geeraard Sans, tusschen het moer de *Mutsaertbroeck*, de erfhave van Geeraard Rademaker en de weide (ghasthuisbeemd); op een huis en hof van Heilwigis Snijder, tusschen de erfhave van Door Scellekens, Zeger de Aken, Paulus Duerens, de Broccsyde opaan; op weiden den *Breemdonck* rond die *Voort*, eertijds toebehoorend aan de kinderen van Egidius Thijs en bijzonder op het deel eertijds aan Hendrik Spape regnotend de erfhave van Jan de Loen, Peeter Specs en de rivier de Aa; op een stuk akkerland aan Egidius Tewart, tusschen de erfhave van Nicolaas Gruenwevers en de weide van Geeraard De Leyenberch, genoemd den *Molenhof*; op een goed gelegen te Turnhout in de Heiside genoemd *Lobshove*, op eene weide genoemd *Die Schoot*, gelegen te Oud-Turnhout in Deyghen, tusschen de goederen van Jan de Brede, Petrus Meren, Petrus de Slusen en de erfhave van Theodoric Thys; op een stuk akkerland te Oestoven, palend aan de erfhave van Jan Meeus van Scuerhoven, Arnold Tolzards, Zeger de Aken en Henricus Willen; op weiden in de die *Tieghelrie*, palend aan de goederen van Jan Laers, Nicolaas Cupers; op weiden *Tcamerke* genoemd, in de Heysside, tusschen Lobshove, Jan Laers, Jan Thys en Nicolaas de Doerne; op een huis en hof van Jan Nouts in de Gasthuisstraat, regnotend het huis en hof van Jan Specs en Jan Diels, timmerman. Akte 1430. Reg. Antiquissima statuta. Archief S. P. T.

(1) Laurentius de Zevendonck, kanunnik van St. Hermes Rothnacensis vermeld als medestichter der kapelanij ter eere van het H. Sacrament aan den altaar van het H. Kruis, in de Begijnkerk, te Turnhout, als procurator van Jufvrouw Else de Lynicx, van het bisdom Keulen, begijn te Turnhout. Akte 1418. Antiquissima statuta. Archief S. P. T. 9 Br.

sil. Pro illo anniversario dantur III lop. tantum op her Lauwers wouwerken ghelegen te Zeverdonck, wat nyet meer ghilde en mochte, et habet d^{nu} Johannes de Nabbeneygen, ende VIII lop vaude celebrante betaelt Herman Walscart, en VI lop. van hermeth ende II lop. te sinte Claes cappelle op een euzel opte Broecsyde et est littera scabinalis de XVI lop.

Ai^m Anthonii Brogelmans, (1) et Heylwigis, prime uxoris (1) 1/2 oud gros.

Ai^m Henrici Meels, unde hab. gros. vet. quitandum. Ob. 1500. Ioud gr. 10. A. Ai^m Heynrici Lemmens, de Zeven(r)donck, unde hab. gr. vet.

Ai^m Henrici Thome et Heilwigis de Boxelair, uxoris ejus duos gr. vet. super domum et ortum Johannis Ackermans, prope domum Henrici Spapen, qui obiit a^o 1399; modo Heyn van Ysschot, quia habet domum inde Potterstrate etc.

Ai^m Johannis Back (2) filii Bertoldi de Tilborch, qui obiit a^o 1405°, quinque gros. vet. de quibus Johannes (3) unum gros. vet. Item unum gros. vet. quem solvit Henricus Zoenkens. Item unum gros. vet. quem solvit Johannes Knappe faber. Item Paulus Meeren dimidium veterem sterlingum. Item Henricus presbyter unum sterlingum. Item Nys Metten duos sterlingos. Item Walterus Spapen unum sterlingum.

Ai^m Heylwigis Coels, unde habemus gros. vet. Solvit Symon Meeren ex domo ejus opten Graetacker, suyt Jan Eyssens etc. (BB2)

Ai^m Johanne Coppens, uxoris Heynrici Stocmans, unde habemus gros. vet.; necnon Henrici Stocmans, ejus mariti, unde habemus lop. sil. Solvit Thomas de Barle. Solvit lop. cum suis; gros. vet. solvunt filie ejus. (BB2)

Ai^m Heynrici Stocmans, unde habemus lop. sil. (AA)

Ai^m domini Laurencii de Zeverdonck, 1436, unde hab. tres lop. Item dimisit octo lop. pro cel.

Ai^m Elizabet Martini alias Pertssens, 1440, unde hab. fert. sil.

Ai^m Heynrici Lemmens de Zeverdonck, unde hab. gr. vet.

(1) In cynsboek a^o 1514 (1561) bl. 41. Rijksarchief Brussel, Ch. des Comptes, n° 45029, staat vermeld: Anthonis Brogelmans Aertssone. Op huys hof cum pertinentiis te Calstert, zuyt Michiel van Dale, noort Ingele van Kinschot.

(2) Zie hiervoren: 20-10.

(3) In blanco opengelaten.

Aim Johannis Lemmens, (1) et dni Wilhelmi Lemmens, ejus filii, canonici Lyrensis, unde habemus gros. vet. (AA)

11. **B.** Aim Johannis de Corte, unde gros. vet. quitandum. Solvit. Ob. 1503.

Aim m^ri Johannis de Loen, senioris, canonici hujus ecclesie prebende sancte Katherine virginis, unde habemus IIII lop. sil. et sex pro celebrante. Ob. a^o 1511. Et recepit Capitulum litteras scabinales.

Aim Jacop Thys, van Baerle, Elisabeth Ghuëens, uxoris ipsius, et Elisabeth Thys, sororis Jacobi, unde habemus gros. vet. Recepit Capitulum nummos videlicet duos petros . . . I oud gros. (II)

12. **C. IX 1.** Aim Mechtildis vande Stoct, que ob. a^o 1416, suorumque parentum, unum gros. vet. Solvit Peter de Smet ende Jan Maes opte Heysie, et facient assignationem.

Aim Arnoldi Taesmaker, (Tcsmaker) (2) parentumque suorum. Ob. a^o Dni 1434°, unde habemus unum gros. vet. ad et super domum et ortum Johannis die sceerder, situm in platea dicta op Oudaen retro castrum. Solvit mensa sancti spiritus.

Aim Henrici Mussche, unde habemus decem petros pro celebrante et duos renenses leves pro anniversario, videlicet IIII petros . . . I oud gros. (AA)

Aim Gerardi Daens, unde habemus gros. vet. Ob. a^o 1490.

Aim Laurencii de Nabbeneighen, parentum suorum, Cornelii, ejus fratris, et Marie, ejus sororis, unde habemus quatuor gros. vet. quitandos per oct. petros, et Heilwigis uxoris dicti Laurencii. Ob. 1499.

13. **D. Lucie, Auberti. IX 1.** Aim m^ri Walteri de Loen, arcium magistri et medicine doctoris, et domicelle Marie Brans, ejus uxoris legitime, unde habemus quatuor lop. sil. Item octo similes lop. sil. pro celebrante. Ob. 1492.

Aim Henrici Vloetberchs alias Marcx, et parentum ejus, unde habemus duos gros. vet. quitandos quinque petris. Ob. a^o 1506 . . . II 1/2 oud gros.

(1) In cynsboek a^o 1514 staat: Mr Christiaen (Cypriaen) Peermans, secretaris tot Breda ende Lysbeth Lemmens zijne huysvrouwe. Mr Jan Lemmens. Op d'Lokeren bosch ende achter zuyt oost achter Meeren, noort de Herstrate ten Bouswert. Rijksarchief, Ch. de Comptes, n° 45030. — Zie ook hiervoren: 19-8.

(2) Arnoldus Teschmaker, wonend in de Gasthuisstraat, staat vermeld als doteerend de Kapelanij van O. L. Vrouw en St. Katarina op het Begijnhof, den 11 Januari 1400. — Akte 1400. Antiquissima Statuta. Archief S. P. T. 9 Br.

14. **E. Nichasii (1), episcopi et martyris.** Aim Wilhelmi Stuyxs, et ejus uxoris; habemus gros. vet. (I).

Aim Martini Spapen, unde habemus gros. vet. quitandum. Ob. a^o 1507. Recepit Capitulum.

Aim Elizabeth Kynscot (2), unde habemus gros. vet. quitandum Ob. 1509.

15. **F.** Aim Margarete Appels, pro quo legavit unum gros. vet. Ob. a^o [14]50. Solvit Meeus van Scoerhoven.

Aim Gerardi Pyrioens, Elizabeth Houtackers, sue uxoris, et Yde Coels . . . I oud gros. (AA2)

Aim Margarete Gheerts, secunde uxoris Gerardi Pyrioens, unde habemus . . . 1/2 oud gros. (I).

Aim Elizabeth Boexs. Ob. [15]26, unde recepit Capitulum quatuor petros, et dimisit pro celebrante quatuor lop.

Aim Petri Pauli, cum parentibus, unde habemus duos petros. Recepit Capitulum . . . I oud gr.

Aim Johannis Pyrioens, et Wilhelme, sororis, unde habemus . . . I oud gros. (I)

16. **G.** Aim Henrici Claes Avonts, (Avens), puerorum suorum, necnon parentum suorum, videlicet patris et matris, ac etiam Margarete Coppens, prime uxoris sue, et Katherine vande Loe, uxoris sue secunde, ac utiusque Margarete et Katherine, parentum, unde assignavit nobis quatuor lop sil. hereditarie, tres super certa hereditaria Katherine vande Broeke et reliquum supra domum ipsius Henrici levandum aut alibi ubi dixerit legitime assignandum. Item Johannes Avonts prescripti Henrici filius, obiit a^o 1453° die VIII Augusti, et legavit unum modium sil. hereditarie inter hac die celebrantem et pro sua parentumque suorum animabus orantes equaliter dividendum; quo ad fertellum pro anniversario solvunt m^r Jacobus Beys ex domo inde Cortestrate versus Oestoven, et Katherina vande Broeke.

Aim Aleidis van Beke, unde habemus II petros, 1483.

Aim Johannis van Opstal, et Marie, uxoris sue, unde habemus unum gros. vet. Ob. a^o 1532, unde recepit Capitulum unum petrum.

(1) In roode letters.
(2) Was deze de dochter van Peeter en Elisabeth de Rycke? Wij ontmoeten nog in 1565 eene andere Lysbeth van Kyntschot, zuster van Zeger van Kyntschot, aan wie men tot een geheel jaar voor het wasschen van het lijnwaad der kerk, het schuren der kandelaars en andere buitengewoone diensten in de kerk, de som betaalde van 2 riisguldens 15 stuivers. Verslag van Turnhout 1865, bl. 68.

17. **A.** Ai^m Elizabeth vander Heyden, uxoris Jacobi vander Riist, unde habemus quatuor renenses semel de XX stufferis. Meri fabrice receperunt partem et aliam receperunt, 1474; erunt duo gros. vet.

Ai^m Johannis Coels (1), unde habemus duos lop., 1478.

Ai^m Nicolai dicti Coel Leemans, et Heylwigis Oems, sue uxoris, unde habemus gros. vet. (AA2).

Ai^m Huberti Gheraerts, van Roesel. Ob. a^o [15]26, unde 1 oud gros.

18. **B.** Ai^m Walteri Oems, Petri, filii sui, et Elizabeth, filie sue, dimidium gros. vet. Solvit Johannes de Man junior super quamdam petiam terre arabilis sitam apud altum molendinum. (AA)

Eodem die ai^m Anselmi Cantvoerts, Katerine, uxoris sue, filiarum suarum, dimidium gros. vet. super domum prope capellam in Calfstert.

Ai^m Zeberti de Aken, qui obiit a^o Dni 1437, unde habemus unum gros. vet.

Ai^m Aleidis Pauwels, de Trajecto inferiori, unde habemus duos gros. vet. (AA)

19. **C.** Ai^m Nicolai dicti Claus Gielys, (Claes Diels) et Heilwigis uxoris ejus, unum gros. vet., qui obiit a^o 1414, supra. Solvunt Margarete Oyen kinder.

Ai^m Heynrici Bloc (2), unde habemus gros. vet. Ob. 1465; super domum inde Potterstrate, quam consuevit conhabitare.

Ai^m Elizabeth van Welle, Johannis van Welle, patris, et Katherine matris, et Johannis Maes, unde habemus 1 lop. sil. Solvit Jan van Welle, filius ejus. (AA).

Ai^m dni Stephani Sweers, 1476, habemus duos gros. vet. Item pro anniversario predicti Heynrici Block habemus fertellam sil.

20. **D.** Ai^m Pauli Borchgraven, (Borchgreve) et Elizabeth, uxoris sue, octo sterlingos veteres super quoddam pratum situm retro . . . (3) quod possidet Johannes Kierberghen. Solvit de fermerie opt beghynhof. (AA).

Ai^m Heylwigis vander Hegghen, unum gros. vet. Solvit Heynricus vander Kelen ex domo inde Herenthalsstrate etc (AA).

(1) Een Jan Coels was schepen te Turnhout in 1447. 1458. 1467. Rentmeestersrekeningen van dien tijd.

(2) Een Hendrik Bloc was schepen te Turnhout in 1440. 1458. Rentmeestersrekeningen van dien tijd.

(3) In blanco opengelaten.

Ai^m Christine Grielens, patris et matris, que obiit a^o Dni 1443, unde habemus duos lop. sil. hereditarie. Solvit Jan Houytacker op Scorrevort ex bonis uxoris ejus.

Ai^m Johannis Katherinen, unde habemus octo lop. sil., de quibus celebrantes quatuor habebunt, reliqui quatuor remanebunt pro anniversario suo. Ob. a^o 1449; de quibus est littera scabinalis et de uno lop. quem habent beghine.

Ai^m Christine Sluyters, unde habemus gros. vet. (AA).

Ai^m Wilhelmi de Dorne, filii Anthonii de Dorne, unde habemus gros. vet., 1490.

Ai^m Elizabeth Boeckheze, et Catherine Boeckheze, ejus filie. (I)

Ai^m Johannis de Aken, (1) unde habemus duos petros. Ob. 1550.

1. **E. Thome, apostoli.** (2) Ai^m Elizabeth Tscronen (Tscrons), uxoris quondam Johannis Laets, et parentum suorum, unde habemus duos gros. vet. Solvit Jan de Laet super bona sua (AA).

Ai^m Elizabeth Goebels alias Coninx, que pro eodem legavit 1 gros. vet. ex bonis mense sancti Spiritus levandum. Et legavit fertellam sil. pro celebrantibus etc levandam ex uno sextario sil. in Lille., 146.

Ai^m Pertzentali Pertsens, unde habemus duos gros. vet., 1481. Item dimisit pro celebrante sex lop. sil.

Ai^m Wilhelmi van Opstal, et Heilwigis van Doerne, sue prime uxoris II lop. (AA2).

Ai^m Gerardi Ackermans alias Poertener, et Margarete, sue uxoris 1 1/2 oud gr. (AA2)

Ai^m Arnoldi Meeus, et ejus uxoris, et prolium, unde habemus gros. vet. (AA)

Ai^m Elizabeth Dierix et Henrici, sui filii, unde habemus gros. vet. (I).

Ai^m Elizabeth Vloetberchs, et prolium ejusdem, unde habemus quinque petros semel (I)

22. **F.** Ai^m Clemencie Moens (3), et Elizabeth Witbols, ejus filie 1 oud gros. (AA).

(1) Deze familie was zeer verspreid te Turnhout in de 15^e en 16^e eeuwen. zoo men in dit jaargetijdenboek en in de cynsboeken lezen kan. In de rentmeestersrekening 1419 staat het verteer aangeteekend welk de valkeniers van den hertog Phillip van St. Pol. met hun gevolg ter jacht te Turnhout. maakten in de herberg van Jan van Aken, weert «In den Zwane» te Turnhout.

(2) In roode letters.

(3) In cynsboek a^o 1514 (1561), bl. 50. Rijksarchief Brussel, Ch. des Comptes, nr 45029 staat vermeld «Jan Moens van Rommaerskercke. Op zijn huys geheeten

23. **G.** Ai^m Aleydis de Zevendonck. Ob. 1414; tres gros. vet. Solvit Merten Moers ex domo te Papenbruggen in opposito MarieLeys.

Ai^m Christine Paus (Paws), unum sterlingum.

Ai^m domicelle Katherine de Crumnighen (Cominghen), uxoris Johannis Florencii, unde habemus unum gros. vet. Ob. a^o Dⁿ 1437. Solvit d^{nu} Walterus Tinctoris. Solvit d^{nu} Johannes Ribott ex domo ejus.

24. **A.** Ai^m Margarete Stephani Tinctoris, et Thome, filii sui duos lop. sil., habemus pro eodem. Obiit ipsa Margareta a^o 1448 supra domum Lisbet Herjans ghelegen.

Item Ai^m Katherine, filie dicte Margarete, unde etiam habemus quatuor lop. sil. hereditarie, que ob. a^o [14]53. Solvit Heyn Coppens.

Ai^m Johannis Walschairts (1), unde habemus duos petros. (I) 1 oud.

Ai^m Katherine van Kynschot, uxoris dicti Johannis Walschaerts (2), unde recepit Capitulum, a^o 1520, duos petros . . . 1 oud gros.

Ai^m Walteri van Sichenen, et Margarete Walschaerts. Recepit Capitulum . . . 11 oud gros. (II)

25. **B. Nativitas Domini.** (3)

26. **C. Stephani,** (4) **prothomartyris.**

27. **D. Johannis, evangeliste.** (5) Ai^m Wilhelmi de Aken, et ejus uxoris, qui obiit a^o 1435°, duos gros. cum dimidio. Solvit Heyn de Greeve ex domo ejus.

28. **E. Innocentium.** (6) Ai^m Elizabeth Sykens, uxoris Johannis Canis, unde habemus duos lop. sil. annuatim. Ob. a^o 1482.

Ai^m m^{ri} Wilhelmi de Loen (7), unde habemus unum lop. sil. et dimisit firtellam pro celebrantibus. Ob. 1506.

den Helm ter saken van den nieuwen gevele staende aen zijn huys voirsch. oistwaerts gelegen tselve huys, oost ende noort de strate aen de cingel van de merct, zuyt Peeter Faes ende west Mathys Wils.» Zie hiervoren 10 April.

(1) In de Rentmeestersrekening van 1573-1574 wordt Mr Jan Walscharts, secretaris te Turnhout, vermeld. Deze volgde Maximiliaan de Mombare op, in 1562 overleden, en stierf later onder de regeering van den Hertog van Alva, in den kerker. Hij was gehuwd met Katelijhe Middeldoncks. Verslag der stad Turnhout, 1862, bl. 46 en 1866, bl. 62. — In de rentmeestersrekening 1574, vinden wij nog eenen anderen Jan Walscharts, zeeldrayere te Turnhout, die tot den groote wage der Vrijheid twee groote en tot de kleine wage vier seelen leverde.

(2) Zie hiervoren : 21-1.

(3, 4, 5 en 6) In roode letters.

(7) Meester Willem van Loen, uit eene aanzienlijke familie van Turnhout gesproten, kreeg van den hertog de vorsterij der Vrijheid. Rentmeestersrekening 1482-1483. In dezelfde rekening wordt verhaald dat hij van de gemeente in leen hield

29. **F.** Ai^m Katherine Diericx, de Vosseleer, uxoris Johannis Verbrugghen. Ob. a^o 1514 . . . 1/2 oud gros.

Ai^m Johannis Henrici, et Katheline, uxoris, van Barle, unde habemus duos gros. vet. quitandos; obierunt a^o [15]32. Recepit Capitulum.

30. **G.** Ai^m Heylwigis Oems, uxoris Johannis Clockgieters, ac Peter, et Beatricis Oems, unde habemus tres petros, 1 1/2 oud gros. (I)

Ai^m Johannis Stuycx, et parentum ejus. Ob. 1508, unde habemus 1 gros. vet. quitandum.

31. **A.** Ai^m Johannis de Nabbeneyghen, et uxoris ejus, qui obiit a^o Dⁿi 1434°, unde habemus quatuor gros. vet., necnon anniversarium parentum suorum Egidii, Gerardi, et Heinrichi, fratrum ejus, et Johannis, filii ejus. Solvit Jan Houtackers II deelen, Heyn Baten het derden deel.

Ai^m dⁿi Stephanie Knechs, Heinrichi et Johannis fratrum suorum, unde habemus quinque lop. sil. hereditarie ad et supra domum parentum suorum sitam prope hospicium de Rose. Solvit Louys barbitensor, quia habet domum. (BB).

Ai^m Beatricis de Veken, et Elizabeth, ejus sororis, unde lop. sil. hereditarie. Solvit Johannes Alarts, et modo m^{ri} Gerardus Hebscap. (BB2).

Ai^m Johannis Corttray, de Brugis, unde habemus gros. vet. Recepit pecunias m^{ri} Laurencius. (BB2).

Ai^m Wilhelmi Diericx, unde hab. III petros . . . II oud gros.

Item Wouter vande Teynde heeft gegeven der Capitele 11 lopen erfrogs voir syn jaergetide, syns wyfs, ende hander beyder ouders, te weten Wouters vader ende moeder ende syn susteren ende broeder, ende Jan Lans syns wyfs brueder ende Gheert syns zoens, bewyst met enen scepenen brieve. (BB2).

5 bunders 100 roeyen in 't Meergoir, oestwaerts aen erve Meester Wouter ende Willem van Loon, zuyt aen de strate ende andere aan de Vroente. Elke bunder op 1/2 ouden groot valent. . . 11 s. VI d o. g. den ouden groten gerekent voor 12 deniers. — Wanneer haar man gestorven was, ging de weduwe van Mr. W. van Loen, Jutte Stickers, een tweede huwelijk aan met Nicolaas Meyenbosch en stelde eerst een huwelijkscontract op den 10 September 1507, in 't huis van Jan Neefs, in 't blyzijn van Arnold van Tuldal, uit 't bisdom Luik, en van Nicolaas van de Moere, uit 't bisdom Kamerijk. Daarin zien wij dat zij een zoon had, ook Mr. Willem van Loen geheeten en eenen eigendom bezat: 't goet, op die hove, op 't sant, genoemd. Archief S. P. T. 5 Br. bl. 23.

De profundis...

Oremus. Absolve...

Presta Quæsumus...

Quæsumus Domine... (de gewone gebeden.)

Pro mandato Gene Domini

Primo dedit Walterus Hermans II lop. Est littera scabinalis de quatuor quia duo transeunt pro anniversario quod habetur Marci evangeliste; d^{ns} Gerardus Heyart II lop.; est littera scabinalis. Her Jan Nouyts IIII lop. te wetene II lop. uut eene mudde, daer af 1 schepenen brief es, ende II vut eenen halster 1, daer af 1 schepenen brief es op Keel Nys goet. Item Heyken Alarts II lop.; est littera scabinalis de octo, te II lop. pro anniversario quando habetur X Septembris, IIII lop. pro celebrantibus ende II pro mandato supra dicto. Solvit Jan Voechs.

Nota quod pro domino de Hoehstraten bis in ebdomada debet cantando celebrari missa pro defunctis, videlicet feria secunda sine commendationibus et feria sexta una cum vigiliis et commendationibus, nisi fuerit tunc festum IX lectionum aut infra octavam solemnem, quia tunc non dicitur, nec a Nativitate Christi usque Octavam Epyphanie.

Nota quod quum aliquod festum celebre transfertur ad primam diem precedentem vel sequentem solemmizatum in choro in illa die sicut in die principali, et sic admodum quando locum haberet tali die cum vigiliis propter translationem talis festi, tantum haberet psalmus Miserere sicut in ceteris solemnibus festis.

Festum *Presentationis beate Marie* celebrandum 21 Novembris dotavit m^{gr} Oliverus Libermi canonicus hujus ecclesie ut fit summum duplex cum majoribus campanis relinquens Capitulo nostro Turnhoutensi tres florenos hereditarios ipso Presentationis die distribuendos. Canitque ut in qualibet quatuor majorum horarum absentes dimidiata blanca frustrentur et ut diaconus et subdiaconus ac duo cantores singuli eorum pro sua opera haberent unam blancam. Reliquum cum neglectis dividi choro more festorum compositorum. Preterea legavit quindecim pauperibus eorum cuilibet unum stuferum vel in pane distribuendum ipso die. In quo et Laudes venerabilis Sacramenti cantari statuit. Pro quibus omnibus designavit literas senatorias quatuor florenorum cum braspinario, de quorum reliquis paginardum solvatur.

Pro *anniversario Dⁿⁱ Nicolai Roos* clausula testamenti ejusdem. Item ick maeck den voerscreven Capittelle noch een erffrente van sess rynsgulden III st. I bl. erffelijck staen ter quyten met 99 rynsgulden eens. Ende dit opten last hier naer bescreven. In den iersten voor die een helicht vander reeks voerscreven sal dat Cappittel doen lesen tusschen die Melten ende Primen tyt een zielmisse opden dach van myn jaergetijt. Ende sullen den priester geven dry stuivers, dies en sal hij daer egeen loot affnemen. Ende en sal niettemin oock een dobbel broot hebben als die andere heeft gelijk hier nae volgen sal. Ende begeere dat die cappellaen van Michiels (1) cappelrijen soe verre hij resideert. . . . (2) en te hebben sal van 2. missen te doen. Ende in zijnder absentien den outsten cappelaen. Ende sal tCappittel kiezen twelff aermen huysarmen die indie voerscreven misse sullen comen ende geven elcken vande voerscreven arme een roggen broot van twee stuivers. Ende oft daer eenighe armen waeren van mijner maesscap ende eilmesse behoeften begeere ick dat sij preferentie hebben. Item soe begere ick noch dat deken, canoniken ende capellanen sullen comen inde voerscreven misse met haeren religien gelijc sij hen distributie winnen. Ende sullen ontfangen elck een wittebroet van een halven stuiver, ende den coster ooc een broot die moeten in de misse luyen ende den rentmeester ooc een broot. Ende sullen hier in alleen processionaliter et ad sepulturam alternaliter cum presbytero legentes Miserere et De profundis cum inferialibus gaudere et supercrescens distribuere pro celebrantibus scilicet in pane.

Laudes venerabilis Sacramenti sedecim.

Laudes fundate a Mechtelde van Dale.

Quatuor festa majora.

Sex festa Marie.

Circumcisionis.

Egiphanie.

Petriet Pauli.

Circuitus.

Dedicatio templi.

Trinitatis.

Laudes beate Marie fundate.

In primis laudes beate Marie sabbatis diebus in sex profestis beate Marie virginis fundate sunt simul et cantate multis annis ultramemoriam hominum.

Item m^{gr} Jaspas Kintschot fundavit laudes beate Marie omnibus diebus dominicis et post processionem Inviolata.

Item d^{ns} Guilelmus Clinckaert fundavit

(1) Twijfelachtige lezing.

(2) Verkorting: rfer?

laudes XVIII videlicet in profestis et festis Nativitatis Christi, Circumcisionis, Epiphanie, Ascensionis Dni, Venerabilis Sacramenti, Omnium Sanctorum. Et festis Marie sex.

Idem d^{nu}s Guilelmus fundavit adhuc Laudes Marie in diebus omnium reliquorum festorum celebrium scilicet novprofestis eorundem.

Item d^{nu}s Johannes Lyns fundavit laudes singulis diebus infra octavas Assumptionis beate et perpetue Marie virginis.

Item d^{nu}s Walterus van Ecle altera, ... nostri.
